

FINNCHAM

KV-asiat – ajankohtaista 28.2.2023 | Anne Hatanpää

SISÄLLYSLUETTELO

AASIA, ARABIA, AUSTRALIA, UUSI-SEELANTI	4
Arabiemiirikunnat	4
Australia	4
Etelä-Korea	4
Filippiinit	4
Iran	5
Intia	5
Japani	5
Jordania	5
Kazakstan	5
Kiina	6
Libanon	11
Malesia	11
Nepal	11
Pakistan	11
Saudi-Arabia	12
Singapore	12
Taiwan	12
Uusi-Seelanti	13
Vietnam	13
AFRIKKA	14
Etiopia	14
Ghana	14
Kenia	14
Marokko	15
Mosambik	15
Namibia	15
Nigeria	16
Ruanda	16
Sambia	16
Somalia	16
Tansania	16
Tunisia	17
EUROOPAN UNIONI	17
Alankomaat	23
Belgia	23
Espanja	23
Islanti	24
Iso-Britannia	24
Italia	25
Itävalta	25
Kosovo	25
Kreikka	25
Kroatia ja Bosnia-Hertsegovina	26
Kypros	26

Liettua	26
Malta	26
Montenegro	26
Pohjois-Makedonia	27
Portugali	27
Puola	27
Ranska	27
Romania	28
Ruotsi	28
Saksa	28
San Marino	29
Serbia	29
Slovenia	29
Sveitsi	29
Tanska	30
Turkki	31
Ukraina	31
Unkari	32
Venäjä	32
Viro	36
LATINALAINEN AMERIKKA	36
Bolivia	36
Brasilia	37
Chile	37
Ecuador	37
Kolumbia	37
Meksiko	37
Panama	38
Peru	38
POHJOIS-AMERIKKA	39
Yhdysvallat	39
NIMITYKSET	39
MUUTA	40
TULLI	51

AASIA, ARABIA, AUSTRALIA, UUSI-SEELANTI

ARABIEMIIRIKUNNAT

Maa-analyysi: Arabiemiirikunnat

Arabiemiirikunnat (UAE) on yksi harvoista maista maailmassa, jonka taloudella menee loppuvuodesta 2022 yksiselitteisen hyvin ja kasvun ennustetaan jatkuvan 2023 vahvana. Maailmanpankin ennusteen mukaan öljyvetoisen BKT-kasvun odotetaan asettuvan vuonna 2022 5,9 prosentin tasolle ja maltillistuvan 4,2 prosenttiin vuonna 2023. Venäjän hyökkäyksen vuoksi poikkeuksellisen korkealla pysytellyt öljyn hinta vetää taloutta, mutta myös kasvu öljysektorin ulkopuolella on vahvaa mm. turismivirtojen nousun ansiosta.

[Maa-analyysi: Arabiemiirikunnat - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

AUSTRALIA

Australian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Australia on maailman 12. suurin talous (25,4 milj. as.). Sen osuus maailmankaupasta on 1.7 %. Globaalista taantumariskistä huolimatta Australian talouden ennakoidaan kasvavan lähes 2 % vuonna 2023 ja inflaation taittuvan alle 5% vuoden aikana. Australia on maana monin tavoin verrattavissa Pohjoismaihin, mm. elintason, turvallisuuden, terveydenhoidon, korkea koulutustason ja selkeän sääntely-ympäristön osalta. Suomalaisille tuotteille, teknologioille ja palvelukonsepteille on vahvaa kysyntää. Australia rakentaa juuri nyt merkittäviä kumppanuuksia liittyen mm. vedyn hyödyntämiseen energiataloudessa, kyberturvallisuudessa ja kaivosalalla.

[Australian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

ETELÄ-KOREA

Etelä-Korea: markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Maidemme suhteet ovat erinomaiset. Yhteistyö on tiivistynyt koko ajan. Vuosi 2023 on suhteidemme eräänlainen ”supervuosi”; diplomaattisuhteet täyttävät 50 vuotta.

TF-toiminnan keskiössä Etelä-Koreassa ovat digitalisaatio ja kriittiset teknologiat sekä vihreä siirtymä ja suomalainen ruoka. Geopolitiikka on noussut kaikkialla liiketoimintaan keskeisesti vaikuttavana lähtökohtana – korostetusti Korean niemimaalla. Teknologinen *decoupling* ja digitalisaatio haastavat. Voittajat selviävät myöhemmin. [Etelä-Korea: markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

FILIPPIINIT

Filippiinien markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Filippiinien yhteiskunnan ja talouden toiminnot ovat jotensakin normalisoituneet covid-19 – tilanteen pisyessä hallinnassa ja hyvänä. Heinäkuun 2022 alussa virkaansa astunut presidentti Ferdinand Marcos Jr. ja hallintonsa ovat nostaneet talouden tervehdyttämisen keskeiseksi tavoitteekseen. Kiihtynyt inflaatio ja jakeluketjujen pullonkaulat vaivaavat kuitenkin myös Filippiinien talouden nousua. Vuoden 2022 talouskasvun arvioidaan kuitenkin nousevan yli seitsemän prosentin; tulevana vuosina kasvuvauhdin arvioidaan jonkin verran hidastuvan. Suomalaisosaamiselle on edelleen merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia älykkäässä kaupunkirakentamisessa ja energiantuotannossa, kiertotaloudessa, koulutussektorilla sekä läpileikkaavasti digitalisaatiossa. Manilassa päämajaansa pitävän Aasian kehitys pankin hankkeissa on suomalaisyrityksille hyödyntämätöntä potentiaalia. Filippiinien liiketoimintaympäristö on kehittymässä asteittain myönteisesti.

[Filippiinien markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

IRAN

Iranin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille 2023

Iranin talouden tarpeet vastaavat monelta osin Suomen tarjontaa ja osaamista. Maalle leimaavaa ovat kuitenkin pitkäaikainen kansainvälinen kriisiytyminen, lisääntyvät siihen kohdistetut taloudelliset sanktiot ja taantunut, kehitys- ja modernisaatiovajaa talous.

[Iranin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

INTIA

Ulkomaankauppaministerit Skinnari ja Vestre: Intia ja Pohjoismaat vihreän siirtymän ja digitalisaation vauhdittajina

Pohjoismaat ovat viime vuosikymmeninä olleet vihreän teknologian edelläkävijöitä. Yhdessä Intian kanssa, Pohjoismaat voivat vauhdittaa maailman tarvitsemaa vihreää siirtymää, Suomen ja Norjan ulkomaankauppaministerit toteavat yhteiskirjoituksessaan.

[Ulkomaankauppaministerit Skinnari ja Vestre: Intia ja Pohjoismaat vihreän siirtymän ja digitalisaation vauhdittajina \(valtioneuvosto.fi\)](#)

JAPANI

Japanin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Japani on toipumassa tasaisesti koronapandemiasta, ja maan rajojen avauduttua pitkän odotuksen jälkeen yhteydet pääsevät taas vahvistumaan. Suomen maakuva on Japanissa vuoden 2022 globaalien mullistusten myötä laajentunut, ja meidät nähdään entistä monipuolisempana kumppanina. Japani jatkaa panostustaan digitaaliseen ja vihreään siirtymään, mikä tarjoaa mahdollisuuksia myös suomalaisyrityksille esimerkiksi kierto- ja biotalouden alalla. Myös samankaltaiset haasteet, kuten väestön ikääntyminen, yhdistävät meitä. Edistyneiden teknologioiden saralla Suomi on vahva kumppani Japanille, uusia mahdollisuuksia on myös esimerkiksi puolustus- ja avaruusteknologioiden alalla. Ruokavienti on ollut tasaisessa kasvussa, ja lifestyle-alalla ja hyvinvoinnissa on vahvaa potentiaalia.

[Japanin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

JORDANIA

Jordanian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Potentiaalisimmat markkinamahdollisuudet ovat cleantech, vesi ja energiasektorit, IT-ala, startupit sekä opetusala. Työttömyys maassa on korkealla tasolla. Koronaviruspandemia heikensi talouskasvua, mutta kasvun ennakoitaan palautuvan pandemian päättymisen jälkeen.

Talouskehitystä pyritään parantamaan erilaisin uudistuksin. Energia- ja vesisektoreilla on suunnitelmissa suuria sekä keskikokoisia hankkeita, joihin on kansainvälistä kiinnostusta investoida. [Jordanian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KAZAKSTAN

Maa-analyysi: Kazakstan

Kazakstanin laaja poliittinen ja taloudellinen uudistusohjelma ja maan mittavat investoinnit vihreään talouteen, koulutukseen, digitalisaatioon, kestävään kaivannaisteollisuuteen sekä logistiikkaan luovat kiinnostavia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille geopoliittisesti muuttuvalla markkina-alueella. [Maa-analyysi: Kazakstan - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Kazakstanin talous geopolitiikan pyörteissä

Vuosi 2022 alkoi Kazakstanissa levottomasti väkivaltaisten mielenosoitusten puhjetessa hallituksen poistettua nestekaasulle asetetut hintakatot. Tilanne saatiin hallintaan nopeasti, mutta protestit sekä kansan yleinen tyytymättömyys pakottivat hallituksen eroamaan ja valtaapitävät tunnustamaan yhteiskunnalliset ongelmat levottomuuksien taustalla. Tammikuussa maan

presidentti Kassym-Jomart Tokajev esitteli talousuudistuspaketin tarkoituksenaan nykyaikaistaa maan talousrakenteita. Tapahtumat johtivat myös poliittisiin uudistuksiin, ja kesäkuussa järjestettiin kansanäänestys perustuslain muutoksista. Marraskuussa 2022 maassa pidettiin aikaistetut presidentinvaalit, sillä presidentti halusi varmistaa kansan tuen mandaatilleen uudistusten jatkamiseksi. Tokajev valittiin seitsemän vuoden toimikaudelle 81,3 prosentin äänisaaliilla. Keväällä 2023 luvassa on niin ikään aikaistetut parlamenttivaalit, joissa valitaan edustajat maan parlamenttiin, jonka asemaa vahvistettiin edellisvuoden perustuslakimuutoksilla.

[Kazakstanin talous-geopolitiikan pyörteissä - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KIINA

Juanin käyttö kansainvälisessä valuuttakaupassa lisääntynyt

Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) kolmen vuoden välein tekemässä tekemästä valuutta- ja OTC-johdannaismarkkinakyselyssä juanin osuus kansainvälisessä valuuttakaupassa oli tämän vuoden huhtikuussa 7 %. Juan nousi 5. vaihdetuimmaksi valuutaksi. Dollarin osuus oli 88 %, euron 31 %, jenin 17 % ja punnan 13 %. Osuudet summautuvat 200 prosenttiin, koska valuuttakauppaa käydään kahden valuutan välillä. Vuoden 2019 huhtikuussa juanin osuus oli 4,3 % (8. vaihdetuin valuutta) ja vuoden 2016 kyselyssä 4 %.

[Juanin käyttö kansainvälisessä valuuttakaupassa lisääntynyt \(bofit.fi\)](#)

Kiinan lokakuun talousluvut heijastelevat ongelmien laajuutta

Taloukasvu heikentyi numeroiden valossa jälleen lokakuussa yllättävän vahvaksi raportoidun kolmannen neljänneksen jälkeen. Ongelmina ovat olleet erityisesti koronapolitiikan aiheuttamat tuotantoseisokit, epävarmuuden kasvun myötä vaimentunut kotimainen kysyntä, kiinteistösektorin vaikeudet ja viime aikoina myös vientisektorin aiempaa heikommat näkymät.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202246_1/

Kiinassa uusi korona-aalto, koronasääntöihin muutoksia

Marraskuun aikana todetut koronatapaukset ovat olleet jyrkässä nousussa. Päiväkohtainen todettujen tartuntojen määrä ylitti kuluvalla viikolla 20 000, joista valtaosa oli oireettomia. Uusia koronakuolemia ei ole raportoitu kevään jälkeen. Tartuntoja on nyt jokaisessa provinssissa, mutta selvästi eniten etelän Guangdongissa, noin kolmasosa kaikista todetuista tartunnoista. Talouden koolla mitattuna Guangdong on Kiinan suurin provinssi ja nyt sen keskus Guangzhou on joutunut rajoittamaan merkittävästi ihmisten liikkumista useilla alueilla. Gavagal Draconomicsin keräämien tietojen mukaan lokakuun lopussa sadassa Kiinan suurimmassa kaupungissa oli lähes jokaisessa käytössä jonkinlaisia koronarajoitteita. Yhtä laajasti rajoitteita oli käytössä viimeksi maaliskuussa. Tällä hetkellä rajoitteiden tiukkuus on kuitenkin keskimäärin maltillisempi kuin keväällä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202246_2/

Juanin käyttö kansainvälisessä valuuttakaupassa lisääntynyt

Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) kolmen vuoden välein tekemässä tekemästä valuutta- ja OTC-johdannaismarkkinakyselyssä juanin osuus kansainvälisessä valuuttakaupassa oli tämän vuoden huhtikuussa 7 %. Juan nousi 5. vaihdetuimmaksi valuutaksi. Dollarin osuus oli 88 %, euron 31 %, jenin 17 % ja punnan 13 %. Osuudet summautuvat 200 prosenttiin, koska valuuttakauppaa käydään kahden valuutan välillä. Vuoden 2019 huhtikuussa juanin osuus oli 4,3 % (8. vaihdetuin valuutta) ja vuoden 2016 kyselyssä 4 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202246_3/

Kiina-vienti tukee yritysten toimeliaisuutta Suomessa – viennin näkymät epäsuotuisat

Kattavan Kiina-vientiselvityksen mukaan suomalaisyritysten liiketoiminta Kiinassa on vaikuttanut myönteisesti emoyhtiöiden toimintaan Suomessa. Suomi on kuitenkin menettänyt markkinaosuuttaan Kiinan kuluttamasta arvonnäistä, ja tavaraviennin painotus on muuttunut koneista ja laitteista raaka-aineisiin ja välituotteisiin. Viennin näkymiä varjostavat muun muassa geopolittiset riskit, protektionismi ja Kiinan taloukasvun hidastuminen. Kiinaan liittyvien liiketoimintariskien lisääntyminen edellyttää Suomen kaupallistaloudellisten riippuvuuksien tarkempaa tutkimista. <https://tem.fi/-/kiina-vienti-tukee-yritysten-toimeliaisuutta-suomessa-viennin-nakymat-epasuotuisat>

Kiinassa viikonloppuna alkaneet mielenosoitukset eroavat monin tavoin aiemmista

Viime viikonloppuna eri puolilla Kiinaa nähtiin mielenosoituksia, joiden alkusysäyksenä toimi torstaina Xinjiangin Ürümqissa tapahtunut asuinkerrostalon tulipalo. Koronarajoitukset hankaloittivat pelastustoimia ja tulipalossa kuoli 10 ihmistä. Mielenilmaukset itsessään ovat Kiinassa suhteellisen tavallisia. Tavallisesti taustalla oleva tyytymättömyys ei kuitenkaan koske laajaa ihmisjoukkoa, ja mieltä osoitetaan esimerkiksi maksamattomien palkkojen vuoksi. Siksi mielenosoitukset ovat tyypillisesti paikallisia ja Kiinan kokoisessa maassa pieniä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202248_1/

Päästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen Kiinassa olisi tärkeää myös talouden kannalta

Marraskuussa Egyptissä järjestetty tämänvuotinen YK:n ilmastokokous jäi ilmastotavoitteisiin pääsyn kannalta vaatimattomaksi. Yhteisymmärrykseen päästiin lähinnä vahinkorahastosta, josta ilmastonmuutoksen aiheuttamia tuhoja tullaan korvaamaan köyhille maille. Virallisesti Kiina tuki rahaston perustamista, mutta peräsi vastuuta sen rahoittamisesta kehittyneiltä mailta, jotka ovat vastuussa päästöjen historiallisesta kerryttämisestä. Kiinan rooli rahastossa on epäselvä. Se ei ole lupautunut rahoittamaan rahastoa tai sitoutunut siihen, että rahoitus suunnataan ainoastaan kaikkein köyhimmille maille. Ilmastokokouksen yhteydessä Kiina ja Yhdysvallat sopivat jatkavansa maiden välistä virallista ilmastodialogia, joka on ollut jäissä elokuusta lähtien.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202248_2/

Kiinan keskuspankki laski liikepankkien varantovaatimusta

Keskuspankki ilmoitti varantovaatimuksen laskusta viime viikolla sen jälkeen, kun hallitus pääministeri Li Keqiangin johdolla oli kertonut siitä pari päivää aiemmin. Liikepankkien yleistä varantovaatimustasoa lasketaan 5.12. lähtien 0,25 prosenttiyksiköllä muilta paitsi pienimmiltä pankeilta, joiden taso on jo alin 5 %. Suurille pankeille taso laskee 11 prosenttiin ja keskisuurille 8 prosenttiin. Yksittäisten pankkien varantovaatimus voi poiketa yleisestä tasosta ja suuri osa pankeista on oikeutettuja jonkinlaisiin alennuksiin vaatimustasoihinsa. Nämä huomioiden painotettu keskimääräinen varantovaatimustaso pankkisektorilla laskee keskuspankin mukaan 7,8 prosenttiin. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202248_3/

Suomen Kiinan-viennissä haasteita Viime viikolla julkaistiin laaja Suomen Kiinan-viennin selvitys, jota laatimassa olivat Business Finland, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoministeriö ja BOFIT. Kiina on noussut 2000-luvulla Suomen tärkeimpien vientimarkkinoiden joukkoon. Siltikään Suomen vienti ei ole pysynyt nopeasti kasvaneen Kiinan markkinan mukana. Kiinan kuluttamalla ulkomaisella arvonnalisällä mitattuna Suomi on menettänyt osuuttaan Kiinan markkinoista jopa enemmän kuin yksikään muu OECD:n tilastojen 65 maasta. Suomen Kiinan-vienti on hyvin keskittynyttä. Varsin pieni joukko yhtiöitä vastaa hyvin suuresta osasta vientiä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202248_4/

Kiinan taloudellisen ja poliittisen kehityksen katsaus

[Kiinan taloudellisen ja poliittisen kehityksen katsaus - ICC Finland](#)

Third TF Flash Survey shows that Finnish businesses in China continue to face headwinds

Team Finland China today released its third survey on the impacts of China's COVID-19 policy and Russia's aggression war in Ukraine on Finnish businesses in China. The survey was conducted in November 2022 as a follow-up to the previous ones conducted in April and May 2022.

The results show that the continued COVID-19 containment measures have negative effects on Finnish companies' revenue, profit and investment expectations in 2022. Close to 80% of respondents expect a slightly or considerably worse outcome for the year.

Russia's ongoing aggression war in Ukraine has also exacerbated challenges faced by Finnish businesses in China, with 51% of respondents expecting either slightly or considerably decreased revenues due to the continued war.

The response rate dropped from previous surveys, in part due to the changes in response collection methods, but the company profile mix remained largely unchanged.

[Third TF Flash Survey shows that Finnish businesses in China continue to face headwinds - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Hongkongin kasvavat terveydenhuoltomarkkinat tarjoavat mahdollisuuksia suomalaisille terveysteknologian ja digitaalisten palveluiden osajille

Hongkongin kasvavat terveydenhuoltomarkkinat tarjoavat kasvumahdollisuuksia suomalaisyrityksille erityisesti terveysteknologian ja digitaalisten palveluiden saralla. Paikallisten markkinoiden lisäksi Hongkong voi mahdollistaa ensi askeleen Kiinan sekä muun Aasian terveydenhuoltomarkkinoille.

[Hongkongin kasvavat terveydenhuoltomarkkinat tarjoavat mahdollisuuksia suomalaisille terveysteknologian ja digitaalisten palveluiden osajille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Koronatilanteen paheneminen ja vientikysynnän heikkeneminen painoivat Kiinan taloutta marraskuussa

Viruksen leviäminen ja rajoitustoimet ovat näkyneet varsinkin vähittäiskaupassa, jota käytetään kulutuskysynnän mittarina. Tilastoviraston mukaan vähittäismyynnin supistuminen kiihtyi marraskuussa nimellisesti kuuteen prosenttiin. Hinnanmuutokset huomioiden myynnin voidaan arvioida supistuneen reaalisesti 7–8 % vuodentakaisesta. Myös teollisuustuotannon kasvu hidastui marraskuussa selvästi ja oli 2,2 % vuodentakaisesta (lokakuussa 5 %).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202250_1/

Kiina muutti yllättäen koronalinjaansa Marraskuun lopulla keskellä siihen asti suurinta korona-aaltoa kiinalaiset alkoivat osoittaa mieltään maan tiukkaa koronapolitiikkaa vastaan (ks. BOFIT Viikkokatsaus 48/2022). Poikkeuksellisen laajojen mielenosoitusten jälkeen viranomaiset ilmoittivat helpottavansa merkittävästi koronarajoituksia. Uusien sääntöjen mukaan tartunnan saaneet voivat lievissä tapauksissa sairastaa kotona, karanteenivaatimuksia lyhennettiin huomattavasti, koronatestausta vähennettiin merkittävästi ja alueiden välisessä liikenteessä ja julkisissa tiloissa luovuttiin koronatestien ja terveystietojen tarkastamisesta. Kuluvalla viikolla ihmisten liikkumista seurannut ja korona-altistumisista kertonut sovellus poistettiin käytöstä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202250_2/

Kiinassa nuorten ja siirtotyöläisten työllistymismahdollisuudet heikentyneet Virallisten tilastojen mukaan Kiinassa oli viime vuonna yhteensä 747 miljoonaa työllistä, joista 63 % työskenteli kaupungeissa. Työllisten määrä on laskenut jo seitsemän vuoden ajan. Palvelusektori työllisti viime vuonna jo lähes puolet työvoimasta. Vaikka maatalouden osuus työllistäjänä on jatkuvasti pienentynyt, oli sen osuus viime vuonna edelleen yli viidennes. Loput, vajaat 30 % työllisistä on rakennussektorilla ja teollisuudessa. Tämä osuus on viime vuosina pysynyt suhteellisen vakaana. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202250_3/

Kiina linjasi talouspolitiikan painopisteitä vuodelle 2023 ja asetti suuntaviivoja vuoteen 2035

Joulukuun puolivälissä Kiinan tärkeimmät talouspäättäjät mukaan lukien presidentti Xi Jinping kokoontuivat Pekingiin vuosittaiseen talouden työkokoukseen. Kokouksessa linjataan tulevan vuoden talouspolitiikan painopisteet. Vuoden 2023 painopisteenä on talouskasvun vauhdittaminen korona-aallon hellittäessä. Erityisesti kulutuskysyntää halutaan vahvistaa, jonka vuoksi kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja pyritään lisäämään. Rakennussektorin nyt jo pitkälti yli vuoden jatkunut supistuminen halutaan pysäyttää. Yksityisten yritysten ja ulkomaisten yritysten liiketoimintaympäristöä pyritään parantamaan sekä pk-yrityksille, innovaatioihin, teknologiaan ja vihreään kehitykseen kohdennetaan lisää rahoitusta. Finanssipolitiikka pidetään kasvua voimakkaasti tukevana, kun taas rahapolitiikassa pyritään kohdennettuihin toimiin kulutuksen vahvistamiseksi ja rakennussektorin tukemiseksi. Työkokouksessa päätetään tavallisesti myös tulevan vuoden BKT:n kasvutavoite, mutta se vahvistetaan ja julkaistaan vasta maaliskuussa kansankongressin yhteydessä. Joidenkin arvioiden mukaan BKT:n kasvutavoite tulee olemaan vähintään 5 prosentin kasvu. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202252_1/

Teknologiakilpailu Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä kiihtyy ja kaupan rakenne on muuttunut

Yhdysvallat asetti joulukuun puolivälissä lisää kiinalaisyhtiöitä vientikieltolistoilleen.

Kauppaministeriö lisäsi 36 kiinalaisyhtiötä niin kutsutulle entity-listalle, jonka yrityksille yhdysvaltalaisen teknologian ja sen avulla valmistettujen tuotteiden ja komponenttien vienti on

kiellettyä ilman poikkeuslupaa. Näihin kuului mm. mikrosiruvalmistaja Yangtze Memory Technologies Co (YMTC). Vientikieltolistalla on tätä nykyä Kiinan kaikki keskeiset siruvalmistajat. Nyt nimetyistä yhtiöistä 21 (ml. YMTC) määriteltiin sellaisiksi, joiden vientikielto koskee myös ei-yhdysvaltalaisia yrityksiä, mikäli tuotteet ovat tarpeeksi suurelta osin yhdysvaltaisteknologialla valmistettuja. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202252_2/

Kiinassa oli viime vuonna käytössä jo yli miljoona teollisuusrobotia

Kansainvälisen robotiikkayhdistyksen (International Federation of Robotics) mukaan maailmassa asennettiin viime vuonna yhteensä yli puoli miljoonaa uutta teollisuusrobotia, mikä oli kaikkien aikojen ennätys. Yli puolet näistä, lähes 270 000 kappaletta asennettiin Kiinaan, mikä oli noin 100 000 robotia enemmän kuin vuonna 2020. Seuraavaksi eniten teollisuusrobotteja asennettiin Japaniin (47 000), Yhdysvaltoihin (35 000) ja Etelä-Koreaan (31 000).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202252_3/

Kiinan koronatilanne etenee nopeasti, taloudelliset vaikutukset yhä epäselvät

Kiinassa tehtiin joulukuun alussa täyskäänös koronapolitiikassa, kun virus levisi nopeasti ympäri maata ja kävi selväksi, ettei tukahduttamistoimilla enää pystytty pitämään tartuntoja kurissa. Kiinan kansalliset terveysviranomaiset ovat arvioineet, että nykyinen tartunta-aalto saavuttaisi huippunsa tammikuun lopussa. Toisissa arvioissa ensimmäinen tartuntahuippu olisi jo ohitettu tai vähintäänkin käsillä. Koska viralliset massatestaukset on lopetettu, tartuntamäärästä on mahdotonta saada todellista kokonaiskuvaa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202302_1/

Juanin valuuttakurssi heikkeni viime vuonna ja dollarikurssin heilahtelut kasvoivat

Viime vuonna Kiinan reaalin kauppapainotettu valuuttakurssi (REER) heikkeni 8 %. Juanin dollarikurssi oli vuoden lopussa 9 % heikompi ja eurokurssi 2 % heikompi vuoden alkuun verrattuna. Vuoden lopussa dollarilla sai 6,9 juania ja eurolla 7,4 juania.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202302_2/

Viime vuosi Kiinan osakemarkkinoilla oli alavireinen ja ulkomaiset sijoittajat vähensivät kiinalaisvelkakirjojen omistuksiaan

Kuten muuallakin maailmassa, myös Kiinassa osakemarkkinat päätyivät viime vuonna selvään laskuun. Kiinassa markkinoiden epävarmuutta lisäsivät nk. nollakoronapolitiikka ja epätietoisuus sen päättymisestä sekä kasvaneet poliittiset ja sääntelystä aiheutuvat riskit. Shanghaissa composite-indeksi oli vuoden lopussa 15 % ja Shenzhenissä 22 % vuoden alkua alemmalla tasolla. Hongkongin Hang Seng indeksi laski 18 %. Shanghaiin ja Shenzhenin pörssin suurimpien yritysten (CSI300) kurssit laskivat keskimäärin hieman vähemmän (-22 %) kuin Shenzhenin pörssiin listattujen kasvuyritysten (-29 %). Kiinan markkinakehitys oli sunnilleen samanlaista kuin kehittyvän Aasian pörsseissä keskimäärin (MSCI:n kehittyvän Aasian indeksi laski 23 %) ja jonkin verran koko maailman kehitystä heikompi (FTSE:n koko maailman indeksi tippui 17 %).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202302_3/

Kiinan markkinamahdollisuudet 2023

Kiina on Suomen tärkein kauppakumppani Aasiassa ja tärkeimpiä vientimarkkinoita maailmanlaajuisesti. Suomen Kiinan-viennin perinteisten tukijalkojen lisäksi Kiina tarjoaa suomalaisille yrityksille uusia mahdollisuuksia erityisesti vihreän siirtymän, teollisuuden digitalisaation, terveysteknologian ja kulutustuotteiden alueilla. Mahdollisuuksien ohella liiketoimintaympäristön kehitys ja Kiinan markkinoihin kohdistuvat epävarmuustekijät - Kiinan sisäisen kehityksen suunta, koronapolitiikan murros, suurvaltakilpailu ja geopolitiikan vaikutukset - edellyttävät tarkkaa seuranta. Kiinan asema valtavana markkinana ei kuitenkaan ole katoamassa. Koronarajoitusten purkamisen luo toivoa talouskasvuvauhdin elpymiselle, vaikka epävarmuus jatkuu. [Kiinan markkinamahdollisuudet 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Hongkongin markkinamahdollisuudet 2023

Hongkong SAR on Kiinaan kuuluva erityishallintoalue, jonka talous ja liike-elämäkulttuuri muistuttavat länsimaita. Hongkong kuuluu WTO:n perustajajäseniin ja on myös APEC-jäsen. Lisäksi Hongkongilla on CEPA-vapaakauppasopimus Kiinan kanssa. Hongkong on maailman 4. suurin rahoituskeskus ja Hongkongin pörssi on maailman 7. suurin. Yli 70 % Kiinaan (RMB-maksut) tehtävistä ulkomaisista sijoituksista ja Kiinan sijoituksista ulkomaille tehdään Hongkongin kautta. Hongkongin noin 9000 ulkomaisesta yrityksestä pääkonttoreita on noin 1400. B2G (Business to Giants) –yhteistyö valittujen kansainvälisten yritysten omistajien ja päättäjien kanssa avaa mahdollisuuksia suomalaisille myös muualla kuin Hongkongissa. Hongkong pyrkii hiilineutraaliksi vuoteen 2050 mennessä lisäämällä uusiutuvaa energiaa, vähentämällä rakennusten energiankulutusta, sähköistämällä liikennettä ja kehittämällä jätteidenhuoltoa.

[Hongkongin markkinamahdollisuudet 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Kiinan taloudessa hyvin heikko viime vuosi Kiinan tilastoviraston mukaan BKT kasvoi viimeisellä neljänneksellä 2,9 % ja koko vuonna 3,0 % eli selvästi maaliskuussa 2022 ilmoitettua noin 5,5 prosentin tavoitetta hitaammin. Talouskehitystä heikensi ensin loppukevään ja sittemmin loppuvuoden korona-aallot ja niihin liittyneet rajoitustoimet. Korona-aaltojen seurauksena kulutuskysynnän kasvu oli vaikeaa ja vuoden viimeisellä neljänneksellä vähittäiskauppa supistui reaalisesti arviolta 4–5 % vuotta aiemmasta. Kun käytettävissä olevien tulojen reaali kasvu oli 3 prosentin luokkaa, kotitalouksille kertyi paljon säästöjä. Toinen kasvua runnellut tekijä oli tärkeän rakennussektorin koko vuoden jatkunut syöksy. Vuoden viimeisellä neljänneksellä kiinteistömyynnit supistuivat 30 % vuotta aiemmasta ja rakenteilla oleva pinta-ala oli peräti 50 % pienempi kuin vuotta aiemmin. Kiinan talouden heikko kasvu johti siihen, että tavaratuonnin volyyymi supistui läpi vuoden. Viime alkuvuoden valopilkku, vahva vienti, hyytyi pahasti loppuvuotta kohti maailman talouden hidastuneen kasvun mukana. Viennin volyyymi supistui viimeisellä neljänneksellä reilu 10 % vuotta aiemmasta. Vienti supistui tuontia nopeammin ja näin nettoviennin kehitys jarrutti talouskasvua. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202304_1/

Kiinassa kiinteistörakentamisen jyrkkä lasku jatkui 2022, infrastruktuurirakentaminen kasvoi vahvasti

Kiinassa kiinteistörakentaminen alkoi supistua jo kesällä 2021, kun viranomaiset olivat asettaneet kiinteistörakentajille tiukkoja velkasääntöjä. Kiinteistörakentamisen alamäki jatkui jyrkkänä koko viime vuoden. Pinta-alalla mitattuna uusia kiinteistörakennusaloituksia oli 40 % vähemmän kuin vuotta aiemmin, maata kiinteistörakentamiseen ostettiin puolet vähemmän ja kiinteistöjä myytiin 25 % vähemmän. Joulukuussa myymättömien kiinteistöjen pinta-ala oli 10 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Supistuminen oli suurin piirtein samanlaista niin asunto-, toimisto- kuin liikekiinteistörakentamisessakin. Samalla tilastoviraston mukaan asuntojen hinnat ovat olleet ympäri Kiinaa laskusuunnassa. Syksyn aikana myös suurkaupungeissa Pekingissä ja Shanghaissa asuntojen hinnat kääntyivät laskuun. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202306_1/

Koronarajoitusten päättyminen kohensi Kiinassa kuluttajien luottamusta

Tiukkojen koronarajoitusten päättymisestä on kulunut nyt pari kuukautta. Koska Kiinassa julkaistaan valtaosa tammi- ja helmikuun taloustilastoista yhdessä paketissa vasta maaliskuun puolella, tässä vaiheessa tammikuulta on saatavilla vain joitain yksittäisiä tilastotietoja. Tapa johtuu uuden vuoden lomaviikosta, joka sijoittuu vuodesta riippuen joko tammi- tai helmikuulle ja aiheuttaa näin ensimmäisiin kuukausiin isoa vuosittaista vaihtelua. Talouden avautumisen vaikutukset esimerkiksi vähittäiskauppaan, teollisuustuotantoon, vientiin ja tuontiin tullaan kokonaisuudessaan näkemään vasta maaliskuussa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202308_01/

LIBANON

Libanonin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Libanonin talous on historiallisen syvässä kriisissä, josta nouseminen tulee viemään vuosia. Valtiolla ei ole mahdollisuutta suuriin teollisiin investointeihin seuraavien 12 kuukauden aikana. YK:n, Maailmanpankin ja EU:n avustusohjelmissa voi avautua investointimahdollisuuksia myös suomalaisyrityksille. Keskeiset alat cleantech ja laajasti kiertotalous, jätehuolto- ja vedenjakelu, terveyssektori, digitalisaatio. Koulutussektorin Team Europe Initiative -aloitteen valmistelu sekä Beirutin sataman jälleenrakennus voivat avata hankemahdollisuuksia.

[Libanonin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

MALESIA

Malesian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Malesian talouden elpyminen COVID:in jälkeen on ollut nopeaa ja kasvunäkymät ovat lupaavat. Malesia on erinomainen portti koko Kaakkois-Aasian nopeasti kasvaville markkinoille. Malesian liiketoimintaympäristö kuuluu maailman avoimimpien joukkoon ja Malesia tarjoaa paljon mahdollisuuksia myös suomalaisosaamiselle usealla sektorilla. Suurimmat mahdollisuudet liittyvät kiertotalouteen ja ilmastoystävällisiin ratkaisuihin, digitalisaatioon, erilaisiin smart city-hankkeisiin, metsätalouteen sekä koulutussektoriin. [Malesian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

NEPAL

Nepalissa saatu aikaan merkittäviä kehitysyhteistyötuloksia

Nepal on ollut Suomen pitkäaikainen kehitysyhteistyökumppani jo 1980-luvulta lähtien. Pitkäjänteyden kehitysyhteistyön tuella köyhyys on vähentynyt, lukutaito lisääntynyt ja puhdasta vettä on nyt lähes kaikkien saatavilla, kertoo Suomen Nepalin-suurlähettiläs Riina-Riikka Heikka.

[Nepalissa saatu aikaan merkittäviä kehitysyhteistyötuloksia - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Maa-analyysi: Nepalín markkinoiden ja talouden tilanne

Nepal lukeutuu maailman vähiten kehittyneisiin maihin (LDC). YK:n yleiskokous on kuitenkin vahvistanut Nepalin graduoitumisen LDC-maiden kategoriasta vuoteen 2026 mennessä. Nepal saa kansainvälisiltä avunantajilta tukea lähes 1,7 mrd USD vuositasolla (vuoden 2020 tilasto). Nepal muodostaa 30 miljoonan kuluttajan kasvavan markkinan, joka sijaitsee kahden taloudellisen jättiläisen – Intian ja Kiinan – välissä. Suomen ja Nepalin välinen kauppa on vähäistä. Nepal on Suomen kehityspolitiikan pitkäaikainen kumppanimaa ja Suomi tukee Nepalia monin eri rahoitusinstrumentein. Suomen kehityspolitiikan pääalueet Nepalissa ovat 1) vesi, sanitaatio, hygienia, elinkeinkehitys ja ilmastokestävyys; 2) koulutus; sekä 3) sukupuolten välinen tasa-arvo. Näillä sektoreilla Suomella on suhteellista etua myös kauppasuhteiden kehittämisen näkökulmasta.

[Maa-analyysi: Nepalín markkinoiden ja talouden tilanne - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

PAKISTAN

TF Country Analysis: Pakistan

The Islamic Republic of Pakistan is the world's fifth largest country by population (approx. 230 million) and 33rd by area (900 000 km²). It is the world's second most populous Muslim majority country after Indonesia and the only Muslim country with nuclear weapons and has had a history of conflicts with another nuclear-weapon state, India. It is one of the oldest allies of the People's Republic of China and is having to strike a balance between its relations with the USA on one hand and China in the other. [TF Country Analysis: Pakistan - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SAUDI-ARABIA

Saudi-Arabian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Saudi-Arabia on Lähi-Idän suurin markkina, G20-maa ja Suomen merkittävin vientikohde alueella. Maa jatkaa mittavan Saudi Vision 2030 -uudistus- ja investointiohjelmansa toimeenpanoa tavoitteenaan vähentää riippuvuutta öljystä ja petrokemian teollisuudesta sekä laajentaa taloutensa pohjaa. Maan talous kasvaa öljytulojen ansiosta nyt kohisten. Talouskasvun ennakoidaan pysyvän vahvana myös lähivuodet. Saudi-Arabia on Lähi-idän suurin ICT-markkina ja maailman johtavia maita 5G- ja 6G-verkkojen hyödyntämisessä. Saudi-Arabia hyödyntää öljytulojaan monipuolisesti myös vihreän siirtymän ja kiertotalouden edistämiseen. Saudi-Arabia pyrkii maailman johtavaksi vedyntuottajaksi. Vision 2030 pohjalta on tehty merkittäviä panostuksia erityisesti matkailuun, turismiin ja hyvinvointipalveluihin sekä viihde-, urheilu-, ja kulttuurisektoriin. Vision 2030 uudistusohjelma ja siihen sisältyvät lukuisat megainvestointihankkeet tarjoavat suomalaisyrityksille merkittäviä mahdollisuuksia erityisesti digitalisaatiossa, tietoverkoissa, kiertotaloudessa, vihreässä energiassa ja älykkäissä kaupunki- ja satamaratkaisuissa. Kaivostoiminta on nouseva ala ja viihde- ja vapaa-ajanteollisuuden auettua mahdollisuudet ovat laajat. Palveluviennin osalta huomattavaa kasvupotentiaalia löytyy koulutuksen, terveyden ja terveysteknologian sekä turismin osalta, kuten laajalaisesti myös ympäristöystävällisyyttä ja kestävää kehitystä parantavien ratkaisuiden osalta. [Saudi-Arabian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SINGAPORE

Singaporen markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Singaporessa menestyminen edellyttää todistettuja hyötyjä, korkeaa laatua, teknologista ensiluokkaisuutta ja kestäväen kehityksen ratkaisuja. Maa vannoo digitaalisuuden ja kaiken toiminnan ”älyllistämisen” nimiin. Markkinamahdollisuuksia on esimerkiksi uudistuvassa terveydenhuoltojärjestelmässä, älykaupunkikehityksessä, satamainvestoinneissa sekä kestävyyskehityksessä. [Singaporen markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

TAIWAN

Jännitteet Taiwanin kysymyksen ympärillä kiristyvät - Yhdysvallat ja sen liittolaiset vahvistavat turvallisuussuhteitaan indopasifisella alueella

Taiwanin kysymys on nyt ajankohtaisempi kuin pitkään aikaan, ja maailma seuraa tilanteen kehittymistä. Vaikka Yhdysvallat on edelleen muodollisesti sitoutunut yhden Kiinan politiikkaan, maa on monin tavoin vahvistanut suhdettaan Taiwanin niin taloudellisesti, poliittisesti kuin sotilaallisestikin vuodesta 2017 lähtien. Yhdysvaltain hallinto myös kannustaa kumppaneitaan tiivistämään keskinäisiä suhteitaan.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa johtava tutkija Bart Gaens ja tutkimusprofessori Mikael Mattlin instituutin globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta tarkastelevat sitä, miten liittolaisuuksien dynamiikka indopasifisella alueella on muuttunut erityisesti Taiwanin kysymyksen näkökulmasta. Nykyisessä turvallisuuskontekstissa Japani ja Australia näkevät Taiwanin kriittisen tärkeänä omalle turvallisuudelleen. Kehittyvä turvallisuusarkkitehtuuri ei ole Kiinan mieleen, ja Kiinan hallitus onkin ilmaissut huolensa mahdollisen "Aasian Naton" synnystä. Yhdysvallat on kieltänyt sellaisen olevan suunnitteilla.

"Laajalla selkkauksella Taiwanissa on nyt aiempaa suurempi riski levitä alueelliseksi konfliktiksi", kirjoittajat huomauttavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/liittolaisuuksien-muuttuva-dynamiikka-indopasifisella-alueella>

Taiwanin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Suomen ja Taiwanin välinen kauppa kasvoi vuonna 2021, ja oli yhteisarvoltaan noin EUR796m. Suomen vienti Taiwanin kasvoi 20% EUR303 miljoonaan, kun taas tuonti Taiwanista Suomeen kasvoi peräti 39.8% ja oli yhteensä

EUR493m. Suomen Tullin tilastojen mukaan tavarakauppa on Suomelle alijäämäistä, palvelujen myynti taas huomattavan ylijäämäistä. Taiwanin painottaessa aloja sekä palveluja, joissa Suomella on erityisosaamista, näyttäytyy kaupan tuntuva kasvattaminen hyvin realistisena ja potentiaalisena vaihtoehtona. Vuoden 2022 kokonaiskauppa ylittää miljardin Euron rajan. Maailmanpankin mukaan Taiwan on yritystoiminnan helppoutta mitattaessa sijalla 15.

[Taiwanin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

UUSI-SEELANTI

Uuden-Seelannin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Uusi-Seelanti on Suomen kanssa samankaltainen ja -kokoinen markkina keskellä eteläistä Tyyntä valtamerä. Maa on toipunut pandemiasta hyvin, mutta taantumariski vuodelle 2023 on olemassa. Uuden-Seelannin markkinat ovat vakaat, läpinäkyvät ja avoimet. Maan markkinapotentiaali on todettu myös kansainvälisesti: mm. viimeisessä Maailmanpankin Doing Business -tutkimuksessa (2020) Uusi-Seelanti oli kärjessä. Kasvavat investoinnit vihreään talouteen, terveyteen, infrastruktuuriin ja älykkäisiin ratkaisuihin sekä kiinnostus Pohjoismaita kohtaan, tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet suomalaisen teknologian ja innovaatioiden vientiin.

[Uuden-Seelannin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

VIETNAM

Digital transformation: A driving force for economic recovery and development”, jossa on mukavasti Suomen tarjontaa esillä. Vietnaminkielisen teksti on luettavana englanniksi.

https://vcci-hcm.org.vn/wp-content/uploads/2022/12/CHUYEN-DOI-SO-2022_Final_19.12.2022.pdf

Vietnam – yksi Kaakkois-Aasian nopeimmin kasvavista maista tarjoaa lukuisia liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille

Yksi Vietnamin potentiaalisista aloista on energia- ja luonnonvarasektori mukaan lukien alaan liittyvät infrastruktuuri, älyratkaisut ja jätteiden käsittely. Toinen on IT-ala, jonka arvioidaan kasvavan lähivuosina 10–15 % vuosivauhtia. Ohjelmistokehitys ja -palvelut ovat myös suuri mahdollisuus. Vietnamin hallitus on lanseerannut kansalaisten elintason kohentamiseen tähtäävän digitalisaatio-ohjelman, joka kattaa hallinnon, talouden ja yhteiskunnan toiminnot. Kolmantena vietnamilaiset janoavat edistyksellisiä ja laadukkaita koulutusratkaisuja ja varhaiskasvatusosaamista. Opettajien koulutussysteemi kiinnostaa vietnamilaisia.

<https://kauppakamari.fi/blogi/vietnam-yksi-kaakkois-aasian-nopeimmin-kasvavista-maista-tarjoaa-lukuisia-liiketoimintamahdollisuuksia-suomalaisille-yrityksille/>

Vietnam Education Technology Market - Opportunities for Finnish Companies The education technology market in Vietnam is witnessing a robust growth in recent years and poses great potentialities. Being known as a “rising star” for education technology in Southeast Asia and of the top ten fastest-growing education technology markets worldwide, Vietnam education technology has been exploding with a significant growth of 44.3% (Vietnam Edtech Report 2021) as well as an online teaching market hitting the threshold of US\$3 billion (Vietnambiz2021). According to Tracxn Technologies, there are 299 EdTech businesses in Vietnam, most are start-ups and business-to-consumer (B2C) businesses. The outbreak of Covid-19 has been accelerating digital education dramatically, making it an evitable trend and also contributing to the rapid improvement of digital education infrastructure, helping Vietnam move quickly and be relatively ready for digital transformation in education.

[Vietnam Education Technology Market - Opportunities for Finnish Companies - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Vietnam’s New International Airport Project - Opportunities for Finnish Sustainable Smart Solutions

Vietnam's aviation industry is witnessing the strongest growth in decades with growth ratings for five consecutive years reaching double digits. Vietnam is ranked the fifth fastest growing aviation

market in the world and the fastest in Southeast Asia. The policies issued recently by the Government of Vietnam on aviation and tourism promotion as well as the initiative of strengthening air connections between Vietnam and its key tourist markets around the world are considered important underlying factors for this strong growth. As forecasted by the International Air Transport Association (IATA), Vietnam's aviation will reach 150 million passengers transported by 2035 and might attract more than 205 million air passengers by 2038 according to the most recent estimates.

[Vietnam's New International Airport Project - Opportunities for Finnish Sustainable Smart Solutions - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Vietnamin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Vietnam on yhdistelmä suunnitelmataloutta ja avointa markkinataloutta. Poliittikkaa leimaa kansallisen eheyden, suvereniteetin ja itsenäisyyden korostaminen sekä sisäisten ja ulkoisten jännitteiden välttäminen. Valta on keskitetty Vietnamin kommunistiselle puolueelle keskus- ja paikallistasolla. Johtajuus jaetaan presidentin, pääministerin, parlamentin puhemiehen ja kaikkein ylimmän auktoriteetin, eli kommunistisen puolueen pääsihteerin kesken. Oppositio toiminta on kielletty, perusoikeuksia rajoitetaan yhteiskunnallisen vakauden ja kansallisen yhtenäisyyden nimissä. Demokratian puutteista huolimatta sosiaalisten oikeuksien sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tilanne on kohentunut. Yhteiskunnallinen keskustelu sallitaan, jos se ei kyseenalaista hallintoa. Ihmisoikeudet ovat tärkeä osa EU-Vietnam –suhteiden kokonaisuutta käytännön yhteistyön ja dialogin muodossa. Myös yritysvastuu- ja ESG-kriteerit ovat keino vaikuttaa ja arvioida liiketoiminnan ja sijoitusten kestävyyttä.

[Vietnamin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Vietnam nousi Suomen suurimmaksi kauppakumppaniksi Kaakkois-Aasiassa

Lähes 100 miljoonan asukkaan Vietnam on yksi maailman nopeimmin kasvavista talouksista. Suomen Vietnamin-suurlähettiläs Keijo Norvantoa kiehtoo vietnamilaisten eteenpäin katsova ja dynaaminen asenne. [Vietnam nousi Suomen suurimmaksi kauppakumppaniksi Kaakkois-Aasiassa - Ulkoministeriö](#)

AFRIKKA

ETIOPIA

Addis Abeba on Afrikan diplomatian keskus

Suomen Addis Abeban -suurlähettiläs Outi Holopainen kuvailee arkipäivää Etiopiassa ajoittain jännitteiseksi, mutta samalla myös erittäin antoisaksi. Afrikan unionin päämaja on Addis Abebassa, minkä myötä kaupunki on eräänlainen Afrikan diplomatian keskus.

[Addis Abeba on Afrikan diplomatian keskus - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

GHANA

Maa-analyysi: Ghana

Pitkään alueen taloudellisen mallioppilaan manttelia kantanut Ghana neuvottelee parhaillaan IMF:n tukipaketista ja velkojen uudelleenjärjestelystä. IMF:n tuella on tarkoitus turvata velanhoito ja tasapainottaa talous, tärkeimpiä turvaverkkoja unohtamatta. Akuutisti käynnissä olevat neuvottelut vaikuttavat Suomen rahoitustuki-instrumenttien käyttöön, mutta Suomelle Länsi-Afrikan vauraimpiin ja vakaimpiin maihin kuuluva Ghana on tärkeä kumppani jatkossakin. Kysyntää suomalaiselle osaamiselle on lähivuosina etenkin digitalisaatiossa, kaivannaisteollisuudessa, kiertotaloudessa ja koulutuksessa. [Maa-analyysi: Ghana - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KENIA

Kenia matkalla kohti vihreää kehitystä

Kenia on profiloitunut Itä-Afrikan vihreän siirtymän edelläkävijänä. Maan uusi presidentti William Ruto on korostanut ilmastonmuutoksen vastaisen taistelun merkitystä ja Kenian tavoitetta muuttaa energiantuotantonsa 100 % puhtaaksi energiaksi vuoteen 2030 mennessä useissa julkisissa esiintymisissään syksyn aikana. Kyseessä eivät ole tyhjät puheet, sillä Kenia on panostanut vahvasti uusiutuvaan energiaan ja sähköistymiseen jo useiden vuosien ajan. Onko Kenian kehitys

jatkossa vihreän tuotannon ja päästöttömän talouden varassa? Miten Suomi voi olla osa Kenian vihreää siirtymää? [Kenia matkalla kohti vihreää kehitystä | Vapaasti kaupasta \(ulkoministerio.fi\)](#)

MAROKKO

Marokon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Marokkoa tulisi ajatella enemmän osana Eurooppaa kuin Afrikkaa. Mantereiden solmukohdassa Marokko voi hyödyntää parhaat puolet molemmista. Liiketoimintaympäristö muistuttaa enemmän kehittyvää eurooppalaista maata kuin Afrikan mantereiden valtavirtaa. Marokko on keskitulotason maa, joka panostaa kehittyvään teknologiaan ja jalostusasteen lisäarvoon. Marokosta löytyy korkeasti koulutettuja, infrastruktuuri on kehittyntä ja tutkimukseen ja kehitykseen panostetaan. [Marokon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

MOSAMBIK

Mosambikin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille 2023

Mosambikin talous toivoo vuonna 2023 käännettä parempaan, mutta paljon riippuu siitä, pääsevätkö suuret kaasuhankkeet vihdoon käyntiin. Vihreä siirtymä – ilmastomuutoksen vaikutukset sekä globaali energiatransitio – näkyy yhä enemmän myös Mosambikissa käytävässä keskustelussa. Suomalaisyrityksille markkinamahdollisuuksia voi löytyä vihreän siirtymän lisäksi myös koulutusviennissä, ICT:ssä, infrastruktuurisektorilla sekä kansainvälisissä hankinnoissa. [Mosambikin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

NAMIBIA

Namibian koulutussektori tarjoaa markkinamahdollisuuksia suomalaistoimijoille

Namibia pyrkii uudistamaan koulutussektoriaan. Opetusta halutaan kehittää vastaamaan modernin työelämän, ja ilmastomuutoksen ja vihreän siirtymän asettamiin haasteisiin. Uudistusten keskiössä ovat etenkin varhaiskasvatus, ammattikoulutus, opettajien osaamisen kehittäminen sekä opetuksen digitalisaatio ja e-learning. Maa tarjoaakin markkinamahdollisuuksia muun muassa koulutusteknologiaratkaisuja, opettajankoulutusta sekä lisä- ja pätevyitysmiskoulutusratkaisuja tarjoaville toimijoille. [NAMIBIAN KOULUTUSSEKTORI TARJOAA MARKKINAMAHDOLLISUUKSIA SUOMALAISTOIMIJOILLE - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Namibian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Namibian talous on elpynyt Covid-19 –pandemian ajan taantumasta turismin ja palvelualan voimakkaan kasvun sekä mineraalien korkean maailmanmarkkinahinnan ansiosta. Vuoden 2022 BKT-kasvu oli n. 3 % ja noususuunta jatkuu vuonna 2023. Team Finland toiminnan painopistealueina ovat edelleen uusiutuva energia, kestävä kaivostoiminta ja opetus, jotka tarjoavat runsaasti mahdollisuuksia suomalaiselle osaamiselle ja teknologialle. Näiden rinnalla selvitämme vuoden 2023 aikana yhteistyömahdollisuuksia kiertotalouden osalta, johon Namibiassa löytyy nopeasti lisääntyvässä määrin kiinnostusta. Ilmailualan kehittämiseksi, erityisesti koulutuksen osalta, on niin ikään kysyntää. [Namibian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Namibiassa kiertotalous tarjoaa mahdollisuuksia suomalaistoimijoille useilla sektoreilla

Namibian kiertotaloussektori on vielä lapsen kengissä, mutta sen hyödyt kuitenkin tunnustetaan. Esimerkiksi energiasektorilla, maataloudessa, rakennusteollisuudessa sekä turismissa mahdollisuudet ovat merkittäviä. Makea vesi on Namibian kuivassa ilmastossa äärimmäisen arvokas resurssi, joten myös sen tehokkaaseen hyödyntämiseen tähtäävät ratkaisut ovat kysytyjä. Namibialla on suuri potentiaali nousta yhdeksi kiertotalouden ja vihreän siirtymän esimerkkivaltioista Afrikassa. Vihreän vedyn* tuotannon luoman kiinnostuksen myötä aukeaa uusia mahdollisuuksia myös kiertotalouden toimijoille. Pienen, 2,5 miljoonan väkiluvun ja vähäisen volyymin myötä Namibiaa ei uhkaa vielä akuutti jättekriisi. Kehityssuunnan muuttaminen onkin Namibiassa toistaiseksi mahdollista verrattain helposti. Suomalaistoimijoiden osaamiselle löytyy kysyntää kierrätyksen, jätehuollon ja muiden uusien kestävien ratkaisujen saralla. Paikallisten

toimijoiden mukaan tavoitteena on luoda kestävä ala, tavoitella jopa koko eteläisen Afrikan johtajuutta ja esimerkkivaltion roolia kiertotaloudessa. Namibiassa on siihen realistiset mahdollisuudet sen ideaalin sijainnin, hyvän infrastruktuurin ja tiukan ympäristölain myötä. Tavoitteena on myös arvonlisän jääminen Namibiaan, koska nykyään pitkälti kaikki kierrätettävä materiaali käsitellään Etelä-Afrikassa.

[NAMIBIASSA KIERTOTALOUS TARJOAA MAHDOLLISUUKSIA SUOMALAISTOIMIJOLLE USEILLA SEKTOREILLA - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

NIGERIA

Maa-analyysi: Nigeria

Nigeria hakee digitalisaatiosta vauhtia öljyriippuvaisen talouden monipuolistamiseen ja tuotannon ja palveluiden tehostamiseen kaikilla aloilla. Kumppaneiksi etsitään myös ulkomaisia investoijia. Investoinnit ovat kipeästi tarpeen myös energiasektorilla, jossa tavoitteena on hiilineutraalius vuoteen 2060 mennessä. Suomalaisille ratkaisuille on kysyntää myös mm. koulutuksessa, terveydenhuollossa ja kiertotaloudessa. [Maa-analyysi: Nigeria - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

RUANDA

Ruanda tarjoaa monia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille

Ruandan liiketoimintaympäristö on toimiva. Maa on panostanut voimakkaasti ulkomaisten yritysten houkutteluun ja pyrkii alueelliseksi logistiseksi ja markkinahubiksi. Suomalaisille yrityksille liiketoimintamahdollisuuksia löytyy etenkin kiertotalouden, logistiikan ja kaivosteollisuuden piiristä.

[Ruanda tarjoaa monia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SAMBIA

Maa-analyysi: Sambia

Kun Euroopassa eletään epävakaita aikoja, vakaa ja rauhallinen Sambia tarjoaa lukuisia liiketoiminnan mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Vahvat kahdenväliset suhteet Suomen ja Sambian välillä, positiivinen Suomi-kuva Sambiassa ja Suomen painopiste yksityissektorin kehittämisen parissa tarjoavat liiketoiminnalle suotuisan pohjan. Mahdollisuuksia suomalaisille on esimerkiksi kiertotalouden ja vihreän siirtymän, koulutuksen sekä kestävänsä kaivosalan saralla.

[Maa-analyysi: Sambia - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Sambiassa valoa näkyvissä

Sambian nykyhallinto uudistaa maan poliittista toimintakulttuuria ja ratkoo edellisen hallinnon jättämiä talouden ongelmia. Suomen ja Sambian yhteistyössä painopiste on siirtynyt kaupallisten suhteiden vahvistamiseen, kertoo Suomen Sambian-suurlähettiläs Saana Halinen.

[Sambiassa valoa näkyvissä - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SOMALIA

Somalian tuore ympäristöministeri uskoo maansa nuoreen sukupolveen

Somalian ensimmäinen ympäristö- ja ilmastoministeri Khadija Mohamed Almakhzoumi vieraili Suomessa tällä viikolla ministeri Maria Ohisalon kutsumana.

[Somalian tuore ympäristöministeri uskoo maansa nuoreen sukupolveen - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

TANSANIA

Maa-analyysi: Tansania

Tansanian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Tansanian liiketoimintaympäristö on ollut melko haasteellinen, mutta sen parantaminen on yksi maan uuden hallinnon tärkeimmistä tavoitteista. Dialogi yksityisen sektorin kanssa on parantunut

ja ongelmakohtiin on puututtu. Suomalaisyrityksille löytyy markkinamahdollisuuksia etenkin maataloudesta, metsäsektorilta, logistiikasta ja ICT-alalta.

[MAA-ANALYYSI: TANSANIA - Business Associations | Kauppayhdistykset \(kauppayhdistys.fi\)](#)

Tansanian monet mahdollisuudet suomalaisille yrityksille

Tansanian hallinto on nostanut liiketoimintaympäristön parantamisen yhdeksi prioriteetikseen. Väestöltään ja luonnonvaroiltaan rikkaan maan rooli alueellisena logistiikkahubina on tärkeä. Suomen maine on hyvä, ja suomalaisille yrityksille löytyy markkinamahdollisuuksia etenkin logistiikka-, energia- ja kaivossektoreilta sekä metsä- ja maataloudesta.

[Tansanian monet mahdollisuudet suomalaisille yrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Tansania uutta suuntaa etsimässä

Nykyisen presidentin myötä ilmapiiri Tansaniassa on muuttunut avoimemmaksi. Esimerkiksi naisten oikeuksiin liittyvistä ongelmista puhutaan nyt paljon, mikä auttaa oikeuksien edistämistä, sanoo Tansanian-suurlähettiläs Theresa Zitting.

[Tansania uutta suuntaa etsimässä - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

TUNISIA

Tunisia vakauttaa Pohjois-Afrikkaa

Demokratiakehitys on yksi Tunisian tulevaisuuden avainkysymyksistä. Nuoret tarvitsevat uskoa mahdollisuuksiin omassa maassaan, sanoo Suomen Tunisian-suurlähettiläs Teemu Sepponen.

[Tunisia vakauttaa Pohjois-Afrikkaa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Maa-analyysi: Tunisia, (Libya)

Tunisia on haastavassa poliittisessa ja taloudellisessa tilanteessa. Edustusto priorisoi voimakkaasti Team Finland -työssään digitalisaatiota, erityisesti 5G:tä. Muut edustuston prioriteetit sisältävät vihreät ratkaisut energia-alalla ja infrastruktuurissa sekä kiertotalouden tarjoamat mahdollisuudet yli sektorirajojen. Markkinamahdollisuuksia suomalaisyrityksille on myös terveydessä ja koulutuksessa.

[MAA-ANALYYSI: TUNISIA, \(LIBYA\) - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

EUROOPAN UNIONI

EU:n talouden ohjausjärjestelmää muokataan tuleviin haasteisiin

Komissio on esittänyt linjauksia EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistamisesta. Marraskuun alussa hyväksytyyn komission tiedonannon mukaan tarkoituksena on vahvistaa velkakestävyyttä ja edistää kestäväää ja osallistavaa kasvua investointien ja uudistusten avulla. Linjauksilla pyritään varmistamaan, että säännöstöstä tulee yksinkertaisempi, läpinäkyvämpi ja tehoavampi ja että kansallinen omistajuus lisääntyy ja säännöstön noudattaminen paranee. Samalla on mahdollista tehdä uudistuksia ja investointeja sekä pienentää julkisen talouden suurta velkasuhdetta. Uudistetun säännöstön on tarkoitus auttaa rakentamaan tulevaisuuden taloutta, joka on vihreä, digitaalinen ja häiriönsietokykyinen. Lisäksi pyritään varmistamaan julkisen talouden kestävyys kaikissa jäsenmaissa. Jäsenmaiden ja komission olisi päästävä talouden ohjausjärjestelmän uudistamisesta yhteisymmärrykseen ennen jäsenmaiden vuoden 2024 talousarvioprosesseja.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/talouden-ohjausjarjestelman-muokkaaminen-tuleviin-haasteisiin-2022-11-09_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. marraskuuta 2022

Syksyn 2022 talousennuste: EU:n talous käännekohtassa

Vahvan ensimmäisen vuosipuoliskon jälkeen EU:n taloudessa on alkanut haastavampi vaihe. Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan aiheuttamat häiriöt heikentävät globaalia kysyntää ja vahvistavat inflaatiopaineita maailmanlaajuisesti. Kehittyneistä talouksista EU kärsii tästä eniten, koska se on maantieteellisesti lähimpänä sotaa ja tukeutunut voimakkaasti kaasun tuontiin Venäjältä. Lisäksi energiakriisi heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja haittaa tuotantoa. Vaikka kasvu on vuonna 2022 aiemmin ennustettua voimakkaampaa, kasvun arvioidaan olevan

huomattavasti heikompaa vuonna 2023 kuin komission kesän väliennusteessa ennustettiin. Nyt sekä EU:n että euroalueen keskimääräiseksi talouskasvuksi vuonna 2023 ennustetaan vain 0,3 prosenttia, ja Suomen talouskasvu jää ennusteen mukaan vain 0,2 prosenttiin. Talouskasvun ennustetaan kuitenkin elyvän vähitellen vuoteen 2024 mennessä niin, että se olisi EU:ssa keskimäärin 1,6 prosenttia, euroalueella 1,5 prosenttia ja Suomessa 1,4 prosenttia.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/syksyn-2022-talousennuste-eun-talous-kaannekohdassa-2022-11-11_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. marraskuuta 2022

Komissio ehdottaa Euro 7 -päästönormeja uusien ajoneuvojen päästörajoiden tiukentamiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi – mukaan myös renkaiden ja jarrujen päästöt Komissio on antanut ehdotuksen, jolla on määrä vähentää EU:ssa myytävien uusien moottoriajoneuvojen aiheuttamaa ilman saastumista. Näin pyritään täyttämään Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetettu saasteettomuustavoite. Samalla halutaan pitää ajoneuvojen hinta kuluttajien kannalta kohtuullisena ja edistää Euroopan kilpailukykyä. Uusilla Euro 7 -päästönormeilla varmistetaan, että henkilö-, paketti-, kuorma- ja linja-autot ovat puhtaampia ja pysyvät puhtaampina paljon pitempään kuin nykyiset säännöt edellyttävät. Ehdotuksella puututaan paitsi pakokaasupäästöihin myös jarruista ja renkaista peräisin oleviin päästöihin. Ehdotus tukee myös komission 26. lokakuuta 2022 ehdottamien uusien tiukempien ilmanlaatu normien toteutumista.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komissio-ehdottaa-euro-7-paastonormeja-uusien-ajoneuvojen-paastorajojen-tiukentamiseksi-ja-2022-11-10_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. marraskuuta 2022

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: Loppu pakkausjätteelle, tehoa uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen

Jokainen eurooppalainen tuottaa keskimäärin lähes 180 kiloa pakkausjätettä vuodessa. Pakkausala on yksi suurimmista ensimateriaalien käyttäjistä: 40 prosenttia muoveista ja 50 prosenttia papereista käytetään EU:ssa pakkauksiin. Jos toimiin ei ryhdytä, pakkausjätteen määrä kasvaa 19 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Muovijätteen kasvu olisi jopa 46 prosenttia. Komissio pyrkii pysäyttämään tämän suuntauksen ehdottamallaan uusilla EU:n laajuisilla säännöillä. Kuluttajille säännöt tuovat muun muassa uudelleenkäytettäviä pakkausvaihtoehtoja ja lopun tarpeettomille pakkauksille. Teollisuuden kannalta säännöillä luodaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia, vähennetään ensimateriaalien tarvetta, lisätään Euroopan kierrätyskapasiteettia ja vähennetään Euroopan riippuvuutta raaka-aineista ja ulkopuolisista toimittajista.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/euroopan-vihrean-kehityksen-ohjelma-loppu-pakkausjatteelle-tehoa-uudelleenkayttöön-ja-kierrätykseen-2022-11-30_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 1. joulukuuta 2022

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: Komissio ehdottaa hiilenpoistojen sertifiointia, jotta nettopäästöissä päästäisiin nolliin

Komissio on ehdottanut hiilenpoistojen sertifiointia koskevaa asetusta. Ehdotuksella parannetaan merkittävästi EU:n valmiuksia määrittää, seurata ja todentaa hiilenpoistoja. Ehdotus edistää sekä innovatiivisia hiilidioksidin poistamistekniikoita ja hiiliviljelyratkaisuja että EU:n ilmasto-, ympäristö- ja nollapäästötavoitteiden saavuttamista. Sertifiointiprosessin läpinäkyvyyden ja uskottavuuden varmistamiseksi ehdotus sisältää hiilenpoistojen riippumatonta todentamista koskevat säännöt sekä säännöt sellaisten sertifiointijärjestelmien tunnustamiseen, joita voi käyttää todistaakseen noudattavansa EU:n sertifiointikehystä. Ehdotus on keskeinen pyrittäessä Euroopan tavoitteeseen olla ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä. Jotta EU voisi saavuttaa tämän tavoitteen, sen on vähennettävä kasvihuonekaasupäästönsä minimiin. EU:n täytyy lisätä hiilidioksidin poistamista ilmakehästä, jotta voidaan kuitata päästöt, joista ei päästä eroon.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/euroopan-vihrean-kehityksen-ohjelma-komissio-ehdottaa-hiilenpoistojen-sertifiointia-jotta-2022-11-30_fi Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 1. joulukuuta 2022

EU:n globaali terveysstrategia: Maailman terveysturva ja kaikkien ihmisten terveysolot paremmiksi

Uudella EU:n globaalilla terveysstrategialla pyritään parantamaan maailman terveysturvaa ja kaikkien ihmisten terveysoloja muuttuvassa maailmassa. Komission hyväksymässä uudessa strategiassa todetaan, että maailmanlaajuiset terveyskysymykset ovat olennainen osa EU:n ulkopoliittikkaa, geopoliittisesti kriittinen osa-alue ja EU:n strategisen riippumattomuuden kannalta keskeisiä. Strategia edistää pitkäaikaisia ja mielekkäitä tasa-arvoisia kumppanuuksia Global Gateway -strategian mallilla. Se muodostaa Euroopan terveysunionin ulkoisen ulottuvuuden, ja sen tarkoituksena on ohjata EU:n toimia, joilla parannetaan varautumista ja reagoitua terveysuhkiin, kuten pandemioihin.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/eun-globaali-terveysstrategia-maailman-terveysturva-ja-kaikkien-ihmisten-terveysolot-paremmiksi-2022-11-30_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 1. joulukuuta 2022

Komission mukaan Unkari ei ole edistynyt riittävästi uudistuksissaan, ja sen on saavutettava keskeiset välitavoitteet tuen saamiseksi elpymis- ja palautumistukivälineestä

Komissio on esittänyt Unkarille talousarvion ehdollisuusjärjestelmän mukaisen arvioinnin. Varmistettuaan, että Unkarin elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja EU:n talousarvion suojaamista koskevia keskeisiä välitavoitteita, komissio on päättänyt myös hyväksyä kyseisen suunnitelman tietyin edellytyksin. Vaikka Unkari on jo toteuttanut tai toteuttaa parhaillaan useita uudistuksia, se ei ole muun muassa pannut asianmukaisesti täytäntöön yleisen ehdollisuusmekanismin puitteissa sovittujen 17 korjaavan toimenpiteen keskeisiä osia. Komissio on päättänyt pitää voimassa 18. syyskuuta esittämänsä alkuperäisen ehdotuksen, jonka mukaan 65 prosenttia (yhteensä 7,5 mrd. euroa) kolmen koheesiopoliittikan toimenpideohjelman sitoumuksista keskeytetään. Lisäksi komissio pitää edelleen voimassa ehdotuksensa, jolla kielletään oikeudellisten sitoumusten tekeminen yleishyödyllisten säätiöiden kanssa. Seuraavaksi neuvosto äänestää asiasta 19. joulukuuta mennessä. Jos neuvosto hyväksyy ehdotuksen määränemmistöllä, maksujen keskeyttäminen tulee voimaan.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komission-mukaan-unkari-ei-ole-edistynyt-riittavasti-uudistuksissaan-ja-sen-saavutettava-keskeiset-2022-11-30_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 1. joulukuuta 2022

Life-ohjelma: EU-rahoitusta vihreän kehityksen ohjelman toteuttamiseen tähtääville hankkeille myös Suomeen

Life-ohjelmaan kuuluville 168 uudelle ympäristö- ja ilmastohankkeelle annetaan rahoitusta komission hyväksymällä yli 380 miljoonan euron investointipaketilla. Suomeen rahoitusta saadaan muun muassa turvemaiden ennallistamiseen tähtäävälle PeatCarbon Life -hankkeelle, jossa ovat mukana Oulun yliopisto, Luonnonvarakeskus ja Ilmatieteen laitos. Hanke pohjautuu Suomen, Latvian, Saksan ja Tanskan yhteistyöhön, ja hanketoimia toteutetaan Suomen lisäksi Latviassa. Rahoitusta saa myös suomalainen Green Casting Life -hanke, jonka tavoitteena on rautavalimoiden päästöttömyys. Lisäksi Suomeen tulee rahoitusta yhteistyössä Ruotsin kanssa toteutettavan Life2Taiga-hankkeen myötä. Hankkeessa keskitytään erityisesti vanhojen mäntymetsien parantamiseen käyttäen mahdollisimman luonnollisia ja tehokkaita menetelmiä, kuten kulottamista. Hankeluettelo päivitetään, kun uusia avustus sopimuksia allekirjoitetaan. Lopullinen luettelo on valmis joulukuuhun 2022 mennessä.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/life-ohjelma-eu-rahoitusta-vihrean-kehityksen-ohjelman-toteuttamiseen-tahtaaville-hankkeille-myos-2022-11-23_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 1. joulukuuta 2022

Edustuston päällikkö Maria Blässar: EU:n rakentaminen jatkuu poikkeusoloista huolimatta. Kun nykyinen Euroopan komissio aloitti toimintansa kolme vuotta sitten Ursula von der Leyenin johdolla, harva olisi voinut kuvitella, minkälaisissa olosuhteissa eläisimme seuraavat vuodet. Ensin iski pandemia ja sitten Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Näitä seurasivat Venäjän energia-aseella kiristäminen ja fossiilienergian niukkuudesta johtuva

hintojen nousu. Nämä ovat olleet meille eurooppalaisille poikkeuksellisia aikoja. Toki on samaan aikaan muistettava, että maailmassa on kaiken aikaa käyty sotia ja kärsitty erilaisista konflikteista, nälänhädästä ja terveysuhkista. Tällä kertaa poikkeusolot tulivat kuitenkin uudella tavalla suoraan meidän silmiemme eteen. Kaikista näistä vaikeuksista Euroopan komissio ja Euroopan unioni ovat mallikkaasti selvinneet, vaikka työsarkaa riittää vielä vuosiksi eteenpäin. Poikkeusoloissakin komissio on pitänyt kiinni työohjelmastaan ja vienyt vihreää ja digitaalista siirtymää ponnekkaasti eteenpäin.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/edustuston-paallikko-maria-blassar-eun-rakentaminen-jatkuu-poikkeusoloista-huolimatta-2022-12-15_fi

Turvallisuusunioni: Komissio ehdottaa matkustajien ennakkotietoihin uusia sääntöjä ulkorajojen valvonnan helpottamiseksi ja sisäisen turvallisuuden lisäämiseksi Komissio on ehdottanut uusia sääntöjä, joilla parannetaan matkustajien ennakkotietojen (API) käyttöä. Ehdotus on yksi EU:n turvallisuusunionistrategiassa määritellyistä keskeisistä toimista. Matkustajien ennakkotietoja koskevat säännöt muuttuvat muun muassa siten, että tietojen kerääminen rajaturvallisuutta ja laittoman maahanmuuton torjuntaa varten on pakollista kaikilla Schengen-alueelle saapuvilla lennoilla. Tämä helpottaa Schengen-alueelle saapuvien henkilöiden matkustamista, kun fyysisiin rajatarkastuksiin kuluu vähemmän aikaa. API-tietojen kerääminen lainvalvontatarkoituksia varten on pakollista kaikilla EU:hun suuntautuvilla ja sieltä lähtevillä lennoilla sekä tietyillä EU:n sisäisillä lennoilla. API-tietojen keräämisessä tällaisia tarkoituksia varten noudatetaan EU:n henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä. API-tietojen siirtämisestä lentoyhtiöiltä kansallisille viranomaisille tulee myös aiempaa sujuvampaa uuden reitittimen ansiosta. Sitä pitää yllä EU:n virasto eu-LISA.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/turvallisuusunioni-komissio-ehdottaa-matkustajien-ennakkotietoihin-uusia-saantoja-ulkorajojen-2022-12-13_fi

Tuki Ukrainalle: EU:lta lisää energiatukea talvea varten Ukrainassa lämpötila on jo pakkasen puolella, ja samaan aikaan Venäjän iskut ovat jättäneet miljoonat ihmiset vailla mahdollisuutta saada luotettavasti sähköä, lämpöä ja vettä. Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen totesi tällä viikolla Pariisissa pidetyssä konferenssissa, että meidän on autettava ukrainalaisia talven aikana ja niin kauan kuin se on tarpeen. Hän ilmoitti myös konkreettisista toimista, joilla autetaan tukea eniten tarvitsevia: EU toimittaa Ukrainaan esimerkiksi kiireellisesti tarvittavia sähkögeneraattoreita, Puolaan perustetaan rescEU-mekanismiin kuuluva terveys- ja energia-alan toimitusten keskus, joka aloittaa toimintansa ensi viikolla, ja lisäksi Ukrainaan lahjoitetaan 30 miljoonaa energiansäästölamppua.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/tuki-ukrainalle-eu-antaa-lisaa-energiatukea-talvea-varten-2022-12-13_fi

InvestEU-ohjelma: Komission ja Pohjoismaiden investointipankin kautta 480 miljoonaa euroa vihreisiin investointeihin Komissio ja Pohjoismaiden investointipankki ovat allekirjoittaneet noin 114 miljoonan euron InvestEU-takuusopimuksen. Sopimuksen ansiosta Pohjoismaiden investointipankista voidaan myöntää jopa 480 miljoonaa euroa rahoitusta, joka suunnataan kestävään infrastruktuuriin, tutkimukseen, innovointiin ja digitalisaatioon Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Puolassa. Tämän odotetaan saavan puolestaan liikkeelle julkisia ja yksityisiä investointeja yhteensä noin 2 miljardia euroa. Sopimuksen myötä Pohjoismaiden investointipankista tulee InvestEU-ohjelman toteutuskumppani. Pankki pyrkii saamaan takuusopimuksen myötä liikkeelle investointeja muun muassa puhtaaseen energiaan, teollisuuden nykyaikaistamiseen ja hiilestä irtautumiseen. Se tukee investointeja myös hankkeisiin, jotka liittyvät kestävään siniseen talouteen, avaruusalaan, kriittiseen infrastruktuuriin, terveydenhuoltoon ja innovatiivisten teknologioiden kehittämiseen useilla eri aloilla. Näiden investointien avulla EU pystyy saavuttamaan laajat strategiset tavoitteensa eli turvaamaan vihreän ja digitaalisen siirtymän. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_22_7541

Verotus: Palveluntarjoajien on vastedes ilmoitettava kryptovaroilla suoritettut liiketoimet Komissio on ehdottanut kaikkia palveluntarjoajia koskevia uusia verotuksen läpinäkyvyyssääntöjä, joilla helpotetaan EU:ssa asuvien asiakkaiden kryptovaroilla suorittamia

liiketoimia. Säännöt täydentävät kryptovarojen markkinoista annettua asetusta ja rahanpesun torjuntaa koskevia sääntöjä. Uusissa säännöissä asetetaan muun muassa kaikille kryptovarapalvelun tarjoajille – niiden koosta tai sijainnista riippumatta – velvoite ilmoittaa EU:ssa asuvien asiakkaidensa liiketoimista. Sääntöjen tavoitteena on myös vahvistaa yhteinen seuraamusten vähimmäistaso sellaisia tilanteita varten, joissa vaatimusten noudattamatta jättäminen on vakavaa. Tästä ovat esimerkkinä tapaukset, joissa ilmoitusta ei anneta muistutuksista huolimatta. Ehdotuksessa edellytetään finanssilaitosten ilmoitettavan myös sähköisellä rahalla ja digitaalisilla valuutoilla suoritettuja liiketoimet. Säädösehdotus toimitetaan seuraavaksi Euroopan parlamentille kuulemista varten ja neuvostolle hyväksyttäväksi. Tarkoitus on, että kryptovaroja, sähköistä rahaa ja digitaalisia valuuttoja koskevat uudet ilmoitusvaatimukset tulevat voimaan 1. tammikuuta 2026.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/verotus-palveluntarjoajien-vastedes-ilmoitettava-kryptovaroilla-suoritettui-liiketoimet-2022-12-08_fi

RescEU: Komissio perustaa Suomeen ensimmäisen valmiusvaraston kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien varalta Komissio on myöntänyt Suomelle 242 miljoonaa euroa ensimmäisen rescEU-valmiusvaraston perustamiseen kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien (CBRN-uhkien) varalta. Valmiusvarasto on osa toimia, joilla kehitetään EU-tason lääkinnällisiä varastoja terveysalan hätätilanteita varten. Toimista päätettiin EU:n pelastuspalvelumekanismiin uudistuksen yhteydessä, ja niitä on kehitetty edelleen hiljattain perustetun EU:n terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA) kanssa. Pelastus- ja lääkintämateriaali on tarkoitettu niin ensitoimijoiden kuin siviiliväestönkin suojaksi. Hanke kestää vuoden 2026 syksyyn asti. ”Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on lisännyt tarvetta vahvistaa EU:n CBRN-valmiuksia. Tämän vuoksi rescEU-valmiusvarasto CBRN-uhkien varalta on EU:lle tärkeä turvallisuuspuskuri, joka mahdollistaa nopean ja koordinoitun reagoinnin EU:n tasolla. Haluan onnitella Suomea siitä, että siitä tulee ensimmäinen jäsenmaa, joka perustaa strategisen rescEU-valmiusvaraston CBRN-uhkien varalta”, totesi kriisinhallinnasta vastaava komissaari Janez Lenarčič.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/resceu-komissio-perustaa-suomeen-ensimmaisen-valmiusvaraston-kemiallisten-biologisten-sateily-ja-2023-01-17_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 19. tammikuuta 2023

Osaaminen käyttöön: Uutta nostetta EU:n alueille

Euroopassa on osaamista, mutta siitä on pidettävä huolta, varsinkin kun EU:ssa on käynnissä merkittävä väestörakenteen muutos. Tämä koskee erityisesti alueita, joilla työvoima vähenee ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on pieni, sekä alueita, joilta nuoria muuttaa pois enemmän kuin niille tulee. Suomessa haasteena on erityisesti 15–39-vuotiaiden poismuutto, ja se koskee etenkin Itä- ja Pohjois-Suomea. Jos väestörakenteen muutokseen ei puututa, aiheutuu uusia ja kasvavia alueellisia eroja, kun joillain alueilla väestö ikääntyy ja alueet jäävät jälkeen väestömäärän ja työntekijöiden osaamisen kehityksessä. Tästä syystä komissio on ottamassa käyttöön ”osaamisen edistämismekanismi”. Sillä autetaan työikäisen väestön nopeasta vähenemisestä kärsiviä EU:n alueita muun muassa kouluttamaan ja houkuttelemaan ihmisiä ja saamaan alueille taitoja ja osaamista, joita ne tarvitsevat selvitäkseen väestörakenteen muutoksen vaikutuksista.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/osaaminen-kayttoon-euroopassa-uutta-nostetta-eun-alueille-2023-01-17_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 19. tammikuuta 2023

Keskuskauppakamarin EU-katsaus: Kauppapolitiikka Yhdysvaltojen kanssa Ruotsin puheenjohtajuuskauden keskiössä

Ruotsilta odotetaan sen EU-puheenjohtajuuskaudella aktiivista kauppapolitiikkaa. Keskuskauppakamarin tänään julkaistussa EU-katsauksessa kansainvälisten asioiden johtaja Lenita Toivakka korostaa, että translaattisten kauppasuhteiden tiivistäminen ja EU:n ja Yhdysvaltojen hirtäneelle kauppakiistalle ratkaisun hakeminen ovat tärkeitä, sillä kauppasopimukset alueellistuvat ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vahvistaa jännitteitä.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/keskuskauppakamarin-eu-katsaus-kauppapolitiikka-yhdysvaltojen-kanssa-ruotsin-puheenjohtajuuskauden-keskiossa?publisherId=25106402&releasId=69964030&lang=fi>

Vihreän kehityksen ohjelman teollisuussuunnitelma: EU:n hiilineutraali teollisuus

kehityksen kärkeen Komissio on esittänyt vihreän kehityksen ohjelman teollisuussuunnitelman.

Sen tarkoituksena on parantaa Euroopan hiilineutraalin teollisuuden kilpailukykyä ja nopeuttaa siirtymistä ilmastoneutraaliuteen. Suunnitelman tavoitteena on luoda nykyistä suotuisampi toimintaympäristö, jotta voidaan lisätä EU:n päästöttömien teknologioiden ja tuotteiden tuotantokapasiteettia ja saavuttaa Euroopan kunnianhimoiset ilmastotavoitteet. Suunnitelma perustuu aiempiin aloitteisiin ja tukeutuu EU:n sisämarkkinoiden vahvuuksiin. Se täydentää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja REPowerEU-suunnitelman toimia. Suunnitelma koostuu neljästä osa-alueesta: ennakoitava ja yksinkertaistettu sääntely-ympäristö, rahoituksen saannin nopeuttaminen, osaamisen parantaminen ja avoin kauppa häiriönsietokykyisten toimitusketjujen luomiseksi. https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/vihrean-kehityksen-ohjelman-teollisuussuunnitelma-puhtaan-teknologian-ja-teollisen-innovoinnin-2023-02-01_fi Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. helmikuuta 2023

Komissio esittää konkreettisia toimia vahvistaakseen työmarkkinaosapuolten osallistumista jäsenmaiden ja EU:n tasolla

Komissio on esittänyt aloitteen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamiseksi ja edistämiseksi konkreettisilla toimilla jäsenmaiden ja EU:n tasolla. Aloitteen ansiosta työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua voidaan mukauttaa muuttuvaan työelämään ja työmarkkinoiden uusiin suuntauksiin. Näitä ovat muun muassa siirtyminen digitaaliseen ja ilmastoneutraaliin talouteen ja uusien työmuotojen syntyminen. Ehdotetussa neuvoston suosituksessa esitetään, miten EU-maat voivat edelleen vahvistaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja kansallisella tasolla. Komissio on esittänyt myös tiedonannon työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta ja edistämisestä EU:n tasolla. Työmarkkinaosapuolet osallistuivat tiiviisti näiden aloitteiden valmisteluun.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komissio-esittaa-konkreettisia-toimia-vahvistaakseen-tyomarkkinaosapuolten-osallistumista-2023-01-25_fi Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. helmikuuta 2023

Elintarviketurva ja ekosysteemien kestävyys: Komissio tehostaa pölyttäjiä koskevia toimia

Joka kolmas EU:n mehiläis-, perhos- ja kukkakärpäslaji on vaarassa kadota. Eurooppalaiset ovat vaatineet yhä painokkaammin päättäväistä puuttumista pölyttäjäkatoon, ja aiheesta on esitetty myös eurooppalainen kansalaisaloite ”Pelastakaa mehiläiset ja maanviljelijät”. Komissio on nyt antanut esityksen pölyttäjien olosuhteiden parantamisesta. Tarkoituksena on puuttua luonnonvaraisten pölyttäjähönteisten hälyttävään vähenemiseen. Komissio esittää toimia, joita EU:n ja jäsenmaiden on toteutettava, jotta pölyttäjien väheneminen voidaan pysäyttää vuoteen 2030 mennessä. Komission aloite täydentää sen kesäkuussa 2022 antamaa ehdotusta luonnon ennallistamista koskeväksi laiksi, jonka perusteella jäsenmaat määrittävät kansalliset ennallistamissuunnitelmansa. Aloite on myös keskeinen osa vuoteen 2030 ulottuvaa biodiversiteettistrategiaa, Pellolta pöytään -strategiaa ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/elintarviketurva-ja-ekosysteemien-kestavyys-komissio-tehostaa-polyttajia-koskevia-toimia-2023-01-24_fi Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. helmikuuta 2023

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: Päästövähennystavoitteet uusille busseille ja kuorma-autoille

Kuorma-autojen, kaupunkibussien ja kaukoliikenteen bussien osuus EU:n kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä on reilut 6 prosenttia ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöistä yli 25 prosenttia. Päästöjen vähentämiseksi komissio on nyt ehdottanut uusia hiilidioksidipäästötavoitteita uusille raskaille hyötyajoneuvoille vuodesta 2030 eteenpäin. Tiukemmilla päästönormeilla varmistettaisiin, että myös tämä osa tieliikennettä tukee EU:n ilmasto- ja saasteettomuustavoitteita. Komissio ehdottaa asteittain tiukentuvia hiilidioksidipäästönormeja, jotka koskisivat lähes kaikkia uusia raskaita hyötyajoneuvoja, joiden hiilidioksidipäästöt sertifioidaan. Ehdotuksen mukaiset päästövähennykset – vuoden 2019 tasoihin verrattuna – olisivat 45 prosenttia vuodesta 2030 alkaen, 65 prosenttia vuodesta 2035 alkaen ja 90 prosenttia vuodesta 2040 alkaen. Päästöttömien kaupunkibussien käyttöönoton nopeuttamiseksi komissio ehdottaa myös, että kaikkien uusien kaupunkiliikenteen bussien olisi

oltava päästöttömiä vuodesta 2030.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/euroopan-vihrean-kehityksen-ohjelma-paastovahennystavoitteet-uusille-busseille-ja-kuorma-autoille-2023-02-14_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. helmikuuta 2023

Talven 2023 talousennuste: EU:n talous välttynee taantumalta, mutta vastatuuli jatkuu

Vuoden 2023 alkaessa, lähes vuoden kuluttua siitä, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainassa, EU:n talous oli paremmalla tolalla kuin syksyllä ennustettiin. Komission tällä viikolla julkaisemassa talven väliennusteessa nostetaan tämän vuoden kasvunäkymät EU:ssa 0,8 prosenttiin ja euroalueella 0,9 prosenttiin. Suomen talouden kasvun ennustetaan jäävän tänä vuonna 0,2 prosenttiin. Inflaatioennustetta on tarkistettu hieman alaspäin syksyyn verrattuna lähinnä energiamarkkinoiden kehityksen vuoksi. Vuonna 2022 kuluttajahintainflaatio oli EU:ssa 9,2 prosenttia. Vuonna 2023 sen ennustetaan hidastuvan 6,4 prosenttiin ja vuonna 2024 edelleen 2,8 prosenttiin. Euroalueella vuoden 2022 kuluttajahintainflaatio oli 8,4 prosenttia, ja sen ennustetaan vuonna 2023 hidastuvan 5,6 prosenttiin ja vuonna 2024 edelleen 2,5 prosenttiin. Suomen inflaatioprosentin ennustetaan vuonna 2023 olevan 4,2 ja vuonna 2024 puolestaan 2,0.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/talven-2023-talousennuste-eun-talous-valttynee-taantumalta-mutta-vastatuuli-jatkuu-2023-02-13_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. helmikuuta 2023

ALANKOMAAT

Maa-analyysi: Alankomaat

Alankomaat, kokoaan suurempi markkina ja euroalueen 5. suurin talous, tarjoaa laajasti vihreän siirtymän liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Alankomailla on kunnianhimoiset tavoitteet ja ilmastosuunnitelma kasvaa vihreän energian, kiertotalouden ja päästöttömien ratkaisuiden edelläkävijämaaksi. Pelkästään kestävään energiaan on investoitu viimeisen viiden vuoden aikana yritysten toimesta noin €14,8 mrd. Tuleville kymmenelle vuodelle hallitus on varannut mm. €35 mrd. ilmasto- ja energiatransitiota edistävän siirtymärahaan.

[Maa-analyysi: Alankomaat - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

BELGIA

Flanderi tarjoaa mahdollisuuksia myös suomalaisille

Belgian pohjoisosassa sijaitseva dynaaminen Flanderin alue on maan talouden veturi. Alueen elinkeinoelämä on vahvasti vientiin suuntautunut ja sen osuus Belgian kokonaisviennistä on yli 80 %. Flanderi on tärkeä logistinen keskus. Satamatoiminta on merkittävää (Antwerpen). Flanderissa toimii myös useita isoja suomalaisyrityksiä, jotka ovat huomattavia työllistäjiä alueella.

[Flanderi tarjoaa mahdollisuuksia myös suomalaisille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Belgian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Belgia kuuluu Suomen 10. Suurimman vientimarkkinan joukkoon, ja Venäjän hyökkäyssodan jälkeen maan merkitys kauppavaihdossamme on entisestään kasvanut.

[Belgian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

ESPANJA

Maa-analyysi, Espanja: Espanjan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Espanjan talouden tunnusluvut vuonna 2022 olivat odotettua paremmat Venäjän sodan vaikutuksista huolimatta. Pandemiasta on toivuttu, keskeiset elinkeinoelämän sektorit, kuten turismi ja autoteollisuus, elpymässä ja työttömyysluvut historiallisen alhaiset. Espanja saa EU:n Next Generation -elpymispaketista (RRF) yhteensä miltei 150 miljardia euroa. Keskeisimmät elpymissuunnitelman sektorit ovat julkisen ja yksityisen sektorin digitalisaatio (ml. julkiset palvelut, terveys, teollisuus, turismi) sekä vihreän siirtymän eri osa-alueet, kuten uusiutuvat energiat, energiatehokkuus ja kiertotalous. RRF-hankkeiden toimeenpanossa vauhdin odotetaan kiihtyvän

vuonna 2023 aikaikkunan sulkeutuessa, mikä korostaa Espanjan markkinoiden mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Vuoden 2022 aikana on tehty sekä poliittisella että yritystasolla avauksia, joiden pohjalle rakennetaan tulevana vuonna. Kumppanuus espanjalaisten yritysten kanssa on edellytys kytkeytymiselle elpymishankkeisiin.

MAA-ANALYYSI, ESPANJA: Espanjan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö (um.fi)

Espanjan talous osoittaa resilienssiä, mutta rakenteelliset uudistukset takkuavat

Espanjan talouden odotetaan kasvavan EU-keskiarvoa nopeammin vuonna 2023.

Työllisyyskehitys jatkuu hyvänä ja valtion energia- ja inflaatiotukitoimet vauhdittavat taloutta, mutta EU-elpymisrahoituksen toimeenpanossa on kirittäväää. Ennätysuuri valtion budjetti vaalivuodelle 2023 lisää sosiaalimenoja, julkisia investointeja ja puolustusmäärärahoja. Julkista taloutta tasapainottavat toimet olisivat edelleen tarpeen, mutta rakenteelliset uudistukset eivät ole edenneet suunnitellusti.

Espanjan talous osoittaa resilienssiä, mutta rakenteelliset uudistukset takkuavat - Ulkoministeriö (um.fi)

Espanja hyödyntämässä EU-elpymisrahoituksen lainaosuuden täysimääräisesti – uutena suurhankkeena teollisuuden dekarbonisaatio

Espanja hakee EU:n elpymisvälineestä yli 90 mrd. € lisärahoitusta, josta suuri osa käytettäisiin maan strategiaan elpymishankkeisiin. Hitaasti käynnistyneiden elpymisinvestointien toimeenpano on kiihtynyt, mutta kirittäväää riittää. Mittavan mikroelektroniikka- ja puolijohdehankkeen painopisteinä ovat muun muassa fotonikka, RISC-V-suorittimet ja kvanttiteknologia, ja vuoden 2023 aikana panostetaan erityisesti TKI-toimintaan ja testauskapasiteettiin. Espanja käynnistää uuden strategisen elpymishankkeen, jolla vauhditetaan teollisuuden dekarbonisaatiota.

Espanja hyödyntämässä EU-elpymisrahoituksen lainaosuuden täysimääräisesti – uutena suurhankkeena teollisuuden dekarbonisaatio - Ulkoministeriö (um.fi)

ISLANTI

Iceland: Despite a bleak global economic climate, Iceland's outlook is generally positive. The CBI forecasts growth to be 2.8% in 2023. <https://www.chamber.is/reports/icelandic-economy-q1-2023>

ISO-BRITANNIA

Ison-Britannian markkinat kannattaa tutkia – ongelmista huolimatta suuria liiketoimintamahdollisuuksia tarjolla

Monet suomalaiset yritykset katsovat nyt entistä useammin länteen. Ison-Britannian markkinat toimivat toisinaan myös väylänä Yhdysvaltojen markkinoille. Näin ollen suomalaisten yritysten tulo ja nykyistä laajamittaisempi toiminta Ison-Britannian markkinoilla voi avata "portin" Yhdysvaltoihin tai ainakin toimia hyvänä referenssinä siellä, ja samalla yritykset voivat löytää uusia mahdollisuuksia.

Suomalaisten yritysten osaaminen energia- ja ydinvoimasektoreilla sekä digitaalisissa palveluissa (mukaan lukien terveys- ja rakennussektorit) herättää suurta kiinnostusta. Isossa-Britanniassa vallitsee tällä hetkellä voimakas työvoimapula, joten suomalaisille automaatio/tekoälyratkaisuille on kysyntää. Puolustusteollisuus nähdään myös yhtenä mahdollisena ventialana.

Lisäksi ajankohta on sopiva. Isossa-Britanniassa on käynnissä niin kutsuttu Levelling Up-agenda, eli alueille suuntautuva tukipolitiikka. Tämä on mahdollisuus, sillä jos suomalainen yritys päättää laajentua Isoon-Britanniaan ja perustaa toimipisteen tai tehtaan tukialueelle (esimerkiksi Skotlantiin tai Walesiin), niin hanke voi saada paikallishallinnon tuen. Usein on helpompi aloittaa Pohjois-Englannista ja laajentaa toimintaa myöhemmin Etelä-Englantiin, ja kenties sitä kautta Yhdysvaltoihin.

Ison-Britannian markkinat kannattaa tutkia – ongelmista huolimatta suuria liiketoimintamahdollisuuksia tarjolla - Keskuskauppakamari

UK Team Finland analyysi 2023

Britannia on edelleen suuri ja ostovoimainen markkina, EU-erosta ja pandemiasta huolimatta. Hallituksella on vahva tahtotila saada käännettyä maan talous takaisin kasvuun. Lontoon lisäksi suomalaiselle osaamiselle on kysyntää Skotlannissa, Walesissa ja Pohjois-Irlannissa sekä Englannin pohjoisten kaupunkien talousalueilla.

[UK Team Finland analyysi 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

The border with European Union - a publication to help companies to do business with the UK with useful information.

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1083393/2022-06-15_Border_Operating_Model__1_.pdf

ITALIA

Italian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Italian vienti on kuluneena vuonna vetänyt voimakkaasti. Se panostaa elpymisrahoillaan vihreään ja digitaaliseen siirtymään. Kaikkea vaadittavaa osaamista ei Italiasta löydy, ja tähän muutostyöhön suomalaisyrityksillä on annettavaa. Mittavia investointeja on luvassa mm. mm. tietoliikenneverkkoihin, liikenneverkkoihin sekä terveydenhuollon digitalisaatoratkaisuihin. Samaan aikaan yksityisen sektorin kysyntä pysyy virkeänä. Italiassa on työn alla systeemireformeja, joilla on kaupantekoa helpottava vaikutus. [Italian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

ITÄVALTA

Maa-analyysi: Itävalta

Itävalta on vaativa markkina-alue. Se on usealla alalla, kuten metsäteollisuudessa, Suomen kilpailija. Itävallan yrityskehitys koostuu pääosin pk-sektorista. Suomalaisten yritysten on hyvä valmistautua huolellisesti hakeutuessaan Itävaltaan. Maalla on kunnianhimoiset tavoitteet olla hiilineutraali vuoteen 2040 mennessä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on luonut uusia haasteita Itävallan yhteiskunnalle. Itävallan energia-, digitalisaatio- ja ilmastohankkeet voivat tarjota mahdollisuuksia Suomelle. Wienissä toimii YK:n alaisia erityisjärjestöjä, joista erityisesti UNIDO/YK:n teollistamisjärjestö sekä kansainvälinen atomienergiajärjestö IAEA ovat kiinnostavia suomalaisten yritysten kannalta. [Maa-analyysi: Itävalta - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KOSOVO

Kosovon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Kosovon BKT:n arvioidaan kasvavan vuonna 2022 Maailmanpankin mukaan noin 3,1 % (kasvuarvio vuodelle 2023 3,7%). Kosovon vuoden 2023 budjetissa määritettyihin painopistealoihin (koulutus, terveydenhuolto, puolustushankinnat ja digitalisaatio) kohdistettava merkittävä lisärahoitus tarjoaa mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Myös energiasektorilla ja kyberturvallisuuden alalla on runsaasti potentiaalia. EU:n Länsi-Balkan investointipaketti tarjoaa edelleen suuren potentiaalisen mahdollisuuden suomalaisyrityksille. [Kosovon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KREIKKA

Suurlähettilään tiivis katsaus Kreikan talouteen

Kreikan talousnäkymät vuodelle 2023 ovat arvioiden mukaan muuta Eurooppaa valoisammat. Meriklusterin kasvu on jatkunut vahvana ja investoinnit satamainfraan, lng-kapasiteettiin ja uusiutuviin energioihin kuin myös digitaalisiin ratkaisuihin on ollut merkittävän suurta. Markkinoille tarvitaan uusia toimijoita, muuten tarjontapuolen rajoitteet saattavat alkaa hidastaa talouden elpymistä. [Suurlähettilään tiivis katsaus Kreikan talouteen - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KROATIA JA BOSNIA-HERTSEGOVINA

Kroatian ja Bosnia-Hertsegovinan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Kesällä 10-vuotista EU-taivalta juhlistava Kroatia saavutti 1.1.2023 pitkän aikavälin tavoitteensa liittyen sekä Schengen- että euroalueeseen. Rajaton matkustaminen ja euron käyttöönotto helpottavat kaupankäyntiä entisestään jalkapallon suurvallaksi nousseen Kroatian kanssa. Eurooppa-neuvoston päätöksellä Kroatian naapurimaa Bosnia-Hertsegovinasta tuli EU-ehdokasmaa joulukuussa 2022. Ehdokasmaastatuksen ansiosta Bosnia-Hertsegovina saa EU:lta merkittävää rahoitusta jäsenyystavoitteen toteuttamiseksi – myös kansainvälistä projektirahoitusta on kiitettävästi tarjolla.

[Kroatian ja Bosnia-Hertsegovinan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KYPROS

Markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Kyproksella

Kypros EU:n jäsenmaana toimii Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän maantieteellisessä läheisyydessä, johon ulkomaisia yrityksiä ja investointeja houkuttelee monin eduin aktiivisesti. Suomalaisyritysten kannattaa tarkastella Kyprosta laajemmasta kuin pelkästä saaren näkökulmasta.

[Markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Kyproksella - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

LIETTUA

Maa-analyysi: Liettua

Suomalaisia yrityksiä on Liettuaassa arviolta noin 200. Tuonti Liettuaasta: noin 591,8 miljoonaa euroa, vienti Liettuaan: noin 784,4 miljoonaa euroa. Potentiaalia kaupan lisäämiselle on. Edustusto keskittyy vuoden 2023 aikana seuraavien alojen suomalaisyritysten vienninedistämiseen: älykkäät ja ihmiskeskeiset kaupungit, terveys- ja hyvinvointisektori sekä vesihuolto- ja ympäristöteknologia. Nämä sektorit ovat osana Liettuan EU:n elpymissuunnitelmaa ja liettualaiset yhteistyökumppanit ovat ilmaisseet kiinnostuksena suomalaisyrityksiä kohtaan. Liettuan osuus EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) on 2,225 miljardia euroa. Liettua tarjoaa mahdollisuuksia myös suomalaisille yrityksille erityisesti digitalisaatioon, terveydenhuollon modernisointiin ja vihreään kehitykseen liittyvissä investoinneissa ja uudistuksissa.

[MAA-ANALYYSI: LIETTUA - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

MALTA

Maltan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Malta on ulkomaankaupasta riippuvainen palvelutalous, jonka salliva sääntely-ympäristö tarjoaa suomalaisyrityksille englantia puhuvan testimarkkinan. Maltalla voi pilotoida uusiin teknologioihin perustuvia tuotteita ja palveluja. Suomalainen koulutusvienti Maltalle jatkuu muun muassa opettajakoulutuksen kautta. Malta tuo 85 % elintarvikkeistaan. Maltan EU-elvytyshankkeet käynnistyivät vuonna 2022. Malta on Suomen Italian-suurlähetystön jalkamaa, ja Suomella on Maltalla paikallinen kunniakonsuli. Maassa toimii lisäksi suomalais-maltalainen kauppakamari.

[Maltan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

MONTENEGRO

Katsaus Montenegron energiasektorille

Montenegrolla on huomattava potentiaali uusiutuvan energian suhteen. Tuuli- ja erityisesti aurinkovoiman tuotanto ovat kuitenkin alkutekijöissään. Merkittävin uusiutuvan energian lähde onkin toistaiseksi vesivoima perustuen kahteen suureen voimalaan. Lisäksi vanhentuneella Plevljan hiilivoimalalla on suuri merkitys sähköntuotannossa. Maalla on suunnitelmia aloittaa öljyn- ja kaasunetsintä aluevesiltään Adrianmerellä.

[Katsaus Montenegron energiasektorille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

POHJOIS-MAKEDONIA

Katsaus Pohjois-Makedonian energiasektorille

Pohjois-Makedonia suunnittelee merkittäviä investointeja tuuli- ja aurinkovoimaan. Toistaiseksi maa kuitenkin nojaa vahvasti fossiilisiin polttoaineisiin. Pohjois-Makedonia tuo merkittävän osan sähköstään, joten kotimaisen sähköntuotannon kasvattaminen on keskeistä.

[Katsaus Pohjois-Makedonian energiasektorille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

PORTUGALI

Markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Portugalissa Investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä vahvat teknologiapanostukset kutsuvat suomalaisyrityksiä. Portugali on vahvasti sitoutunut vihreään ja digitaaliseen siirtymään, joihin suunnataan mittavia investointeja EU:n elpymistukivälineestä ja tuoreesta Portugal 2030 –ohjelmasta. Suomen vahvuudet istuvat hyvin uudistusten luomiin teknologiatarpeisiin. Portugalilaisyrietykset hakevat kumppaneita, joiden kanssa kehittää eurooppalaisia ratkaisuja ja luoda kasvua myös vientimarkkinoilla. Portugalista avautuu luontevasti markkinat maailman muille portugalinkielisille alueille. Suomalaisyrietysten kannattaa siis lähteä mukaan Portugalin kasvusektoreilla, muttei auta odottaa liian kauan – mahdollisuuksien markkinat vetävät nyt puoleensa ratkaisujen tarjoajia eri puolilta maailmaa.

[Markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Portugalissa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

PUOLA

Lihavista vuosista laihoihin; Puolan taloudesta syksyllä 2022 Puolan ensi vuoden budjetti lähes 15 mrd. € alijäämäinen. Puolustusmenoja kasvatetaan, terveydenhuoltoon lisätään rahaa, opettajien palkkoja korotetaan ja sosiaalitukiin luvataan rahojen riittävän. Inflaatio lokamarraskuussa yli 17 %. Valtio on lanseerannut erilaisia tukia kansalaisten talouden pönkittämiseen. Inflaationvastainen paketti päättyy vuoden lopussa, ja mm. energian ja polttoaineiden arvonlisävero nousee normaalille tasolle. Pankkisektorilla ongelmia. Yhtenä syynä hallituksen lanseeraama asuntolainojen lyhennysvapaa. Asuntolainahakemusten määrä pudonnut yli 70 %. Zlotyn kurssi heikentynyt. Puola ja komissio näyttivät jo pääsevän sopuun oikeusjärjestelmää koskevista muutoksista, joilla Puola voi saada elvytysrahoituksen. Ensimmäinen lakimuutosten käsittely peruuntui ja siirtyi tammikuulle 2023.

[Lihavista vuosista laihoihin; Puolan taloudesta syksyllä 2022 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Maa-analyysi: Puola

Puolan talous toipui kohtuullisesti vuoden 2020 Covid-19 –pandemian aiheuttamasta tilapäisestä bruttokansantuotteen laskusta (-2,5 %). Väestöltään EU:n viidenneksi suurimman jäsenmaan talouskasvuksi ennustetaan vain 0,7 % vuodelle 2023. Markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille tarjoavat digitalisaatio, teollinen valmistus, logistiikka ja meriteollisuus. Puola tarjoaa yrityksille keskeisen sijainnin EU:n sisämarkkinoilla, joustavat työmarkkinat sekä hyvin koulutetun työvoiman. Haasteina ovat korkea inflaatio ja työvoiman heikentynyt saatavuus sekä niistä johtuva palkkakustannusten nousu. Valtio on tiukentanut ohjaavaa otettaan etenkin energiasektorilla.

[MAA-ANALYYSI: PUOLA - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

RANSKA

Ranskan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Ranska on EU:n toiseksi suurin talous, jonka bruttokansantuote – 2 500 miljardia euroa – on kymmenen kertaa Suomen vastaavaa suurempi. Ranska on vahvasti palvelutalous, suuri eurooppalainen pankki- ja rahoituskeskus ja matkailun globaali ykköskohde. [Ranskan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Suomi Ranskan mediassa vuonna 2022: maailman onnellisin maa ottaa puolustuskysymykset vakavasti

Ranskalainen media oli Suomesta erityisen kiinnostunut viime vuonna: Suomi tai suomalainen mainittiin paikallisessa lehdistössä yhteensä 27 300 kertaa. Osumia oli 1,5 kertaa edellisvuotta enemmän. Ranskalaisyleisö pääsi nauttimaan laajoista Suomi-reportaaseista niin televisiossa, radiossa kuin lehdistössäkin. Verkossa laajimmalle levisivät Le Figaron artikkelit, joista monilla oli lähes 27 miljoonaa lukijaa. Mediaa kiinnostivat eniten maamme Nato-hakemus ja suomalainen kulttuuri. Myös kohu pääministeri Sanna Marinin tanssivideoiden ympärillä sai huomiota.

[Suomi Ranskan mediassa vuonna 2022: maailman onnellisin maa ottaa puolustuskysymykset vakavasti - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

ROMANIA

Romanian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Suomalaisten yritysten kannalta Romanian parhaimmat liiketoimintamahdollisuudet liittyvät vihreään siirtymään, digitalisaatioon ja sairaalainfrastruktuuriin ml. terveysteknologiaan sekä koulutukseen. Tärkein vaikuttamiskohde on julkinen sektori ml. valtionyhtiöt, koska elpymisvaroilla ja suurelta osin myös muilla EU-tukiohjelmilla toteuttavat hankkeet ovat julkisia hankintoja.

[Romanian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

RUOTSI

Ruotsissa tehtävät investoinnit tarjoavat mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille

Taloukasvu hidastuu Ruotsissa ensi vuoden aikana maailmantalouden hiljentymisen ja nousevien hintojen takia. Ruotsin eri alueilta löytyy kuitenkin mielenkiintoisia markkinamahdollisuuksia isojen investointien ja menestyvien yritysten ansiosta.

[Ruotsissa tehtävät investoinnit tarjoavat mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille - Keskuskauppakamari](#)

Maa-analyysi: Ruotsi

Ruotsi on Suomen tärkein kahdenvälinen kumppani ja tärkein kauppakumppani. Yhteistyö on tiivistynyt ja laajentunut ulko- ja turvallisuuspolitiikassa, mutta merkittävästi myös kaupassa. Venäjän markkinoiden sulkeutuminen on kannustanut suuren määrän suomalaisia yrityksiä etsimään korvaavia markkinoita juuri Ruotsista. Vihreään teolliseen siirtymään kohdistuvat 120 miljardin euron investoinnit Pohjois-Ruotsissa avaavat suomalaisille toimijoille mittavia mahdollisuuksia. Suomalaisten yritysten kannattaa kiinnittää katseet rakennusallalle, akku- ja terästeollisuuteen, energia-alalle, puolustusteollisuuteen, huoltovarmuuden- sekä kiertotalouden alalle – vain muutamia mainitakseni. [Maa-analyysi: Ruotsi - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Ruotsin EU-puheenjohtajuus

[Swedish Presidency of the Council of the European Union \(europa.eu\)](#)

SAKSA

Maa-analyysi: Saksan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Saksa on Suomen tärkein kauppakumppani ja läheisyytensä ja arvoketjuns ansiosta luonnollinen markkina suomalaisyrityksille. Venäjän hyökkäyssota on heikentänyt Saksan talousnäkömiä. Inflaatio, energiakriisi sekä jatkuvat toimitusketjuongelmat ja työvoimapula haittaavat taloutta. Epävarmuuksista huolimatta Saksan liittohallitus pitää kiinni tavoitteesta uudistaa maan talous kohti ilmastoneutraaliutta 2045 mennessä. Vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja infrastruktuuriin panostetaan, ja erityisesti energiasektori on murroksessa. Suomalaisyrityksillä on hyvät edellytykset menestyä Saksan markkinoilla. Kysyntää on ilmastotavoitteiden saavuttamista ja digitalisaatiota tukeville ratkaisuille eri aloilla.

[Maa-analyysi: Saksan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Saksassa piilevät loistavat mahdollisuudet suomalaisille – keskiössä vihreä siirtymä ja energia

Talousnäkymät ovat tänä vuonna Saksassa olleet parempia kuin mitä mediassa on uutisoitu. Ukrainan sodan myötä alkaneen energiakriisin odotettiin ajavan Saksan talouden taantumaan ja jopa lamaan, mutta näin ei näytä käyneen. Päinvastoin talousnäkymät ovat yllättävän positiiviset jopa yritysten näkökulmasta.

[Saksassa piilevät loistavat mahdollisuudet suomalaisille - keskiössä vihreä siirtymä ja energia - ICC Finland](#)

SAN MARINO

San Marinon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

San Marinon kaupunkivaltio on rikas noin 35 000 asukkaan kehittynyt talous, joka sijaitsee Italian koillisrannikolla. Ristiinkytkenät Italian talouteen ovat suoria, ja Italiaan suuntautuvan yrityksen kannattaa tutkia myös San Marinon markkinatarjontaa. Maa voi toimia testialustana uusille tuotteille ja palveluille. Maassa on kiinnostusta suomalaisratkaisuihin niin fintechin, vihreän siirtymän, healthtechin kuin yleisen digitalisaationkin saralla. San Marinon markkinoilla on vähemmän kilpailua kuin suuremmissa eurooppalaisissa valtioissa. EU neuvottelee San Marinon kanssa assosiaatiosopimusta, jonka tarkoitus on integroida maa mahdollisimman tiiviisti sisämarkkinoihin. San Marino on Suomen Italian-suurlähetystön jalkamaa, ja Suomella on maassa paikallinen kunniakonsuli. [San Marinon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SERBIA

Serbian energiasektorin mahdollisuudet

Serbia on ollut pitkään sähköntuotannon suhteen omavarainen, mutta öljyn ja erityisesti kaasun osalta riippuvainen Venäjästä. Uudet geopoliittiset realiteetit ja laiminlyödyt investoinnit energiasektorille ovat kuitenkin ajaneet maan vaikeuksiin. Uusiutuvien energiamuotojen suhteen potentiaalia on niin tuuli- kuin aurinkovoimalle, mutta se on vielä pitkälti hyödyntämättä.

[Serbian energiasektorin mahdollisuudet - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Serbian, Montenegron ja Pohjois-Makedonian markkinamahdollisuudet 2023

Suomen kauppa Serbian ja Pohjois-Makedonian kanssa on kasvanut viime vuosina tasaisesti. Serbia on suurin kuudesta Länsi-Balkanin maasta, joihin EU on vuosille 2021-2027 allokoinut yhteensä 9 miljardia euroa tukirahaa sekä 20 miljardin euron edestä investointitakuita. Julkisen sektorin liiketoimintamahdollisuudet Serbiassa, Montenegrossa ja Pohjois-Makedoniassa liittyvät liikenne-, ympäristö-, energia- ja digitaaliseen infrastruktuuriin. EU tukee maita hallinnon kehittämisessä ja infrastruktuuri-investoinneissa. Kiinnostus energiaan ja energiatehokkuuteen liittyy investointeihin kasvaa.

[Serbian, Montenegron ja Pohjois-Makedonian markkinamahdollisuudet 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SLOVENIA

Slovenian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Tällä hetkellä lupaavimpia sektoreita ovat bio- ja kiertotalous, joka on Sloveniassa strateginen prioriteettiala, sekä digitalisaatio, johon liittyy myös 5G/6G teknologia- ja kyberturvallisuushankkeita. Potentiaalisesti kiinnostava teollisuusinvestointihanke on Krškon ydinvoimalan uusi reaktori. [Slovenian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SVEITSI

Sveitsin ja Liechtensteinin talousennuste vuodelle 2023

Vuoden 2022 lopussa Sveitsin tulevan vuoden talousnäkymät ovat positiivissävytteisiä. Suhdanneasiantuntijaryhmä alensi kuitenkin syyskuussa merkittävästi odotuksiaan maan bruttokansantuotteen kasvusta ja talouden näkyymiin liittyy paljon epävarmuutta vallitsevan energiatilanteen myötä. Hallituksen syyskuussa julkaisemassa talousennusteessa esitellään

perusskenaarion lisäksi kielteinen ja myönteinen skenaario Sveitsin taloudesta vuonna 2023. Vaikkakin kaikkiaan syksyn 2022 kehitys on ollut ennustettua positiivisempaa, ei vuoden 2023 talouden kehityksen odoteta olevan kovinkaan myönteistä verrattuna vuoden 2021 ja 2022 talouden tilanteeseen. Liechtenstein on selvinnyt taloudellisesti vuonna 2022 muuta Eurooppaa paremmin ja vuoden 2023 talousnäkymät ovat kohtalaiset. Sekä Sveitsin että Liechtensteinin talouden kehitykseen tulevana vuonna vaikuttaa muun muassa energiansaannissa tapahtuvat muutokset. [Sveitsin ja Liechtensteinin talousennuste vuodelle 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Smart Suisse/Sveitsi: Kohti kestävämpiä älykkäitä kaupunkeja

Älykkäät kaupungit: aihe, joka kiinnostaa kaikkia ja joka tekee kaupungeistamme tehokkaampia ja kestävämpiä tulevaisuudessa. Erityisesti digitalisaatio avaa uusia mahdollisuuksia tehdä elämästä kaupungeissa "älykästä", ja Sveitsissä järjestettävä SmartSuisse-foorumi on omistettu tälle aiheelle vuodesta 2017 lähtien. [Smart Suisse/Sveitsi: Kohti kestävämpiä älykkäitä kaupunkeja - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Sveitsin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Sveitsi ja Liechtenstein toipuvat tällä hetkellä monia muita maita paremmin Covid-19-kriisistä ja vastaavat niihin taloudellisiin haasteisiin, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan. Covid-19 liittyvien rajoitusten aiheuttama kysyntävajaus johti rajoitusten poistamisen jälkeen kulutuksen ja talouden kasvuun, joka jatkuu ensi vuonna maltillisemmalla vauhdilla nykyisestä vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta. Lupaavimpia kasvupotentiaalia lähitulevaisuudessa löytyy seuraavilta toimialoilta: terveydenhuollon digitalisaatio/eHealth, elintarvikevienti, ulkomaan suorat sijoitukset (FDI) ja matkailu. Näin ollen Sveitsin ja Liechtensteinin verrattain hyvä taloustilanne kannattaisi hyödyntää taloudellisen toiminnan aktivoimiseksi tai vahvistamiseksi.

[Sveitsin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Switzerland in 2023: New year, new laws

https://www.swissinfo.ch/eng/switzerland-in-2023--new-year--new-laws/48164346?utm_campaign=social_interactions&utm_medium=email&utm_source=newsletter&utm_content=o&utm_term=automatic

TANSKA

Tanskan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille Viime vuonna Tanskan julkinen talous ehti jo palautua koronapandemiaa edeltävälle tasolle, mutta Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan helmikuussa 2022 pysähdytti talouskasvun myös Tanskassa. Teollisuuden, hallituksen ja yritysten painopistealoja ovat vihreä siirtymä, ilmastotoimet, digitalisaatio ja terveysteknologia. Pitkällä aikavälillä talouden kasvua tulevat vauhdittamaan mittavat infrastruktuurihankkeet. Merituulivoiman tuotanto kaksinkertaistuu. Suomalaisyrityksille mahdollisuuksia löytyy voimatalouden, cleantechin, meriteollisuuden, ICT:n, terveyssektorin, rakennusteollisuuden ja palvelusektorin aloilla.

[Tanskan markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Energiapolitiikka: Tanska kiristää tahtia uusiutuvan energian tavoitteiden toteutuksen osalta

Tanskan uuden laajapohjaisen hallituksen fokus energiapolitiikassa on jo sovittujen tavoitteiden tehokkaassa toimeenpanossa uusien aloitteiden sijaan. Hallitusohjelmaan sisältyviä energialinjauksia voidaan kuvailla vihreän siirtymän "turbovaihteeksi". Tuulivoima- ja aurinkoenergiapuistojen, sekä sähkökaapeli- ja kaukolämpöputki-infrastruktuurin rakentamisessa on hallituksen mukaan edettävä paljon suunniteltua nopeammin.

[Energiapolitiikka: Tanska kiristää tahtia uusiutuvan energian tavoitteiden toteutuksen osalta - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Euroopan kriiseistä huolimatta Tanskassa talous kukoistaa vuoden 2023 alussa

Tanskan talouden lähtökohdat ovat hyvät vuoden 2023 alussa: työllisyys on ennätyskorkealla, kotitalouksille on kertynyt säästöjä ja julkinen talous on terveellä ja vakaalla pohjalla. Tanskan vaihtotaseen ylijäämä viime vuonna oli 350 miljardia kruunua (47 mrd. euroa). Suomen tavaraviennin arvo Tanskaan kasvoi 19 % vuonna 2022. Tanska tarjoaa suomalaisyrityksille mielenkiintoisia mahdollisuuksia monilla eri aloilla. Lähimarkkina voi toimia myös

ponnahduslautana Eurooppaan tai muualle maailmaan.

[Euroopan kriiseistä huolimatta Tanskassa talous kukoistaa vuoden 2023 alussa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

TURKKI

Maa-analyysi: Turkki

Talouden ja politiikan epävarmuustekijöistä huolimatta Suomen ja Turkin välinen kauppa porskuttaa ennätyslukemissa. Turkin suuri keskiluokka, nuori väestö ja geostrateginen sijainti tarjoavat mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Heikentynyt Turkin liira tekee maasta houkuttelevan tuotantokohteen. Teollisuuden vähähiilistämisen teknologioilla, älykkäillä ja uusiutuvilla energiaratkaisuilla sekä Teollisuus 4.0:n ja 5G-verkkojen ratkaisulla on kysyntää Turkissa.

[MAA-ANALYYSI: TURKKI - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

UKRAINA

Ukraina taistelee olemassaolostaan Ukraina selviää sodasta omalla päättäväisyydellään ja ulkoisen avun turvin, uskoo Suomen Kiovan-suurlähettiläs Jaakko Lehtovirta. Se Ukraina, joka sodasta aikanaan kuoriutuu, tulee olemaan hyvin erilainen maa kuin se, jonka tunsimme ennen vuotta 2014, Lehtovirta sanoo. [Ukraina taistelee olemassaolostaan - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Suomi tukee sodan tuhojen korjaamista ja vihreää jälleenrakennusta Ukrainassa Suomi tukee Ukrainan energiasektorin akuutteja tarpeita ja vihreää jälleenrakennusta uuden vihreän elvytysohjelman kautta yhteensä viidellä miljoonalla eurolla.

[Suomi tukee sodan tuhojen korjaamista ja vihreää jälleenrakennusta Ukrainassa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Suomi ja Ukraina sopivat yhteistyöstä digitalisaation edistämiseksi

Suomen liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka ja Ukrainan varapääministeri ja digitaalisen transformaation ministeri Mykhailo Fedorov allekirjoittivat Suomen ja Ukrainan ministeriöiden välisen yhteisymmärryspöytäkirjan yhteistyöstä digitaalisen kestävyuden ja kehityksen edistämiseksi 18.1.2023.

[Suomi ja Ukraina sopivat yhteistyöstä digitalisaation edistämiseksi \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Ukrainan talous supistui noin kolmanneksen viime vuonna

Ukrainan viranomaisten alustavien lausuntojen mukaan Ukrainan BKT supistui noin 30 % viime vuonna. Sekä yksityinen kulutus että investoinnit ovat kärsineet hyvin merkittävästi Venäjän aloittamasta sodasta. Lisäksi Ukrainan vienti on supistunut selvästi mm. Mustanmeren laivausten keskeydyttyä. Vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä BKT:n lasku vuoden takaa oli 30,8 %, kun toisella neljänneksellä lasku oli peräti 37,2 %. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202305_1/

Lisätukea liiketoimintaan Ukrainassa

Finnpartnership tukee kaupallista liiketoimintaa, joka luo myönteisiä kehitysvaikutuksia kehittyvissä maissa. Vuoden 2023 alusta lähtien liikekumppanuusohjelma voi kattaa 85 prosenttia Ukrainaan kohdistuvien hankkeiden kuluista. [Lisätukea liiketoimintaan Ukrainassa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Sodasta on kärsinyt eniten Ukraina – myös taloudellisesti

Venäjän vuosi sitten aloittamasta laittomasta hyökkäyssodasta on kärsinyt eniten Ukraina. Kuolleiden ja haavoittuneiden ukrainalaisten määrää ei tiedetä tarkasti, mutta heidän lukumääränsä liikkuu varmasti ainakin kymmenissä tuhansissa. Ennen sotaa Ukrainan väkiluku oli Maailmanpankin arvion mukaan hieman alle 44 miljoonaa, mutta sodan aikana maasta on lähtenyt pakolaiseksi noin kahdeksan miljoonaa ihmistä – tosin osa heistä on myös jo palannut Ukrainaan. Lisäksi Ukrainan sisällä on useampi miljoona joutunut jättämään kotinsa.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2023/sodasta-on-karsinyt-eniten-ukraina-myoos-taloudellisesti/>

UNKARI

Finnovation – suomalais-unkarilainen konferenssi kestävästä energiaratkaisuista

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutti, Team Finland Unkari –toimija FinnAgora järjesti 3. marraskuuta 2022 konferenssin, jonka teemana oli ilmastonmuutos ja kestävä energiaratkaisu. Tilaisuudessa tarkasteltiin Suomen ja Unkarin parhaita käytäntöjä sekä keskusteltiin keskeisistä innovaatioista ja ratkaisuista energiatehokkuuden ja vähähiilisen talouden edistämiseksi.

[Finnovation – suomalais-unkarilainen konferenssi kestävästä energiaratkaisuista - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Unkarin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Puhtaat teknologiat, bio-/kiertotalous, älykkäät kaupungit ja energiatehokkuus on todettu lupaavimmiksi aloiksi yhteistyön lisäämisessä Unkarin kanssa. Muita potentiaalisia markkinamahdollisuuksia on tekoäly- ja digitalisaatiosektoreilla.

[Unkarin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

VENÄJÄ

Venäjän federaatiobudjetin tulot alhaalla, menot kasvaneet edelleen

Federaatiobudjetin nimellistulojen luisu säilyi lokakuussa ennallaan noin neljässä prosentissa vuodentakaisesta. Öljy- ja kaasuverotulot kohosivat tuntuvasti, vaikka Urals-öljyn hinta oli syyslokakuussa ensi kertaa tänä vuonna alempana kuin vuotta aiemmin. Öljy- ja kaasutulojen nousu perustuikin Gazpromilta perittyyn ylimääräisen tuotantoveron maksuun, jota ilman sekä niiden että budjetin kokonaistulojen pudotus vuotta aiemmasta oli noin 20 %. Gazprom on määrätty maksamaan ylimääräistä tuotantoveroa kolmen kuukauden aikana summa, joka on noin 0,8 % koko vuoden BKT:stä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202247_1/

Venäjän BKT jatkoi supistumistaan kolmannella vuosineljänneksellä

Rosstatin alustavien tietojen mukaan Venäjän BKT supistui heinä-syyskuussa 4 % vuotta aiemmasta. Toisella neljänneksellä BKT:n vuosimuutos oli -4,1 %. Venäjän hyökkäyssodan taloudelliset vaikutukset sille itselleen näkyvät nyt maan talousluvuissa selvästi, ja etenkin kotimainen kysyntä on kärsinyt tänä vuonna. Myös ulkomaisista tuontipanoksista riippuvaiset alat ovat olleet ongelmissa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202247_2/

Venäjän pitää löytää uusia vientimarkkinoita öljylle EU:n pakotteiden astuessa voimaan joulukuussa

EU:n tuontikielto venäläiselle raakaöljylle on tulossa voimaan 5.12. Kielto kattaa meritse tuotavan öljyn. Raakaöljyä tuodaan Venäjältä EU-maihin myös putkea pitkin. Putkiöljyn suurimmat ostajat Saksa ja Puola ovat ilmoittaneet lopettavansa samaan aikaan myös putkiöljyn tuonnin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202247_3/

Intian tuonnin kasvu Venäjältä on tasaantunut

Intian tavaratuonti Venäjältä on kasvanut tänä vuonna jyrkästi ja syyskuussa tuonnin arvo oli lähes viisinkertainen vuoden takaiseen verrattuna. Kun Intian vienti Venäjälle on samaan aikaan kehittynyt huomattavasti heikommin, on kaupasta tullut entistä alijäämäisempää Intialle.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202247_4/

Russia's technology imports from East Asia

<https://publications.bof.fi/handle/10024/52238>

Can Russia reorient its trade and financial flows?

[Can Russia reorient its trade and financial flows? - Suomen Pankin Julkaisuarkisto \(bof.fi\)](#)

EU:n tuontirajoitukset ja G7-maiden hintakatto venäläiselle raakaöljylle voimaan, uusia pakotteita suunnitteilla

Venäläisen raakaöljyn tuonti meritse EU-maihin on kielletty 5.12.2022 alkaen (pl. tietyt poikkeukset). Tuontikielto ei koske putkia pitkin tuotavaa öljyä. Suurimmat venäläisen putkiöljyn ostajat Saksa ja Puola ovat ilmoittaneet lopettavansa myös putkiöljyn tuonnin Venäjältä. Muut putkiöljyn ostajat, kuten Unkari, ovat jatkamassa venäläisen öljyn tuontia. Pääosa EU:n raakaöljyn tuonnista Venäjältä on kuitenkin nyt loppumassa. Venäjän täytyy löytää uusia ostajia noin neljännekselle raakaöljyn viennistään. Venäläisiä öljytuotteita koskevat tuontirajoitukset ovat tulossa voimaan helmikuussa 2023. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202249_1/

Venäjän talouskehitys jatkui vaisuna lokakuussa

Venäjän BKT on viime kuukausina supistunut talousministeriön ja Rosstatin alustavien tietojen mukaan 4–5 % vuotta aiemmasta. Talousministeriön ennakoarvio viittaa samanlaisen laskun jatkuneen myös lokakuussa. Tuoreimmista ennusteissa Venäjän BKT:n odotetaan tyypillisesti supistuvan 3–5 % sekä tänä että ensi vuonna. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202249_2/

Venäjällä kotitalouksien kulutuksen putoaminen on kohdistunut kestokulutustavaroihin

Kotitalouksien kulutusmenot tavaroihin ja palveluihin olivat tämän vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä reaalisesti noin 7 % pienemmät kuin vuotta aiemmin. Inflaatio kiihtyi rajusti heti Venäjän hyökättyä Ukrainaan ja iski kotitalouksien ostovoimaan. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202249_3/

Suomen Venäjän-kauppa on romahtanut Venäjän hyökättyä Ukrainaan

Suomen Venäjälle suuntautuvan tavaraviennin arvo oli syyskuussa 76 % pienempi kuin vuotta aiemmin ja se oli enää 80 milj. euroa. Luku on pienin koko Tullin tietokannassa julkaistun kuukausitilaston historiassa, joka alkaa vuodesta 1996. Pääosa viennistä oli koneita ja laitteita tai niiden osia. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202249_4/

EU:n voimaan tulossa olevat pakotteet voivat leikata ison loven Venäjän öljytuloihin

Venäjän öljyn viennin määrä on supistunut vain vähän Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Kansainvälisen energiajärjestö IEA:n arvion mukaan Venäjän raakaöljyn ja öljytuotteiden vientimäärä oli lokakuussa vain 4 % pienempi kuin ennen sodan alkamista. Vienti Euroopan unioninmaihin on supistunut jonkin verran, mutta uusia markkinoita on löytynyt Intiasta, Kiinasta ja Turkista. Venäjän öljyn viennistä saamia tuloja on paisuttanut myös öljyn korkea hinta, vaikka Venäjä onkin joutunut myymään öljyään alennuksella muihin öljylaatuihin verrattuna. <https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/eu-n-voimaan-tulossa-olevat-pakotteet-voivat-leikata-ison-loven-venajan-oljytuloihin/>

Venäjän federaatiobudjetin tulot nousivat marraskuussa kertaerillä, menojen kasvu jatkui ripeänä

Budjetin tuloissa oli marraskuussa nousupiikkejä, joiden vuoksi tulot olivat huomattavasti suuremmat kuin vuotta aiemmin. Gazprom maksoi loka-joulukuulle määrättyä ylimääräistä maakaasun tuotantoveroa, ja valtion yritysomistuksistaan saamat puolen vuoden osinkojen tilitykset moninkertaistuivat pitkälti Gazpromin siivittämänä. Nimellistulojen nousu vuoden takaisesta oli syys-marraskuussa yli 6 % (ilman Gazpromin lisäveroa laskua 6 %). https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202251_1/

EU ja Yhdysvallat laajensivat Venäjään kohdistuvia talouspakotteitaan

EU hyväksyi 16.12. jälleen uuden, jo yhdeksännen Venäjään kohdistuvia taloudellisia rajoitteita sisältävän paketin Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan vuoksi. Lähes 200 henkilön ja yrityksen varat määrättiin jäädytettäviksi ja kolme uutta venäläispankkia joutui pakotteiden alaiseksi. Venäjälle suuntautuvaan vientiin kohdistuvia rajoitteita laajennettiin edelleen mm. erilaisiin teknologisiin ja kemiallisiin tuotteisiin Venäjän sotateollisuuden tuotannon rampauttamiseksi. Droonien vientiä rajoitettiin myös kolmansiin maihin, jotta ne eivät päätyisi Venäjälle kiertoteitse. EU on lisäksi päättänyt kriminalisoida pakotteiden kiertämisen. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202251_3/

Venäjän BKT-tilastoja tarkennettiin

Rosstatin uusien tietojen mukaan Venäjän BKT supistui kolmannella neljänneksellä 3,7 % vuotta aiemmasta. Ennakkotiedon mukaan BKT:n lasku olisi ollut 4 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202251_4/

Venäjällä investointien kasvu on vaimentanut talouden luisua, valtionyritysten ja valtion rooli kasvanut

Investointien reaalin kasvu vuodentakaisesta oli vuoden kolmannella neljänneksellä runsaat 3 %, kun se toisella neljänneksellä oli runsaat 4 %. Suuret asejärjestelmät eivät sisälly Venäjän investointitilastoihin (ne ovat mukana BKT-tilastoinnin kiinteän pääoman muodostuksessa, josta tämän vuoden ensipuoliskon ja viime vuoden tiedot eivät osoita investointeja nopeampaa kasvua).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202251_5/

Venäjän talous jatkaa taantumassa vuonna 2023

Venäjän hyökkäyssota ja siitä seuranneet pakotteet johtivat Venäjän talouden kriisiin partaalle helmi-maaliskuussa 2022. Moskovan pörssissä nähtiin kaikkien aikojen jyrkin päiväpudotus, ruplan kurssi romahti historiallisen mataliin lukemiin ja paniikki alkoi vallata alaa pankkisektorilla. Venäjän keskuspankin ankarat rajoitukset pääoma- ja valuuttamarkkinoilla kuitenkin estivät täysimittaisen finanssikriisin puhkeamisen ja vakauttivat rahoitusmarkkinat vähitellen. Viime vuoden lopussa Moskovan pörssin MICEX-indeksi oli 43 % alempana kuin vuoden alussa, mutta ruplan virallinen dollarikurssi oli 6 % vahvempi. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202301_1/

Miksi Venäjän talous ei ole supistunut niin paljon kuin keväällä odotettiin?

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja siitä seuranneet talouspakotteet aiheuttivat valtavan paniikin Venäjän rahoitusmarkkinoilla helmi-maaliskuussa 2022. Keväällä julkaistuissa ennusteissa Venäjän BKT:n odotettiin supistuvan 10–15 % vuonna 2022. Toteutuneiden lukujen valossa sota ja pakotteet painoivat Venäjän talouden viime vuonna taantumaan, mutta taantuma näyttää ainakin toistaiseksi jääneen selvästi odotettua lievemmäksi. Vaikutuksia ovat pehmentäneet etenkin Venäjän historiallisen suuri vaihtotaseen ylijäämä sekä valtion toimet.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2023/miksi-venajan-talous-ei-ole-supistunut-niin-paljon-kuin-kevaalla-odotettiin/>

Venäjän aloittama sota ja pakotteet ovat painaneet useita Venäjän julkisen talouden tuloeriä, menoja on lisätty nopeasti

Venäjän aloittaman järjettömän hyökkäyssodan jälkeen talouden ja tuonnin alamäki on ajanut Venäjän julkisen talouden tulot luisuun. Konsolidoituun budjettiin, joka koostuu federaation, alueiden ja kuntien sekä valtion sosiaalirahastojen budjeteista, kertyi viime vuoden keskikesästä alkaen nimellistuloja huomattavasti vähemmän kuin vuonna 2021 (konsolidoidun budjetin tiedot on julkaistu lokakuuhun asti). Sama koskee federaatiobudjettia, jonka osuus konsolidoidun budjetin tuloista on runsaat puolet. Vuoden loppukuukausina tuloja saatiin ylös määräämällä Gazpromille hyvin suuri ylimääräinen tuotantovero, jolloin federaatiobudjetin nimellistulot nousivat vuotta aiemmasta. Ilman Gazprom-veroa tulot olisivat edelleen vähentyneet.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202303_1/

Ulkoministeriö sulkee toimipisteen Murmanskissa

Ulkoministeriö on päättänyt tilapäisesti sulkea Pietarin-pääkonsulaatin alaisen Murmanskin-toimipisteen. [Ulkoministeriö sulkee toimipisteen Murmanskissa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](https://um.fi)

Venäjän ydinpelotestrategia on epäonnistumassa - Lännen tulisi lisätä aseapua Ukrainalle

Venäjän hyökkäyssodassaan käyttämä retoriikka on herättänyt lännessä huolta siitä, olisiko maa valmis käyttämään ydinaseita Ukrainassa tai laajentamaan sotaa suoraksi konfliktiksi Naton kanssa. Venäjän ydinaseuhittelu onkin ollut tärkein syy sille, miksi Nato ei ole liittynyt Ukrainan sotaan.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa tutkija Jyri Lavikainen instituutin Suomen ulkopoliittikka, Pohjois-Euroopan turvallisuus ja Nato -tutkimusohjelmasta tarkastelee, miten Venäjän ja Yhdysvaltojen ydinpelotestrategiat toimivat Ukrainan sodassa.

Lavikaisen mukaan Venäjän pelotestrategia on epäonnistumassa, sillä ydinpelote ei sovellu käytettäväksi pakkokeinona pitkittyneessä valloitus sodassa. Venäjän uhkaukset eivät ole uskottavia niin kauan kuin Yhdysvallat voi esittää vastauhkauksia. Yhdysvaltain ydinpelote puolestaan on mahdollistanut sen, että länsi on pystynyt toimittamaan ennennäkemätöntä aseapua Ukrainalle.

"Lännen tulisikin ymmärtää Venäjän ydinasekiristyksen rajoitteet ja poistaa itse asettamansa rajoitukset aseilta, joita Ukrainaan voi toimittaa", Lavikainen kirjoittaa. "Seuraava askel olisi räätälöidä sotilaallinen apu vastaamaan Ukrainan operatiivisia tarpeita Venäjän kukistamiseksi." <https://www.fiia.fi/julkaisu/nuclear-deterrence-in-the-ukraine-war>

Vuosi sotaa Ukrainassa - Länsi haparoi edelleen Venäjä-politiikassaan

Venäjän vuosi sitten aloittama hyökkäyssota Ukrainassa muodosti vedenjakajan lännen turvallisuus- ja puolustuspolitiikalle. Vuoden aikana länsi on kuitenkin ollut vahvasti jakautunut monissa sotaan liittyvissä keskeisissä kysymyksissä.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa ohjelmajohtaja Arkady Moshes instituutin Venäjän, EU:n itäisen naapuruston ja Euraasian tutkimusohjelmasta kirjoittaa, että länsi ei ole saavuttanut yhteisymmärrystä siitä, näkeekö se itsensä konfliktin osapuolena, pitääkö se sotaa Putinin vai Venäjän sotana, ja mitä se lopulta tavoittelee. Kirjoittajan mukaan lännen haparointi nakertaa sen Venäjä-politiikkaa ja osaltaan selittää sitä, miksi Venäjä pystyy jatkamaan sotatoimiaan.

"Vaikka länsimaat ovat myöntäneet Ukrainalle mittavaa aseellista ja taloudellista tukea, vuosi hyökkäyssodan alkamisen jälkeen länneltä valitettavasti puuttuu yksiselitteinen vastaus kaikkiin näihin kysymyksiin", Moshes kirjoittaa. "Ilman yhteistä näkemystä lännen politiikka uhkaa jäädä irralliseksi ja tehottomaksi." <https://www.fiia.fi/julkaisu/vuosi-sotaa-ukrainassa>

Laura Solanko: Sotavuosi runteli Venäjän rahoitusmarkkinoita

Helmikuussa 2022 sodan syttymistä seurasi markkinapaniikki, jonka rauhoittamiseksi Venäjän keskuspankki toimi nopeasti ja voimakkaasti. Ruplan kurssin vapaapudotuksen ja talletuspaon estämiseksi ohjaukset nostettiin 20 prosenttiin, likviditeetin tarjontaa lisättiin, sääntelyä höllennettiin ja pääomien siirtoa ulkomaille rajoitettiin. Akuutin tilanteen rauhoituttua markkinoita avattiin vähän kerrallaan. Vaikka arvostustasot jäivät alhaisiksi ja osa sijoittajista poistui, kaupankäynti virkosi kesän mittaan ja pankkien kotimainen toiminta jatkui liki normaalisti. Loppuvuoden 2022 aikana markkinat alkoivat sopeutua kohti uutta tasapainoa. Moni asia on kuitenkin muuttunut. Ennen sotaa Venäjän finanssimarkkinat olivat monin tavoin osa kansainvälisiä markkinoita, mutta sodan seurauksena näin ei enää ole. Monet ulkomaiset rahoitustuotteet ja -palvelut eivät enää ole saatavilla, ja merkittävä osa ulkomaisista sijoittajista on poistunut markkinoilta. [Sotavuosi runteli Venäjän rahoitusmarkkinoita](#)

Sodasta on tullut Venäjällä uusi normaali - Putinin hallinto on riippuvainen sotilaallisesta menestyksestä

Venäjän vuosi sitten Ukrainassa aloittaman sodan aikana presidentti Putinin hallinnon perusta kotimaassa ei ole horjunut, vaikka sadat tuhannet venäläiset ovat paenneet maasta, länsimaat ovat asettaneet Venäjälle pakotteita ja sota on aiheuttanut valtavia inhimillisiä ja aineellisia menetyksiä. Laajamittaisia protesteja tai eliitin irtiottoja ei ole nähty. Venäjän sisäinen kehitys on kuitenkin epävarmaa tilanteessa, jossa sota ei ole saavuttanut alkuperäisiä tavoitteitaan.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vanhempi tutkija Jussi Lassila instituutin Venäjän, EU:n itäisen naapuruston ja Euraasian tutkimusohjelmasta analysoi poliittista ilmapiiriä Venäjällä ja toteaa kansalaisten suhtautuvan Ukrainan sotaan yhä välinpitämättömämmin. Eliitti puolestaan käy kilpailua siitä, kuka on lojaalein Putinin sotapolitiikalle, mikä on radikalisoitunut poliittista keskustelua.

Kirjoittajan mukaan Kremlin haasteena on säilyttää tasapaino kansalaisten poliittisen apatian ja sodan aikana tarvittavan mobilisoinnin välillä. Kansalaisten poliittinen passiivisuus on keskeistä hallinnon vakauden kannalta, kun taas huonosti etenevän sodan oikeuttaminen vaatii yhteiskunnan lisääntyvää militarisointia.

"Sodan kannatus kansalaisten keskuudessa on ajan mittaan vähentynyt, ja yritykset mobilisoida yhteiskuntaa kostamaan koettuja tappioita eivät ole kääntäneet tätä kehityssuuntaa", Lassila kirjoittaa. "Venäjän huono sotilaallinen menestys on siksi nopein tapa heikentää Putinin ja hänen sotapolitiikkansa legitimitettä." <https://www.fiia.fi/julkaisu/russias-regime-transformation-and-the-invasion-of-ukraine>

Valtion tukitoimet kannattelivat Venäjän pankkisektoria ensimmäisen sotavuoden Venäjän rahoitusmarkkina on pankkikeskeinen, ja yritysten rahoitukselle pankkilainojen merkitys on hyvin tärkeä. Pankkisektoria hallitsevat valtion suoraan tai välillisesti omistamat liikepankit, eikä niitä missään olosuhteissa päästetä kaatumaan hallitsemattomasti. Maksujärjestelmien ja pankkisektorin mahdollisimman häiriötön toiminta onkin varsinkin sotavuonna 2022 ollut valtiovallan erityisessä suojeluksessa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2023/vw202307_1/

EU laajentaa pakotteitaan vastauksena Venäjän jatkuvaan hyökkäyssotaan

Euroopan unioni on asettanut 25. helmikuuta 2023 uusia pakotteita vastauksena Venäjän jatkuviin hyökkäyksiin Ukrainan siviilikohteita ja kriittistä infrastruktuuria vastaan. Kymmenennessä pakotepakettissa laajennetaan vientikieltoja kriittiselle teknologialle, teollisuustuotteille ja kaksikäyttötuotteille. Lisäksi EU ottaa käyttöön uusia toimia pakotteiden kiertämisen estämiseksi. [bof.fi/bofit](https://www.bofit.fi/bofit)

VIRO

Viron markkinanäkymät vuodelle 2023 Vuonna 2023 Viron BKT:n kasvu on jäämässä ennusteiden mukaan lähelle nollaa. Inflaatio on kiihtynyt viime kuukausina yli 20 prosenttiin ennen kaikkea energiahintojen voimakkaan nousun vaikutuksesta. Vaikutusta on paitsi kotitalouksien toimeentuloon myös etenkin energiaintensiivisen yritystoiminnan kannattavuuteen. Lähivuosien suuret budjettipanostukset ohjataan kokonaisturvallisuuteen, jossa mm. energia ja maanpuolustus painottuvat. Merituulivoimasta on suurten projektisuunnitelmien myötä kehityksessä Viron vihreän siirtymän veturi ja keskeinen investointien kohde. Viron sitoutuminen ilmastotavoitteisiin ja tähän liittyvät energiasektorin muutokset tarjoavat paljon mahdollisuuksia suomalaisyrityksille.

[Viron markkinanäkymät vuodelle 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

LATINALAINEN AMERIKKA

Suomi ja IDB Invest käynnistävät ilmastorahaston Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella

Suomen kehitysysteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari allekirjoittivat 50 miljoonan euron sijoituksen Suomen ja Latinalaisen Amerikan sekä Karibian alueen maiden väliseen ilmastorahastoon (Finland-LAC Blended Finance Climate Fund).

[Suomi ja IDB Invest käynnistävät ilmastorahaston Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Maat ja markkinat 2/2022: Brasilian metsäsektorilta ja Chilen vihreästä siirtymästä avautuu mahdollisuuksia suomalaisille vientiyrityksille

[Maat ja markkinat 2/2022: Brasilian metsäsektorilta ja Chilen vihreästä siirtymästä avautuu mahdollisuuksia suomalaisille vientiyrityksille | Finnvera](#)

BOLIVIA

Bolivian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Talouspolitiikka Boliviassa jatkaa valtiojohtoista linjaansa. Luonnonvarat, kuten maakaasu ja mineraalit, ovat valtion omistuksessa ja valtion omistamat yrityksen muodostavat huomattavan osan maan taloudesta. Talouskasvua tuetaan julkisilla investoinneilla, mikä toisaalta syventää valtion velkaantumista. [Bolivian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

BRASILIA

Brazil's economic outlook and opportunities for Finnish companies

[Brazil's economic outlook and opportunities for Finnish companies - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Maa-analyysi: Brasilia

Brasilia on alueellinen suurvalta, maailman 12. suurin talous ja yksi mielenkiintoisimmista kehittyvien talouksien markkinoista suomalaisyrityksille. Kaikilla mittareilla Brasilia on puolet Latinalaisesta Amerikasta. Brasilia on myös demokratia, jossa on pitkälti sama arvomaailma kuin Suomessa. Yli 60 suomalaisyrityksellä on tytäryhtiöt Brasiliassa, joista monilla on laajaa toimintaa, ja yli 400 suomalaisyrityksellä on maassa edustaja. Lisäksi brasilialaiset yritykset ovat yhä kiinnostuneempia investoimaan Suomeen, erityisesti teknologiayrityksiin, kilpailukykyä parantamiseksi. Monet brasilialaiset yritykset ovat myös innokkaita innovoimaan.

[Maa-analyysi: Brasilia - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

CHILE

Sopimus tuo lisää kauppaa EU:n ja Chilen välille

EU ja Chile ovat saaneet päätökseen neuvottelut uudistetusta assosiaatiosopimuksesta, joka tiivistää poliittista yhteistyötä ja vahvistaa taloudellista suhdetta.

[Sopimus tuo lisää kauppaa EU:n ja Chilen välille - Kauppapolitiikka](#)

ECUADOR

Ecuadorin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Ecuador on noin 17 miljoonan asukkaan valtio, joka on hyvin riippuvainen raakaöljyn ja maataloustuotteiden kuten banaanien ja katkarapujen viennistä sekä kaivosteollisuudesta. Toukokuussa 2021 valtaan astuneen markkinatalousorientoituneen presidentti Lasson prioriteetit ovat rokoteohjelman ohella olleet julkisen talouden parantaminen ja maan avaaminen ulkoilmaisille investoinneille. [Ecuadorin markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KOLUMBIA

Kolumbian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Kolumbia on 50 milj. asukkaan kasvava kansantalous, joka tarjoaa mahdollisuuksia niin kulutuskysynnässä ja tuotannossa kuin B2B- ja B2G-markkinoillakin. Kysyntää on digitalisaatiolle ja automaatiolle sekä koulutus-, energia- ja turvallisuussektorin ratkaisuille.

[Kolumbian markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö](#)

MEKSIKO

Meksikon kauppa- ja talouskatsaus 2/2022

Yli 130 miljoonan asukkaan Meksiko on väkiluvultaan maailman 10. suurin maa ja maailman 15. suurin talous. Meksiko on maailman suurin espanjankielinen maa väkiluvultaan ja Latinalaisen Amerikan toiseksi suurin talous heti Brasilian jälkeen. OECD luokittelee Meksikon ylemmän keskitulotason maaksi. Meksiko on jäsenenä monessa kansainvälisessä organisaatiossa, kuten G20-ryhmässä, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä (OECD) ja Aasian ja Tyynenmeren maiden talousjärjestössä (APEC). Meksikon talouskasvu on maltillista. Työmarkkinat ovat elpymässä ja työllisyysaste on jo lähellä pandemiaa edeltänyttä aikaa. Meksiko on maailman toiseksi suurin rahalähetysten kohdema. Vuoden 2022 viennin kasvu rikkonee vuoden 2021 kasvuennätyksen tämän hetken yli 19 prosentin vauhdilla. Vuotuinen inflaatio on noussut ennätyslukemiin ja Meksikon keskuspankki Banco de México arvioi inflaation olevan 8,6 prosenttia vuoden 2022 lopussa. [Meksikon kauppa- ja talouskatsaus 2/2022 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Meksikon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille 2023

Meksiko on maailman 15. suurin talous ja korkeasti teollistunut maa. EU on Meksikon toiseksi suurin ja Meksiko EU:n toiseksi suurin kauppakumppani Latinalaisessa Amerikassa. Suomalaisyrityksillä olisi mahdollisuuksia tarjota kilpailukykyisiä ja parhaita käytäntöjä maan vihreässä elpymisessä, muun muassa energiatuotannossa sekä kaivos- ja metsäsektorilla. Potentiaalia on lisäksi palvelujen digitalisoimisessa, kyberturvallisuudessa ja kriittisessä infrastruktuurissa. Myös terveys- ja koulutussektorien uudistaminen tarjoavat Suomelle mahdollisuuksia. [Meksikon markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille 2023 - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Meksikon sisäinen kehitys aiheuttaa ongelmia Yhdysvalloille - Euroopan tulisi kiinnittää huomiota maiden väliseen suhteeseen

Meksiko on jo vuosien ajan kamppailut useiden sisäisten vaikeuksien kanssa. Monet ongelmat, kuten korruptio ja korkea rikollisuus, ovat kärjistyneet nykyisen presidentin, Andrés Manuel López Obradorin valtakaudella. Sisäisen kaaoksensa lisäksi Meksiko on viime aikoina yhä useammin asettunut ulkopoliitikassaan läheistä kumppaniaan, Yhdysvaltoja, vastaan. Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa affilioitunut tutkija Lauri Tähtinen instituutin Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksesta tarkastelee Meksikon demokratian rappeutumista ja maan huonontuvia suhteita Yhdysvaltoihin. Kirjoittaja analysoi, millä tavalla suhde Meksikoon vaikuttaa Yhdysvaltojen kykyyn ylläpitää globaalia asemaansa ja mitä tämä tarkoittaa Euroopan kannalta.

Tähtisen mukaan Meksikon sisäinen kehitys ja uudenlainen ulkopoliittinen asemoituminen, kuten läheiset suhteet Venezuelan, Venäjän ja Kiinan kaltaisiin maihin, saattavat pian pakottaa Yhdysvallat siirtämään huomionsa kansainvälisistä asioista kotimantereelle. Tämä saisi Yhdysvallat etääntymään kumppaneistaan ja jopa liittolaisistaan, millä on mahdollisia vaikutuksia myös Eurooppaan.

"Kansainvälisen myllerryksen aikakaudella López Obradorin johtamasta Meksikosta on muodostumassa valtio, jota eurooppalaistenkin on vaikea nähdä ystävänä", Tähtinen kirjoittaa. "Kiinnittämällä nykyistä enemmän huomiota Meksikon tulevaisuuteen Eurooppa voi monipuolistaa maan kauppasuhteita ja muita kumppanuuksia sekä tuoda esille sen demokratian rappeutumista."

<https://www.fiia.fi/julkaisu/mexicos-domestic-decay>

PANAMA

Panaman markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Panama on vakaa ja kasvava, erityisesti finanssipalveluihin ja logistiikkaan pohjaava kansantalous. Potentiaalia on myös bio- ja kiertotalouden kehittämisessä, energiasektorilla, kaivosteollisuudessa ja koulutuksen alalla. Digitalisaatiotarpeita on lähes kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla.

[Panaman markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

PERU

Perun markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Perun talous palautui korona-ajan romahduksesta 2021 erityisesti kuparin korkean hinnan tukemana. Maan päävientituotteen kuparin sekä muiden mineraalien hintakehitys vaikuttaa oleellisesti maan talouskehitykseen. Vuosina 2022 sekä 2023 talouskasvun arvioidaan olevan 3 % suuruusluokkaa. Tämä on enemmän kuin ennusteet keskimäärin Etelä-Amerikan suurille maille. Poliittinen epävakaus saattaa pienentää edellä mainittuja arvioita. Kuparin ja muiden vihreän siirtymän kannalta merkittävien mineraalien tulevien vuosikymmenien vahvat kysyntäodotukset tukevat investointeja kaivossektorille. Tämä taas tarjoaa mahdollisuuksia suomalaisille kaivosteknologiayrityksille. [Perun markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

POHJOIS-AMERIKA

YHDYSVALLAT

Minnesota porttina Yhdysvaltojen markkinoille

Minnesotaa ja Suomea yhdistävät historiallisten ja kulttuurisiteiden lisäksi myös keskeisen kaupalliset mahdollisuudet. Yhteistyö ympäristö- ja energiateknologioissa, metsä- ja biotaloudessa sekä ruokateollisuudessa tarjoavat merkittävän mahdollisuuden kasvuun Yhdysvaltojen markkinoilla. Minnesota on merkittävä elintarvikevalmistaja ja yksi merkittävimmistä terveysalan keskittymistä. Energiasektorilla suomalaiset Clean Tech –ratkaisut tunnustetaan edelläkävijöiksi. [Minnesota porttina Yhdysvaltojen markkinoille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Teksas - Yhdysvaltojen yksinäisen tähden loiste

Teksas on jo itsessään yksi maailman suurimmista talousalueista ja toteama ”kaikkea kaikille” pitää paikkansa täällä ehkä enemmän kuin missään muualla maailmassa. Osavaltion massiivinen koko, maantieteellinen sijainti ja suosiolliset sääolosuhteet antavat erinomaiset puitteet useille eri toimialoille. Teksasissa sijaitsevat Yhdysvaltojen merkittävimmät satamat, logistiikka- ja teknologiakeskittymät sekä energia-alan ja terveydenhuollon keskuskeskukset. Ehkäpä kirkkaimmin loistavat Dallas, Houston ja Austin. Suomen ja Teksasin välistä yhteistyötä tukevat erityisesti Suomen johtava asema digitalisaation ja Vihreän Siirtymän kärkimaana, sekä erityisesti Suomen asema Yhdysvaltojen keskeisimpien kilpailukyvykkyyksien (tekoäly, uudet verkkoteknologiat, kvanttitekniologia) kärkimaana. [Teksas - Yhdysvaltojen yksinäisen tähden loiste - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Yhdysvaltojen markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille

Yhdysvallat on Suomen talouden ja hyvinvoinnin kannalta merkittävin yksittäinen markkina. Sen suhteellinen merkitys Suomelle on edelleen kasvussa Venäjän markkinoiden sulkeutumisen vuoksi. Suurvaltakilpailun myötä lisääntyneet geopoliittiset riskit laajemminkin korostavat Yhdysvaltain markkinoiden tärkeyttä suomalaisyrityksille. Suomen etenevä Nato-jäsenyyssprosessi tukee sekin osaltaan taloudellisia ja teknologisia yhteyksiä Yhdysvaltoihin.

[Yhdysvaltojen markkinamahdollisuudet suomalaisyrityksille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

NIMITYKSET

Salla Saastamoisesta Euroopan komission yhteisen tutkimuskeskuksen uusi varapääjohtaja

Euroopan komissio on päättänyt nimittää suomalaisen Salla Saastamoisen yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) uudeksi varapääjohtajaksi. Yhteinen tutkimuskeskus on komission tiede- ja tietopalvelu, joka tarjoaa tieteellistä neuvontaa ja tukea EU:n toimintapolitiikoille. Salla Saastamoisen on työskennellyt Euroopan komissiossa 25 vuotta, muun muassa 21 vuotta oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastossa (JUST), jossa hän on toiminut vt. pääjohtajana. Tällä hetkellä hän toimii oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastossa siviili- ja kauppaoikeudesta vastaavana johtajana, ja tätä ennen hän toimi yhdenvertaisuudesta vastaavana johtajana. Salla Saastamoisen nimityksen voimaantulopäivä vahvistetaan myöhemmin.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/salla-saastamoisesta-euroopan-komission-yhteisen-tutkimuskeskuksen-uusi-varapaaajohtaja-2022-11-25_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 1. joulukuuta 2022

Rauli Paananen valtion kyberturvallisuusjohtajaksi

Valtioneuvosto nimitti 8.12.2022 medianomi (YAMK) Rauli Paanasen valtion kyberturvallisuusjohtajan virkaan. Paanasen toimikausi alkaa 1.1.2023 ja päättyy 31.12.2027.

[Rauli Paananen valtion kyberturvallisuusjohtajaksi \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Mumbain-pääkonsulaatti, Intia

Tasavallan presidentti määräsi lähetystöneuvos Erik af Hällströmin Suomen Mumbain-pääkonsulaatin päällikön tehtävään 1. tammikuuta 2023 alkaen. Valtioneuvosto nimitti af Hällströmin ulkoasiainneuvoksen virkaan 1.1.2023 lukien. Hän toimii tällä hetkellä erityistehtävissä

ulkoministeriön Amerikan ja Aasian osastolla.

Aiemmin af Hällström on toiminut muun muassa edustuston päällikön sijaisena New Delhin -suurlähetystössä vuosina 2018–2021, YK- ja yleisten globaaliasioiden yksikössä vastuuvirkamiehenä ja yksikön päällikkönä vuosina 2016–2018 sekä Afrikka-politiikan tiiminvetäjänä vuosina 2010–2015. Hän on palvellut Suomen suurlähetystöissä Brasiliassa ja Haagissa sekä pysyvässä edustustossa Genevessä.

Ulkoministeriön palvelukseen af Hällström on tullut vuonna 1996. Koulutukseltaan valtiotieteen maisteri.

Sivuakkreditointi Mikronesiaan

Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Tokion-edustuston päällikön, suurlähettiläs Tanja Jääskeläisen Mikronesiaan.

[Pääkonsuli Mumbaihin ja sivuakkreditointi Mikronesiaan - Ulkoministeriö](#)

Sivuakkreditoinnit Jordaniaan ja Samoaan

Tasavallan presidentti määräsi esittelyssään 25. marraskuuta kaksi sivuakkreditointia.

Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Beirutin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Anne Meskasen, Jordaniaan sekä Canberran-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Satu Mattila-Budichin, Samoaan. [Sivuakkreditoinnit Jordaniaan ja Samoaan - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Sivuakkreditointi Beniniin

Tasavallan presidentti määräsi esittelyssään 5. tammikuuta sivuakkreditoinnin.

Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Abujan-edustuston päällikön, suurlähettiläs Leena Pylvänäisen Beniniin. [Sivuakkreditointi Beniniin - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Apulaisosastopäällikkö Afrikan ja Lähi-idän osastolle

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Pirjo Suomela-Chowdhury'n ulkoministeriön Afrikan ja Lähi-idän osaston apulaisosastopäällikön tehtävään määräajaksi 20.2.2023–31.8.2027.

Suomela-Chowdhury siirtyy apulaisosastopäälliköksi Eteläisen ja läntisen Afrikan yksikön päällikön tehtävästä. Tätä ennen hän toimi Suomen suurlähettiläänä Sambiassa vuosina 2018–2022 ja Nigeriassa vuosina 2014–2018. Suomela-Chowdhury on lisäksi työskennellyt ulkoministeriössä muun muassa YK:n kehityskysymysten yksikön päällikkönä.

Ulkoministeriön palvelukseen Suomela-Chowdhury on tullut vuonna 1997. Koulutukseltaan hän on yhteiskuntatieteiden maisteri. [Apulaisosastopäällikkö Afrikan ja Lähi-idän osastolle - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Suomen pysyvä edustusto OECD:ssä, Pariisi

Valtioneuvosto nimitti istunnossaan 19. tammikuuta lähetystöneuvos Pasi-Heikki Vaaranmaan ulkoasiainneuvoksen virkaan 20. helmikuuta 2023 lukien. Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Pasi-Heikki Vaaranmaan Suomen pysyvän OECD-edustuston päällikön tehtävään 20. helmikuuta 2023 lukien.

Vaaranmaa toimii tällä hetkellä ulkoministeriön kauppapolitiikan yksikön päällikkönä. Aiemmin hän on työskennellyt muun muassa pysyvän edustajan sijaisena OECD-edustustossa vuosina 2012–2015, pysyvän edustajan sijaisena Genevessä vuosina 2009–2012 ja ulkoministeriön henkilöstöyksikön päällikkönä vuosina 2007–2009. Pariisin ja Geneven ohella Vaaranmaa on palvellut ulkomaanedustustossa myös Syyriassa.

Ulkoministeriön palvelukseen Vaaranmaa on tullut vuonna 1997. Koulutukseltaan hän on filosofian maisteri. [Pysyvä edustaja Suomen OECD-edustustoon Pariisiin - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

MUUTA

Bulgaria, Romania ja Kroatia ovat valmiita liittymään Schengen-alueeseen Komissio on pyytänyt neuvostoa tekemään viipymättä tarvittavat päätökset, jotta Bulgaria, Romania ja Kroatia pääsevät osallistumaan Schengen-alueeseen kaikilta osin. Sisärajatarkastuksista vapaan Schengen-alueen laajentuminen muuttaa Eurooppaa turvallisemmaksi, sillä sen myötä

yhteisten ulkorajojen suojaaminen ja poliisiyhteistyö tehostuvat. Maailman suurin sisäraajatarkastuksista vapaa yhteinen alue kasvaa huomattavasti, joten siitä tulee myös entistä houkuttelevampi. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto äänestää 8. joulukuuta puheenjohtajavaltio Tšekin johdolla Bulgarian, Romanian ja Kroatian täysimääräisestä osallistumisesta Schengen-alueeseen.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/bulgaria-romania-ja-kroatia-ovat-valmiita-liittymaan-schengen-alueeseen-2022-11-16_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 17. marraskuuta 2022

Datan lokalisointi on tehoton keino parantaa digitaalista kriisinsietokykyä - Dataa on käsiteltävä vastuullisesti sijainnista riippumatta

Yhteiskunnat ovat yhä riippuvaisempia digitaalisesta informaatiosta sekä siihen liittyvistä teknologioista. Valtioiden vastuulla on minimoida ulkopuolisten toimijoiden kyky hyväksikäyttää tätä riippuvuutta omiin tarkoituksiinsa. Parantaakseen valmiuttaan kohdata digitaalimaailman häiriöitä ja kriisejä monet valtiot ovat ottaneet käyttöön erilaisia keinoja *datan lokalisointiin* eli paikalliseen säilyttämiseen ja käsittelyyn.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkija Markus Holmgren instituutin globaalien turvallisuuden tutkimusohjelmasta analysoi maailmanlaajuisia haasteita, joita datan paikallisella säilyttämisellä ja käsittelyllä usein pyritään ratkaisemaan. Holmgren tarkastelee, millä tavoin eri valtiot ja muut toimijat ovat lähestyneet datan lokalisointia pyrkiessään kohentamaan digitaalista kriisinsietokykyään. Kirjoittaja toteaa, että kasvavasta suosiostaan huolimatta datan lokalisointi ei ole toimiva ratkaisu digitaalisen kriisinsietokyvyn parantamiseen.

"Datan lokalisointi ei ratkaise teknologisten riippuvuuksien aiheuttamia ongelmia", Holmgren kirjoittaa. "Sen sijaan toimijoiden tulisi tehdä nykyistä tiiviimpää kansainvälistä yhteistyötä ja varmistaa, että dataa käsitellään vastuullisesti sijainnista riippumatta."

Julkaisu on osa instituutin Geoekonomia-sarjaa, ja se on laadittu yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/digital-resilience-beyond-data-localisation>

Geoekonomisiin riskeihin varautuminen edellyttää julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä - Uusi raportti esittää suosituksia vuoropuhelun tiivistämiseksi

Yritykset maailmanlaajuisesti ovat joutuneet sopeutumaan uudenlaiseen, geoekonomiseen todellisuuteen, jossa suurvallat hyödyntävät taloutta valtapoliittisten päämääriensä saavuttamiseksi. Yritysten on kyettävä yhä etenevässä määrin varautumaan tavanomaisista poikkeaviin riskeihin muun muassa finanssipakotteista kauppasaartoihin ja kilpailunvastaisiin käytäntöihin. Tämä edellyttää uusia keinoja tunnistaa, arvioida ja seurata erilaisten riskien toteutumista.

Ulkopoliittisen instituutin uusin raportti *Navigating geoeconomic risks* esittää, että vaikka yritykset ovat aiempaa tietoisempia geoekonomisista riskeistä, varautuminen niihin on puutteellista ja niihin on kiinnitettävä yhä enemmän huomiota. Julkaisu perustuu kansainväliseen, yritysasiantuntijoille suunnattuun kyselytutkimukseen. Raportissa todetaan, että entistä tiiviimpi yhteistyö julkishallinnon ja yritysten välillä on avainasemassa muuttuvan geoekonomisen toimintaympäristön ja siihen vaikuttavien poliittisten päätösten ymmärtämiseksi. Tämän tueksi raportti luo pohjan uudelle *International Business Risk and Resilience Monitor (IBRRM)* -yhteistyövälineelle.

Työväline keskittyy neljään osa-alueeseen: riskien kartoittamiseen, geoekonomisten toimenpiteiden seurantaan, vaikuttavuuden arviointiin sekä riskien hallintaan. Työvälineen lisäksi raportissa esitetään kuusi keskeistä suositusta julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön tueksi. Näihin lukeutuvat esimerkiksi strategisen tason vuoropuhelu, säännöllisten riskiarvioiden teettäminen sekä tiedon jakaminen.

"Valtioiden kiinnittäessä entistä enemmän huomiota siihen, kuinka eri maiden kanssa käydään kauppaa, geoekonomisten riskien painoarvo kasvaa myös yritysstrategioissa ja liiketoiminnan malleissa", raportissa todetaan.

Raportti on laadittu osana "International Business Risk and Resilience Monitor for Strengthening National Economic Preparedness" -hanketta, jonka Itävallan työ- ja talousministeriö (ent. digitaalisten ja talousasioiden ministeriö) lanseerasi vuonna 2021. Euroopan unioni on rahoittanut

hanketta teknisen tuen välineen (TIS) ja Euroopan komission rakenneuudistusten tuen (DG REFORM) kautta. Hanke on Ulkopoliittisen instituutin toteuttama, ja sitä johti UPIn tutkimusprofessori Mikael Wigell. <https://www.fiia.fi/julkaisu/navigating-geo-economic-risks>

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys tarjoaa mahdollisuuden syventää pohjoismaista puolustusyhteistyötä - Yhteistyön tulee olla joustavaa ja käytännönläheistä

Vaikka Pohjoismailla on pitkä yhteinen historia, pohjoismainen puolustusyhteistyö on vielä kehitysasteella. Ukrainan sodan ja Euroopan lisääntyvien geopoliittisten jännitteiden vuoksi on välttämätöntä, että pohjoismaat tekevät aiempaa tiiviimpää yhteistyötä puolustus- ja turvallisuuskysymyksissä.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkijatohtori Iro Särkkä instituutin Suomen ulkopoliittikka, Pohjois-Euroopan turvallisuus ja Nato -tutkimusohjelmasta kirjoittaa, että Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydet tarjoavat ainutlaatuisen tilaisuuden tiivistää pohjoismaista turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä. Särkkän mukaan yhteistyön vahvistamisen tulisi tapahtua ensisijaisesti Naton puolustussuunnitteluprosessin ja -rakenteiden kautta.

"Pohjoismaiden tulee olla itse aloitteellisia, jotta maiden ääni tulisi paremmin kuulluksi transatlanttisessa yhteisössä", Särkkä toteaa. "Äänen voimistamisen ei kuitenkaan tule johtaa pysyvän pohjoismaisen blokin muodostumiseen Naton sisällä. Sen sijaan lähestymistavan tulisi olla käytännönläheinen ja joustava, ja sen tulisi perustua Naton kollektiivisen puolustuksen ydinkysymyksiin." <https://www.fiia.fi/julkaisu/pohjoismaisen-puolustusbrandin-uusi-suunta>

Saksan ja Ranskan johtoasema EU:ssa saattaa heikentyä - Pienet jäsenmaat voivat vaikuttaa unionin tulevaisuuteen aiempaa enemmän

Venäjän hyökättyä Ukraina Koillis-Euroopan maat ovat olleet yhtenäisiä uhka-analyyseissä ja Ukrainan tukemisessa. Euroopan perinteistä johtokaksikkoo, Ranskaa ja Saksaa, on puolestaan syytetty epäselvästä suhtautumisesta Venäjään. Koillis-Euroopassa ollaan oltu pettyneitä Ranskan ja Saksan johtajuuteen aikana, jolloin maanosan turvallisuus on vaakalaudalla.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkija Minna Ålander instituutin Euroopan unioni -tutkimusohjelmasta toteaa, että sodan seurauksena Ranskan ja Saksan johtoasema EU:ssa saattaa heikentyä. Tämän myötä pienemmät EU:n jäsenvaltiot voivat alkaa ottaa enemmän vastuuta unionin tulevaisuudesta. Ålanderin mukaan pienillä jäsenmailla on nyt mahdollisuus omaksua aiempaa aktiivisempi ote EU-politiikkaan.

"Nähtäväksi jää, tuleeko Koillis-Euroopasta todella yhtenäinen ryhmä vai jääkö se *ad hoc* koalitioksi, jonka akuutti turvallisuusuhka on yhdistänyt", Ålander kirjoittaa. "Parhaassa tapauksessa nämä maat ryhtyvät entistä aloitteellisemmin kantamaan vastuuta EU:n tulevasta suunnasta." <https://www.fiia.fi/julkaisu/euroopan-johtajuustyhjio>

Ilmastonäkökulmien huomioiminen eurojärjestelmän rahapoliittisissa yrityslainastoissa

Ilmastonmuutos ja ilmatoriskit vaikuttavat talouteen ja hintavakauteen. Sään ääri-ilmiöt, kuten esimerkiksi pitkittynyt kuivuus tai tulvat voivat aiheuttaa huomattavia satovahinkoja ja vaikuttavat näin ruuan hintaan ja saatavuuteen. Maapallon lämpenemisellä on myös merkittäviä vaikutuksia esimerkiksi raaka-aine- ja energiahintoihin. Vihreä siirtymä ja kaupankäynti päästöoikeuksilla vaikuttavat yritysten toimintakustannuksiin ja tätä kautta kuluttajahintoihin.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/ilmastonakokulmien-huomioiminen-eurojarjestelman-rahapoliittisissa-yrityslainastoissa/>

Suomi tuskin tavoittelee Nato-joukkoja alueelleen - Ensimmäinen kattava arvio Suomen Nato-politiikasta julkaistiin

Venäjän hyökkäys Ukraina helmikuussa 2022 pakotti Suomen pohtimaan uudelleen ulko- ja turvallisuuspolitiikkansa perusteita. Alle kolme kuukautta myöhemmin Suomen valtiojohton päätös hakea Nato-jäsenyyttä sai suomalaisten vankan tuen. Liittouman jäsenenä Suomen pääasialliset tavoitteet Natossa kumpuavat sen maantieteellisstrategisesta asemasta Itämeren ja arktisen alueen risteyskohdassa sekä sen sijainnista Naton ja Venäjän raja-alueella, ilmenee Ulkopoliittisen instituutin uudesta tutkimuksesta.

Instituutin uusi Finnish Foreign Policy Paper -sarjan julkaisu keskittyy Suomen muotoutumassa olevaan Nato-politiikkaan ja sen perusteisiin. Julkaisussa kuvataan Naton ja sen eri politiikanalojen historiallisia sekä viimeaikaisia kehityskulkuja ja tarkastellaan, mitä ne tarkoittavat Suomelle. Julkaisun ovat kirjoittaneet johtava tutkija Matti Pesu ja vanhempi tutkija Tuomas Iso-Markku Ulkopoliittisesta instituutista.

Tutkijoiden mukaan on epätodennäköistä, että Suomi lyhyellä aikavälillä tavoittelisi Naton monikansallista joukko-osastoa maahan.

"Hakuprosessin aikana Suomi korosti sotilaallista vahvuuttaan ja omavaraisuutta. Tätä taustaa vasten Naton läsnäolon tavoittelu vaikuttaisi epäloogiselta ja epäjohdonmukaiselta", Pesu ja Iso-Markku kirjoittavat. "Vaikka Suomi ilmaisisi haluavansa Nato-joukkoja maahan, se ei välttämättä olisi edes mahdollista. Osa liittolaisista tuntee jo nyt olevansa ylikuormitettuja, eikä yhdelläkään suurimmista liittolaisista ole valmiuksia ottaa lisää kehysvaltio vastuuta."

Suomen todennäköisesti odotetaan kuitenkin osallistuvan Naton rauhanaikaisiin kollektiivisen puolustuksen tehtäviin, erityisesti Pohjois- ja Keski-Eurooppaan sijoitettuihin eFP (enhanced Forward Presence) -taisteluosastoihin sekä Baltian ja Islannin ilmavalvontaan.

Kirjoittajien mukaan Suomen tulevan Nato-politiikan päämäärät liittyvät ennen kaikkea sotilasliiton komento- ja joukkorakenteeseen sekä operatiiviseen suunnitteluun.

"Suomen näkökulmasta Natolla tulisi olla toimiva komentorakenne, riittävästi sotilaallista voimaa sekä ajantasaiset puolustussuunnitelmat, jotta se olisi tarvittaessa kyvykäs vahvistamaan Pohjois-Eurooppaa ja Suomea sotilaallisesti", tutkijat toteavat. "Suomen kanta näihin kollektiivisen puolustuksen keskeisiin näkökohtiin muodostaa maan Nato-politiikan ytimen ja määrittää sen profiilin Naton jäsenenä." <https://www.fiia.fi/julkaisu/finland-as-a-nato-ally>

Suomen tavoitteet ja toiminnan seuranta Afganistanissa jäivät puutteellisiksi - Vakauttamis- ja jälleenrakennustoimet perustuivat ulko- ja turvallisuuspoliittisten kumppanuuksien vaalimiselle

Suomi osallistui Afganistanin vakauttamiseen ja jälleenrakennukseen osana kansainvälistä interventiota lähes 20 vuoden ajan yhteensä noin 2 500 sotilaan ja 140 siviilikriisinhallinnan asiantuntijan voimin. Vuosien aikana Afganistaniin kohdennettiin noin 398 miljoonaa euroa kehitysyhteistyörahoitusta ja humanitaarista apua. Suomen toimintaa ohjasivat ennen kaikkea ulko- ja turvallisuuspoliittiset kumppanuustavoitteet, kuten halu ylläpitää ja syventää suhteita Yhdysvaltoihin ja Natoon. Tämän rinnalla Afganistanin vakauttaminen ja toimien seuranta jäivät kuitenkin toissijaisiksi.

Ulkopoliittisen instituutin (UPI) uusimmassa raportissa tarkastellaan Suomen osallistumista kansainväliseen interventioon Afganistanissa vuosina 2001–2021. Raportti on ulkoasiainvaliokunnan toimeksi antama riippumaton selvitys (UaVP 61/2021), joka perustuu laajan haastatteluaineiston analyysiin. Tutkimusta on johtanut UPI:n tutkija Katariina Mustasilta.

Raportin mukaan Suomen toiminta Afganistanissa oli teknisesti laadukasta, mutta moninaiset ja osittain keskenään ristiriitaiset tavoitteet sekä pitkäjänteisen strategian puuttuminen vaikeuttivat toiminnan suunnittelua ja heikensivät saavutettujen tulosten kestävyttä. Koska Suomi osana kansainvälistä interventiota vastasi etenkin kumppanuussuhteiden vaatimuksiin, sen kokonaisvaltainen strategia Afganistanin tilanteen vakauttamiseksi jäi puutteelliseksi.

"On lähes mahdotonta arvioida, missä määrin Suomi saavutti tavoitteitaan Afganistanissa, sillä niitä ei asetettu selkeästi ja läpinäkyvästi", raportissa todetaan.

Suomen toimintaa tarkastellaan tutkimuksessa kansainvälisiin kumppanuuksiin, hyväntekeemiseen sekä kriisinhallintatilanteissa oppimiseen liittyvien tavoitteiden näkökulmasta. Raportissa nostetaan esiin Suomelle hyödyllisiä oppeja tulevaisuuden kriisi- ja konfliktitilanteisiin. Näitä ovat muun muassa selkeä tavoitteiden asettelu sekä toiminnan seuranta ja riittävien henkilöstöresurssien varmistaminen. Monet opeista pätevät myös Afganistanin nykytilanteeseen: Koska Suomi on ollut mukana muokkaamassa Afganistanin yhteiskuntarakenteita miltei parin vuosikymmenen ajan, kantaa se vastuuta yhä maasta vetäytymisen jälkeenkin.

"Suomen ulkopoliittisen toimijuuden uskottavuuden näkökulmasta on erityisen tärkeää, että korostetusta pitkäjänteisestä sitoutumisesta naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien edistämiseen pidetään kiinni", raportissa esitetään. <https://www.fiia.fi/julkaisu/suomi-afganistanissa-2001-2021>

Kauppakamarit julkaisivat yhteiset eduskuntavaalitavoitteensa - Suomi takaisin pohjoismaiseksi hyvinvointivaltioksi

Keskuskauppamari ja yhteensä 19 alueellista kauppakamaria eri puolilta Suomea julkaisivat tänään yhteiset eduskuntavaalitavoitteensa ”Tulevaisuuden ratkaisut”. Kauppakamarit muun muassa lisäisivät osaamisperusteista maahanmuuttoa merkittävästi nykyisestä, keventäisivät ansiotuloverotusta kaikissa tuloluokissa, mahdollistaisivat paikallisen sopimisen kaikissa yrityksissä ja nostaisivat liikenneinfran rahoituksen tasoa. Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Juho Romakkaniemen mukaan Suomi seisoo nyt vedenjakajalla, josta on nouseva takaisin pohjoismaiseksi hyvinvointivaltioksi Ruotsin rinnalle.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/kauppakamarit-julkaisivat-yhteiset-eduskuntavaalitavoitteensa--suomi-takaisin-pohjoismaiseksi-hyvinvointivaltioksi?publisherId=25106402&releaseId=69959839&lang=fi>

Kauppakamarikysely: Yritysten tunnelma muuttunut pessimistiseksi lähes kaikilla osa-alueilla - kohonneet kustannukset ja palkankorotuspaineet heikentävät kannattavuutta

Tuoreimman kauppakamarien jäsenyritykselleen toteuttaman suhdannekyselyn tulokset ovat kautta linjan heikompia kuin aiemmin tänä vuonna toteutetuissa kauppakamarikyselyissä. Oman toimialansa tunnelmia optimistisina pitää vain 20 prosenttia vastanneista. Kohonneet kustannukset ja palkkojen korotuspaineet koettelevat yrityksiä ja yli 40 prosenttia arvioi yrityksensä kannattavuuden heikkenevän ensi vuonna. Työvoiman kysyntä on jatkunut vastatuulitekijöistä huolimatta yllättävän vahvana, mutta heikentynyt suhdannetilanne näkyy työmarkkinoilla vasta viiveellä, muistuttaa Keskuskauppakamarin pääekonomisti.

[Kauppakamarikysely: Yritysten tunnelma muuttunut pessimistiseksi lähes kaikilla osa-alueilla - kohonneet kustannukset ja palkankorotuspaineet heikentävät kannattavuutta - Keskuskauppamari](#)

IMO:ssa edistettiin kestävästä merenkulkua Välimerellä

Kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n meriympäristön suojelukomitean istunnossa Lontoossa 12.-16.12.2022 neuvoteltiin IMO:n alustavan kasvihuonekaasustrategian päivityksestä sekä lukuisista muista meriliikenteen ilmasto- ja ympäristöaiheista. Istunnon lopputulos jäi laihaksi kasvihuonekaasupäästöjen osalta. Valtiot kuitenkin saavuttivat sovun kahdesta meriliikenteen ympäristövaikutuksia Välimerellä vähentävästä toimesta.

[IMO:ssa edistettiin kestävästä merenkulkua Välimerellä \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Suomi vahvisti kansainvälisen merenkulun turvalaitejärjestön perustamisen

Tasavallan presidentti on vahvistanut 20.12.2022 lain, jolla saatetaan kansallisesti voimaan kansainvälisen merenkulun turvalaitejärjestöstä tehty yleissopimus. Kansainvälinen majakkaliitto on muuttumassa viralliseksi kansainväliseksi järjestöksi, jonka nimi on jatkossa kansainvälisen merenkulun turvalaitejärjestö.

[Suomi vahvisti kansainvälisen merenkulun turvalaitejärjestön perustamisen - liikenne- ja viestintäministeriö \(lvm.fi\)](#)

EU-terveydenhoito.fi - Maakohtaiset sivut tarjoavat matkalle tärkeää tietoa paikallisesta terveydenhuollosta

Maakohtaiset sivumme ovat ulkomaanmatkaajalle hyödyllinen tietopankki. Ne kokoavat yhteen tietoa terveydenhuollosta ja potilaiden oikeuksista yli 50 maasta. Tänä syksynä olemme päivittäneet maakuvauksiin tietoja erityisesti lääkkeistä ja lääkeresepteistä.

https://www.eu-terveydenhoito.fi/ajankohtaista/maakohtaiset-sivut-tarjoavat-matkalle-tarkeaa-tietoa-paikallisesta-terveydenhuollosta/?utm_source=uutiskirje&utm_medium=email&utm_campaign=KV-info

Nousevien talouksien valuuttavarannot pienenevät vauhdilla

Nousevat taloudet eivät ole välttyneet maailmantalouden viimeaikaisilta haasteilta. Talouden kasvunäkymät ovat monin paikoin heikentyneet, ja inflaatio on nopeutunut samalla, kun energia- ja ruoanhintojen myllerrys syventää elinkustannuskriisiä. Rahapolitiikkaa on kiristetty tuntuvasti hintavakauden turvaamiseksi. Samalla korot ovat nousseet ja kasvattaneet velanhoidon taakkaa. Lisääntynyt epävarmuus ja kiristyneet globaalit rahoitusolot ovat heiluttaneet valuuttakursseja ja pääomavirtoja. Lisäksi monissa maissa vaihtotaseet ovat heikentyneet ja lisänneet haavoittuvuutta ulkoisen rahoituksen häiriöille.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/nousevien-talouksien-valuuttavarannot-pienenevat-vauhdilla/>

Suomalaiselle merikaapelihankkeelle tukea EU:n ja Yhdysvaltojen kauppaja- ja teknologianeuvostolta

Suomalainen valtion enemmistöomisteinen Cinia on mukana kansainvälisessä konsortiossa, joka suunnittelee arktista merikaapelia, joka yhdistäisi Euroopan, Pohjois-Amerikan ja Aasian tietoliikenneverkot. Cinia on yhdessä kansainvälisten kumppaneidensa kanssa perustanut kehitysyhtiön hankkeen edistämiseksi. Hanke kulkee nimellä ”Far North Fiber” ja se olisi toteutuessaan ensimmäinen arktisen alueen läpi kulkeva kaapelijärjestelmä, joka yhdistää useamman maanosan. Toteutuessaan uuden merikaapelijärjestelmän arvioidaan olevan valmis käyttöön vuoden 2026 lopulla.

[Suomalaiselle merikaapelihankkeelle tukea EU:n ja Yhdysvaltojen kauppaja- ja teknologianeuvostolta - liikenne- ja viestintäministeriö \(lvm.fi\)](#)

Uusi workinfinland.fi-sivusto auttaa suomalaisia yrityksiä kansainvälisessä rekrytoinnissa

Work In Finland verkkosivu-uudistuksen toinen vaihe on valmistunut ja suomalaisille työnantajille suunnattu workinfinland.fi-sivusto on avattu. Sivustolle on koottu yhteen työnantajille tärkeät palvelut kansainvälisen rekrytoinnin onnistumiseksi.

https://www.businessfinland.fi/ajankohtaista/uutiset/2022/uusi-workinfinland.fi-sivusto-auttaa-suomalaisia-yrityksia-kansainvalisessa-rekrytoinnissa?utm_campaign=uutiskirje_22122022&utm_medium=email&utm_source=bf_customer_letter&utm_content=wif-sivusto#msdyntrid=jVLBM4YFn9v_4zVLR6tnEg6PVosXVd6la-qZJV2kTsA

Pitkäaikaisen D-viisumin avulla nopeutetaan oleskeluluvan saaneiden opiskelijoiden ja tutkijoiden maahantuloa

Ulkomaalaislain muutoksilla laajennetaan pitkäaikaisen eli niin sanotun D-viisumin käyttöä. Muutokset edistävät osaltaan koulutus- ja työperusteista maahanmuuttoa ja sujuvoittavat maahantulomenettelyjä. Tasavallan presidentti vahvisti lakimuutokset 20. joulukuuta.

[Pitkäaikaisen D-viisumin avulla nopeutetaan oleskeluluvan saaneiden opiskelijoiden ja tutkijoiden maahantuloa - Ulkoministeriö](#)

Egyptin ilmastokokous vie vähiten kehittyneiden maiden tavoitteita eteenpäin

Suomen ilmastosuurlähettilään Jan Wahlbergin mukaan heikoksi arvosteltu Egyptin ilmastokokous COP-27 vie maailman köyhimpien maiden vaatimusta ilmastotuhojen korvaamisesta eteenpäin. Tulevien vuosien ilmastokokousten päätettäväksi jää korvausrahasen rakenne ja rahoituslähteet.

[Egyptin ilmastokokous vie vähiten kehittyneiden maiden tavoitteita eteenpäin - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Kehityspoliittinen selvitys kansalaisyhteiskuntien vahvistamisesta julkaistu

Kansalaisyhteiskuntien vahvistaminen on tärkeä tavoite Suomen kehityspoliitikassa ja keino saavuttaa muita kehityspoliittisia tavoitteita.

[Kehityspoliittinen selvitys kansalaisyhteiskuntien vahvistamisesta julkaistu - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

BSR Policy Briefing 1/2023

Baltic Sea region security of supply after Russia's invasion on Ukraine: The past is just a prologue
By Anna Mikulska and Luke Min <https://bit.ly/3WVsrjm>

Uusi selvitys: Vientiteollisuus tuo puolet Suomen hyvinvoinnista

Vientiteollisuuden vaikutus Suomen kansantalouteen on noin 47 prosenttia arvonlisäyksestä ja noin 42 prosenttia työllisistä. Verojen osalta vaikutus on noin kolmannes suhteutettuna kokonaisverokertymään. Luvut käyvät ilmi uudesta selvityksestä, jossa on tutkittu vientiteollisuuden vaikutuksia Suomen talouteen ja työllisyyteen. Vientiteollisuus lupaa jatkoa menestykselle, jos tietyt edellytykset toteutuvat.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/uusi-selvitys-vientiteollisuus-tuo-puolet-suomen-hyvinvoinnista?publisherId=3973&releaseId=69961836&lang=fi>

Taloudellinen hyvinvointi esillä OECD:n talouskasvatusverkostossa

Itävallan keskuspankki isännöi loppuvuodesta 2022 OECD:n talouskasvatusverkoston (OECD/INFE) kokousta, jossa keskusteltiin ajankohtaisista talousosaamisen teemoista. Itävaltaan tehtiin hiljattain ensimmäinen talousosaamisen strategia.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/taloudellinen-hyvinvointi-esilla-oecd-n-taloukasvatusverkostossa/>

Ukrainan sota on ravistellut Moskovan suhdetta Keski-Aasiaan - Venäjän täytyy arvioida uudelleen politiikkaansa alueella

Tammikuussa 2022 Venäjän johtama Kollektiivisen turvallisuussopimuksen järjestö (KTSJ) lähetti joukkojaan ratkaisemaan poliittista kriisiä Kazakstanissa. Tämän seurauksena Venäjän jalansija Keski-Aasiassa vaikutti vahvalta. Ukrainan sota on kuitenkin ravistellut Moskovan ja Keski-Aasian maiden välisiä suhteita ja heikentänyt Venäjän asemaa alueella. Sodan aikana Kazakstan, Kirgisia, Tadzikistan, Turkmenistan ja Uzbekistan ovat kukin pyrkineet muuttamaan suhdettaan Venäjään. Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkijatohtori Kristiina Silvan instituutin Venäjän, EU:n itäisen naapuruston ja Euraasian tutkimusohjelmasta kirjoittaa, että Venäjän on nyt arvioitava uudelleen, minkälaista politiikkaa se ajaa Keski-Aasiassa. Silvanin mukaan Venäjän on ennen kaikkea vakuutettava alueen maiden hallinnot siitä, että se on niille luotettava turvallisuuden tae jatkossakin.

"Jos Venäjä on halukas kohdistamaan resurssejaan Keski-Aasiaan ja ottamaan paikalliset tarpeet huomioon, sillä on edelleen mahdollisuus pysyä merkittävänä toimijana alueella", Silvan toteaa.

"Jos näin ei käy, on Moskovan ennemmin tai myöhemmin luovuttava valta-asemastaan Keski-Aasiassa." <https://www.fiia.fi/julkaisu/venajan-taytyy-muuttaa-suhdettaan-keski-aasiaan>

Ympäristöväittämiä käytetään markkinoinnissa huolimattomasti - Keskuskauppakamarin liiketapalautakunta suosittelee markkinoijia tutustumaan pelisääntöihin

Kuluttajien huoli ilmastonmuutoksesta on lisännyt ympäristöväittämien käyttämistä markkinoinnissa. Ympäristöväittämiä käytetään kuitenkin huolimattomasti. Keskuskauppakamarin liiketapalautakunta suosittelee, että ympäristöväittämien käyttämistä harkitseva yritys perehtyy Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) markkinointisääntöjen ympäristöväittämiä koskeviin pelisääntöihin ja välttää yleisiä, yksilöimättömiä ja moniselitteisiä väittämiä markkinoinnissaan.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/ymparistovaittamia-kaytetaan-markkinoinnissa-huolimattomasti---keskuskauppakamarin-liiketapalautakunta-suosittelee-markkinoijia-tutustumaan-pelisaantoihin?publisherId=25106402&releaseId=69961936&lang=fi>

Ilmoituskanavat lakisääteiksi vuonna 2023 – kanava myös oleellinen osa vastuullisuutta

Ilmoittajien suojelua koskeva sääntely velvoittaa jatkossa sekä yksityisen että julkisen sektorin organisaatiot perustamaan sisäisen ilmoituskanavan epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamiseen. Yritysten kannattaa toimia viimeistään nyt, sillä siirtymäaika on lyhyt, suurilla yrityksillä vain 31.3.2023 asti. Ilmoituskanava ei ole pelkkä lakisääteinen velvoite vaan myös osa yrityksen vastuullista toimintaa.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/ilmoituskanavat-lakisaateiksi-vuonna-2023-kanava-myos-oleellinen-osa-vastuullisuutta?publisherId=25106402&releaseId=69961102&lang=fi>

Sitra Megatrendit 2023

<https://www.sitra.fi/julkaisut/megatrendit-2023/#esipuhe>

Suomalaispankit tarttuivat Euroopan investointirahaston tarjoukseen – vihreää siirtymää vauhdittavien investointien rahoitus helpottuu

<https://www.finanssiala.fi/uutiset/suomalaispankit-tarttuivat-euroopan-investointirahaston-tarjoukseen-vihreaa-siirtymaa-vauhdittavien-investointien-rahoitus-helpottuu/>

Tuki yrityksille Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin EU:sta eroamisen haitallisten vaikutusten vähentämiseksi (Brexit-mukautusvaraus) Rahoitushaun tavoitteena on tukea yrityksiä, joihin Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin Euroopan unionista eroaminen (Brexit) on vaikuttanut haitallisesti aikavälillä 1.1.2020-31.8.2023. Brexit-mukautusvaraus on EU:n rahoitusväline, jolla tuetaan Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin EU:sta eroamisesta aiheutuneita haitallisia taloudellisia ja muita vaikutuksia. <https://www.ely-keskus.fi/brexit-mukautusvaraus-yrityksille>

IMF suosittelee Suomelle toimia rahoitusvakauden vahvistamiseksi

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) on julkaissut kattavan arvion[1], jossa se tarkastelee Suomen finanssijärjestelmän vakautta ja riskejä sekä antaa suosituksia toimiksi, joilla rahoitusvakautta edistetään.

IMF katsoo, että Suomen rahoitusjärjestelmä on vakaa, mutta siihen kohdistuvia riskejä aiheutuu

mm. suuresta ja keskittyneestä pankkisektorista, joka on vahvasti kytkeytynyt muihin Pohjoismaihin. IMF pitää myös kotitalouksien suurta ja koronapandemian aikana edelleen kasvanutta velkaantuneisuutta riskinä, joka altistaa velalliset korkojen nousun negatiivisille vaikutuksille. <https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2023/imf-suosittelee-suomelle-toimia-rahoitusvakauden-vahvistamiseksi/>

Asiakkaana OECD: mahdollisuuksia suomalaisille asiantuntijapalveluille ja IT-ratkaisuille

Uud on merkittävä kansainvälinen organisaatio, jolla on yli 100 miljoonan euron vuosittainen hankintabudjetti. OECD:n tavoitteena on laajentaa toimittajaverkostoaan. Suomalaiset yritykset ja toimijat ovat tervetulleita rekisteröitymään OECD:n hankintaportaaliin ja sitä kautta osallistumaan kilpailutuksiin. Lisäksi Team Finland järjestää OECD:n kanssa hankintapäivän suomalaisille yrityksille ja asiantuntijoille 16.2.2023.

[Asiakkaana OECD: mahdollisuuksia suomalaisille asiantuntijapalveluille ja IT-ratkaisuille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](https://www.um.fi/asiakkaana-oecd-mahdollisuuksia-suomalaisille-asiiantuntijapalveluille-ja-it-ratkaisuille)

Uusi työpaperi: miinuspäästöt ovat ilmastotyön seuraava vaihe

Ilmastokriisin ratkaiseminen edellyttää päästöjen vähentämisen lisäksi hiilen sitomista eli miinuspäästöjä. Sitran uusi työpaperi kuvaa, millaisia tekniikoita miinuspäästöjen tuottamiseen on tarjolla ja mikä niiden rooli voi olla ilmastokriisin ratkaisemisessa.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/uusi-tyopaperi-miinuspaastot-ovat-ilmastotyon-seuraava-vaihe?publisherId=1898&releaseld=69963530&lang=fi>

Työ rahapolitiikan vihertämiseksi etenee – ilmatoriskit huomioidaan jatkossa myös vakuuskehikossa

Ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen liittyvät riskit ovat viime vuosina nousseet näkyvästi keskuspankkien työlialle. Osana Euroopan keskuspankin uutta strategiaa julkaistiin vuonna 2021 työohjelma, jonka avulla nämä riskit pyritään huomioimaan paremmin rahapolitiikan toimeenpanossa. Yksi tärkeä kokonaisuus tässä on eurojärjestelmän vakuuspolitiikka.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2023/tyo-rahapolitiikan-vihertamiseksi-etenee-ilmatoriskit-huomioidaan-jatkossa-myos-vakuuskehikossa/>

Keskuskauppakamari: Osaajien maahanmuuton vauhdittaminen seuraavan hallitusohjelman ytimeen – tuoreen maahanmuuttotilaston kasvulukuihin ei voi tuudittautua

Keskuskauppakamari vaatii lisää toimia osaajien maahanmuuton vauhdittamiseksi.

Maahanmuuttoviraston tänään julkaisemien tilastojen mukaan työperäinen maahanmuutto kasvoi merkittävästi vuonna 2022, mutta edelleenkin ei olla riittävällä tasolla. Tarvitaan selkeä tavoite osaajien maahanmuuton lisäämiseksi seuraavaan hallitusohjelmaan sekä TalentBoost 2.0 -ohjelma, jossa konkretisoidaan ne keinot, joilla tavoitteeseen päästään.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/keskuskauppakamari-osaajien-maahanmuuton-vauhdittaminen-seuraavan-hallitusohjelman-ytimeen-tuoreen-maahanmuuttotilaston-kasvulukuihin-ei-voi-tuudittautua?publisherId=25106402&releaseld=69963960&lang=fi>

Kansainvälisen kaupan uudet säännöt syntyvät Aasiassa ja Tyynellämerellä

Aasian ja Tyynenmeren alueesta on tullut viimeisten parinkymmenen vuoden aikana keskeinen näyttämö uusille kauppasopimuksille. Kehityksen taustalla ovat nähtävissä kansainvälisen talouden ja kauppajärjestelmän kokemat mullistukset sekä Yhdysvaltain ja Kiinan välinen taloudellinen ja geopoliittinen hegemoniataistelu. Alueen uudet kauppasopimukset ovat kunnianhimoisia ja eteenpäin katsovia ja tarjoavat niihin osallistujille vahvan aseman alueellisten arvoketjujen muokkaamisessa.

<https://ulkopolitist.fi/2023/01/29/kansainvalisen-kaupan-uedet-saannot-syntyvat-aasiassa-ja-tyynellaamerella/>

Korkeat raaka-aineiden hinnat ruokkivat epätasapainoja

Energian viejät ovat vuonna 2022 keränneet satumaisia vientituloja. Esimerkiksi Norjan vaihtotaseen ylijäämä oli vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä peräti 60 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen erityisesti maakaasun hinnan siivittämänä. Samaan aikaan energian ja myös ruoan tuonnista riippuvaisten maiden vaihtotaseet ovat valahtaneet hyvin alijäämäisiksi. Globaalien epätasapainojen kasvaminen lisää monenlaisia riskejä maailmantalouteen.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2023/korkeat-raaka-aineiden-hinnat-ruokkivat-epatasapainoja/>

Kaupungit ovat vahvistaneet valtaansa maailmanlaajuisesti - Muutos vaikuttaa myös valtioiden väliseen yhteistyöhön

Kaupunkien globaali rooli on perinteisesti jätetty vähälle huomiolle kansainvälisten suhteiden tutkimuksessa. Globalisaatio ja laajamittainen kaupungistuminen ovat kuitenkin tehneet kaupungeista aktiivisia toimijoita globaalissa hallinnassa ja kansainvälisten instituutioiden yhteistyössä. Tämän myötä kaupunkien vaikutusvalta yhteisten ongelmien ratkaisemiseksi on tunnustettu yhä enenevässä määrin.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Briefing Paper -julkaisussa ohjelmajohtaja Katja Creutz globaalin turvallisuuden ja hallinnan tutkimusohjelmasta tarkastelee kaupunkien muuttunutta roolia. Analyysin ytimessä on kaupunkien vallankäyttömekanismit, niiden priorisoimat politiikkasektorit sekä kaupunkien vahvistuneen aseman vaikutukset valtioiden väliselle yhteistyölle.

Creutz esittää, että kaupungit ovat päätyneet käyttämään valtaa osittain valtioiden toimien tehostumuksesta johtuen mutta myös siksi, että niiden demokraattinen luonne ja välitön yhteys väestöön tekevät niistä oikeutettuja vallankäyttäjiä. Kaupungit ovat osa valtion hierarkiaa, mutta samalla ne ajavat omia poliittisia tarkoituksiaan samaan tapaan kuin esimerkiksi kansalaisjärjestöt tai yksityiset suuryritykset.

"Vaatimalla paikkaa globaaleissa päätöksentekopöydissä kaupungit sekä haastavat että täydentävät valtioperustaista kansainvälistä järjestystä", Creutz kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/cities-as-global-actors>

Kolme vuotta kansainvälisen talouspolitiikan vaikuttamisen ytimessä

Suomella oli vuosina 2020–2022 tavallista suurempi rooli kansainvälisessä talouspoliittisessa vaikuttamisessa, kun suomalainen Mika Pösö edusti Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) johtokunnassa Pohjoismaiden ja Baltian maiden vaalipiiriä. Näinä vuosina Suomen Pankin IMF-tiimi yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa johti vaalipiirin politiikkakantojen muodostamista. Johtokunnan jäsenen tehtävä siirtyi tammikuun lopulla Baltian maiden yhteiselle edustajalle. Samalla yhteisten politiikkakantojen muodostamisen vetovastuu siirtyy myös Baltian maille.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2023/kolme-vuotta-kansainvalisen-talouspolitiikan-vaikuttamisen-ytimessa/>

Keskuskauppakamari: Vety-periaatepäätös tuo Suomen kartalle - vedyntuotannolle yritysten toivomat kunnianhimoiset tavoitteet

Keskuskauppakamari pitää hallituksen tänään hyväksymää periaatepäätöstä vetytaloudesta päälinjoiltaan onnistuneena. Päätös asettaa Suomen vedyntuotannolle yritysten toivomat kansainvälisesti kunnianhimoiset tavoitteet. Suomen keskeinen kilpailuetu vetytaloudessa on runsas puhtaan, toimitusvarman ja kohtuuhintaisen sähkön tarjonta.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/keskuskauppakamari-vety-periaatepaatos-tuo-suomen-kartalle---vedyntuotannolle-yritysten-toivomat-kunnianhimoiset-tavoitteet?publisherId=25106402&releaseId=69965261&lang=fi>

Lappi on kokoansa suurempi vientimaakunta – matkailu tulee nähdä tärkeänä osana vientituloja

Lappi on vientivetonen maakunta, jossa potentiaalisilla vientiyrityksillä on merkittäviä kasvuhaluja. Haasteina kansainvälisen viennin tiellä ovat yleinen taloustilanne ja työvoiman saatavuus. Kansainvälisen matkailun vientiarvon arvioidaan olevan jopa 520 miljoonaa euroa.

<https://www.lapland.chamber.fi/vientiselvitys/>

Radikaalioikeiston nousu haastaa Euroopan keskustaoikeistopuolueita - Puolueiden suunta muokkaa kansallista ja EU-politiikkaa

Eurooppalaisten puoluejärjestelmien muuttuessa monet Euroopan keskustaoikeistopuolueista pohtivat, tulisiko niiden kallistua kohti puoluekentän liberaalia vai konservatiivista suuntaa.

Pohdintojen taustalla ovat puoluekentän pirstaloituminen sekä radikaalioikeiston nousu. Se, minkälaisen suunnan keskustaoikeistopuolueet valitsevat, vaikuttaa merkittävästi sekä kansalliseen että EU-tason politiikkaan.

Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa tutkijatohtori Sanna Salo ja vanhempi tutkija Tuomas Iso-Markku tarkastelevat sitä, miten Saksan ja Ruotsin johtavat keskustaoikeistopuolueet

CDU/CSU ja maltillinen kokoomus ovat reagoineet puoluekentän muutokseen sekä erityisesti radikaalioikeistopuolueiden AfD:n ja ruotsidemokraattien suosion kasvuun. Kirjoittajat työskentelevät instituutin Euroopan unioni ja strateginen kilpailu -tutkimusohjelmassa.

"Ruotsin maltillinen kokoomus on vastannut muuttuvaan poliittiseen ympäristöön muokkaamalla agendaansa selvästi viimeisen vuosikymmenen aikana", tutkijat kirjoittavat. "Saksan CDU/CSU:n tapauksessa kehityskaari on ollut vähemmän selkeä."

<https://www.fiia.fi/julkaisu/centre-right-parties-in-germany-and-sweden>

Keski-Aasian maat ponnistelevat jaloilleen

Keski-Aasian maissa on runsaasti kaivannaisia ja uusiutuvia energianlähteitä. Niiden kestävä ja vastuullinen käyttö on yksi maiden tulevaisuuden avainkysymyksistä, kertoo Suomen Keski-Aasian kiertävä suurlähettiläs Ilkka Räisänen. [Keski-Aasian maat ponnistelevat jaloilleen - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Investoinnit Suomeen

Globaalista epävarmuudesta huolimatta Suomi kiinnosti uusia ulkomaisia yrityksiä Uusia ulkomaisia yrityksiä tuli Suomeen vuonna 2022 yhteensä 300 kappaletta Invest in Finlandin seurannan mukaan. Venäjän hyökkäyssota, inflaatio ja energiakriisi vaikuttivat yritysten investointihalukkuuteen globaalisti, mutta Suomen vakaa liiketoimintaympäristö selvisi haasteista kohtuullisesti.

Uusia ulkomaisia yrityksiä tuli Suomeen viime vuonna 300. Vain vuosina 2021 ja 2017 uusia ulkomaisia yrityksiä on tullut kappalemääräisesti enemmän. Uusien investointien lisäksi Suomessa jo toimivat ulkomaisomisteiset yritykset tekivät yhteensä 157 jatkoinvestointia.

<https://www.businessfinland.fi/ajankohtaista/uutiset/tiedotteet/2023/globaalista-epavarmuudesta-huolimatta-suomi-kiinnosti-uusia-ulkomaisia-yrityksia#msdyntrid=Cvu5au5l7pl2sv44qnWpfzRlkXXq4dHcu99NM-S4Hrc>

Ilmastobarometri 2023: Enemmistö suomalaisista näkee ilmastoratkaisut mahdollisuutena parantaa kilpailukykyä ja hyvinvointia Enemmistö suomalaisista näkee, että Suomi voi parantaa kilpailukykyään satsaamalla uuteen osaamiseen ja ilmastoratkaisuihin. Luontokato on noussut ilmastomuutoksen rinnalle vakavana ympäristökriisinä ja enemmistö kansalaisista on sitä mieltä, että ilmastomuutokseen ja luontokatoon tulee etsiä ratkaisuja kokonaisuutena.

[Ilmastobarometri 2023: Enemmistö suomalaisista näkee ilmastoratkaisut mahdollisuutena parantaa kilpailukykyä ja hyvinvointia \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Arviointi: Suomella kirittävää Agenda2030:n tavoitteiden saavuttamiseksi Suomi on globaalisti kestävä kehityksen edistämisen edelläkävijämaa. Nykytilanteen valossa Suomella on kuitenkin vaikeuksia saavuttaa Agenda2030:n tavoitteet. Suomen haasteet liittyvät erityisesti ekologiseen kestävyteen sekä globaalivastuuseen ja rajat ylittäviin negatiivisiin vaikutuksiin. On tärkeää jatkaa määrätietoista ja pitkäjänteistä työtä Agenda2030:n tavoitteiden saavuttamiseksi, todetaan 27. helmikuuta julkaistussa arviointiraportissa.

[Arviointi: Suomella kirittävää Agenda2030:n tavoitteiden saavuttamiseksi \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Epävarmuutta ilmassa – riskit kasvavat kansainvälisessä taloudessa

Yritysten näkökulmasta globaali talouskehitys on muuttunut arvaamattomaksi ja riskialttiiksi. Maiden jakautuminen blokkeihin ja yleinen epävarmuus tulee vaikeuttamaan kansainvälisten yritysten toimintaa globaalilla tasolla.

Esimerkiksi Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen voimistunut kilpailu useilla eri aloilla, kuten talouden ja teknologian parissa, tulee lopulta vaikuttamaan eurooppalaisiin yrityksiin, ja sitä kautta suomalaisiin vienti- ja tuontiyrityksiin. Jo nyt on havaittu merkkejä "re-shoring" -ilmiöstä. Alhaisen kustannustason maissa toimineet yritykset ovat palauttamassa toimintojaan takaisin länsimaihin tai siirtymässä toisiin matalan riskitason maihin. Globaalia taloutta ravistavat voimakas inflaatio, kansainvälisen kaupan vajoaminen taantumaan ja Ukrainan sodan vaikutukset muun muassa energian ja ruoan hinnoissa. [Epävarmuutta ilmassa - riskit kasvavat kansainvälisessä taloudessa - ICC Finland](#)

Ovatko globaalit arvoketjut muuttumassa?

Yrityskyselyn perusteella globaalit arvoketjut ovat muuttumassa. Vaikka korona-aikana ennakoitiin suuria muutoksia, muutokset jäivät tuolloin varsin pieniksi. Sen sijaan vuoden 2022 alun jälkeen on

tapahtunut jo selvempi muutos materiaalien ja osien hankinnassa. Niitä hankitaan aiempaa useammasta maasta. Koko talouden tasolla ei ainakaan tähän mennessä ole havaittavissa sitä, että yritykset olisivat suunnanneet hankintojaan enemmän kotimaahan. Viime vuosina koetut globaalien arvoketjujen häiriöt ovat joka tapauksessa osoittaneet, että niiden toimivuutta ei enää pidetä itsestäänselvytenä. [Ovatko globaalit arvoketjut muuttumassa? \(etla.fi\)](#)

Finnveran uusi vientiluotto hyödyttää sekä viejää että ostajaa

Vientiluotto voi ratkaista kaupat kotiin ja parantaa rahoituksen saatavuutta pienempiin vientihankkeisiin. Vientiluottoa hyödyntämällä suomalainen viejä voi tarjota ulkomaiselle ostajalle pitkäaikaista rahoitusta OECD-ehdoilla. Katso video ja tutustu tuotteeseen.

[Vientiluotto ostajalle Finnverasta | Finnvera](#)

Kansainvälinen ja vetovoimainen Suomi

Tämä ratkaisu tarjoaa ajankohtaisen tilannekuvan osaamiseen perustuvasta maahanmuutosta ja viitoittaa tien sitä kohti, että Suomi olisi tulevaisuudessa osaamiseen perustuvan maahanmuuton huippumaa. Konkreettiset keinot tähän tarjoaa 10 uudistusta. Selvää on se, että jos mitään ei tehdä, ei maahanmuutossakaan tulla näkemään toivottua kasvua. Tällöin osaajapulasta tulee ylitsepääsemätön ongelma, joka johtaa koko Suomen näivettymisen tielle.

[Kansainvälinen ja vetovoimainen Suomi - Keskuskauppakamari](#)

Venäjän sotavuosi puski vihreää siirtymää askeleen taakse, mutta kaksi harppausta eteenpäin

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on lukujen valossa kiihdyttänyt vihreää siirtymää selvästi ja taka-askelel jäi pelättyä lyhemmäksi, arvioi Keskuskauppakamari. Vuoden jatkunut sota nosti kivihiilen kulutusta, mutta puhtaan energian investoinnit nousivat ennätyslukemiin ja energiansäästö ja uusiutuvan tuotannon kasvu estivät päästöjen nousun. Energiakriisi Euroopassa ei ole vielä ohi, vaikka Suomen näkymä on valoisa.

[Venäjän sotavuosi puski vihreää siirtymää askeleen taakse, mutta kaksi harppausta eteenpäin - Keskuskauppakamari](#)

Kauppakamarien vientijohtajakysely: Kiina-riskit ja USA:n kasvava protektionismi varjostavat myös yrityksiä – EU:n entistä tärkeämpää pitää huolta omasta kilpailukyvyystään

Noin 31 prosenttia suomalaisista vientiyrityksistä arvioi Yhdysvaltain ilmasto- ja veropaketti IRA:n vaikuttavan yrityksen vientinäkymiin. Myös Kiina-riippuvuuksien purkamista yrityksissä jatketaan määrätietoisesti. Tiedot selviävät tuoreesta kauppakamarien vientijohtajakyselystä.

Keskuskauppakamari painottaa, että EU:n on entistä tärkeämpää pitää huolta omasta kilpailukyvyystään. Protektionismi ja kilpailun vääristyminen eivät saa estää suomalaisyrityksiä pääsemästä kiinni vihreän siirtymän luomiin kansainvälisiin markkinamahdollisuuksiin.

[Kauppakamarien vientijohtajakysely: Kiina-riskit ja USA:n kasvava protektionismi varjostavat myös yrityksiä – EU:n entistä tärkeämpää pitää huolta omasta kilpailukyvyystään - Keskuskauppakamari](#)

Kauppakamarien vientijohtajakysely: Vihreä siirtymä vahvistaa yritysten vientinäkymiä selvästi eniten – yrityksistä 64 prosenttia sanoo vientinsä kasvavan tänä vuonna

Kauppakamarien vientijohtajakyselyn mukaan viime syksyyn verrattuna yritysten vientinäkymät ovat parantuneet; nyt yrityksistä 64 prosenttia sanoo vientinsä kasvavan vuonna 2023, kun syksyllä näin arvioi 54 prosenttia yrityksistä. Yritysten vientinäkymiä vahvistavat kyselyn mukaan selvästi eniten energiamurroksen myötä syntyvät puhtaan teknologian kasvavat markkinat.

Keskuskauppakamarin mukaan juuri nyt on kriittinen hetki vahvistaa yritysten kilpailukykyä, jotta suomalaisyritykset saavat etumatkan vihreän siirtymän merkittäviin markkinamahdollisuuksiin.

[Kauppakamarien vientijohtajakysely: Vihreä siirtymä vahvistaa yritysten vientinäkymiä selvästi eniten – yrityksistä 64 prosenttia sanoo vientinsä kasvavan tänä vuonna - Keskuskauppakamari](#)

UPI:n uusi tutkimuskeskus tarkastelee globaalia järjestystä ja Kiinaa

Ulkopoliittinen instituutti käynnistää vuoden 2023 alussa uuden globaaliin järjestykseen ja Kiinaan keskittyvän tutkimuskeskuksen.

[UPI:n uusi tutkimuskeskus tarkastelee globaalia järjestystä ja Kiinaa | FIIA – Finnish Institute of International Affairs](#)

Hiilirajamekanismi (CBAM) tuo maahantuojille merkittäviä muutoksia

Hiilirajamekanismi (CBAM) on EU:n komission uusi väline ehkäistä hiilivuotoa eli päästöjen ohjautumista EU:n ulkopuolelle. Hiilirajamekanismi on osa Euroopan vihreän kehityksen 55-valmiuspakettia.

Hiilirajamekanismia sovelletaan tiettyihin EU:n asetuksessa määriteltyihin tuotteisiin. Kun näitä niin sanottuja CBAM-tuotteita tuodaan EU:n ulkopuolelta EU:n tullialueelle, maahantuojan on vuoden 2026 alusta

- hankittava tavaroiden valmistuksessa syntyneitä päästöjä vastaava määrä CBAM-todistuksia
- annettava CBAM-ilmoitus vuosittain komissiolle.

Siirtymäajalla 1.10.2023 - 31.12.2025 ei vielä tarvitse hankkia CBAM-todistuksia, mutta maahantuojan on tehtävä neljännesvuosittain raportti komissiolle.

[Hiilirajamekanismi \(CBAM\) - Tulli](#)

TULLI

Suomen vienti Yhdysvaltoihin nousi 42,7 prosenttia tammi-kesäkuussa 2022

- Suomen kaupan arvo Yhdysvaltojen kanssa kasvoi selvästi tammi-kesäkuussa. Jyrkintä kaupan arvon kasvu oli sekä viennissä että tuonnissa kemianteollisuuden tuotteiden, metallien ja malmien sekä energiatuotteiden kohdalla. Vienti- ja tuontihintojen nousulla oli suuri vaikutus ulkomaankaupan arvoihin tietyissä tavararyhmissä.
- Yhdysvalloissa ulkomaankaupan arvo kokonaisuudessaan kasvoi selvästi tammi-kesäkuussa. Sekä tuonti että vienti nousivat maan tärkeimpien kauppakumppaneiden kanssa.
- Suomen ylijäämä Yhdysvaltojen kanssa käytävässä kaupassa kasvoi tammi-kesäkuussa viime vuodesta.

<https://tulli.fi/-/suomen-ja-yhdysvaltojen-valinen-kauppa-vuonna-2022-1-6->

Pk-yritysten ulkomaankaupan kasvu maltillisempaa kuin suuryritysten vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä

Tullin ulkomaankauppatilaston mukaan pienten ja keskisuurten yritysten tavaraviennin arvo oli 2,8 miljardia euroa ja -tuonnin 5,6 miljardia euroa vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Pk-yritysten viennin arvo kasvoi 2,5 prosenttia tuonnin arvon noustessa 8,5 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pk-yritysten osuus oli 13,5 prosenttia tavaroiden viennin kokonaisarvosta ja 24,0 prosenttia tavaroiden tuonnin kokonaisarvosta vuonna 2022. Suurten yritysten viennin arvo oli vuoden 2022 toiseksi viimeisellä neljänneksellä 17,2 miljardia euroa ja tuonnin 16,9 miljardia euroa. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna suurten yritysten viennin arvo nousi 21,6 prosenttia ja tuonnin arvo puolestaan 35,0 prosenttia.

<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritysten-kokoluokittain-heina-syyskuu-2022>

Suomen vienti Alankomaihin nousi arvoltaan 49,1 prosenttia, ja volyyymi 16,1 prosenttia tammi-syyskuussa 2022

Yhteenveto

- Suomen kaupan arvo Alankomaiden kanssa kasvoi selvästi tammi-syyskuussa. Jyrkintä kaupan arvon kasvu oli sekä viennissä että tuonnissa kemianteollisuuden tuotteiden, metallien ja malmien kohdalla. EU-maiden kaupan yksikköarvoineksillä laskettu viennin volyyymi Alankomaihin nousi 16,1 prosenttia.
- Alankomaiden osuus Suomen tavaroiden kokonaisviennistä oli tammi-syyskuussa 7,6 prosenttia ja maa oli Suomen neljänneksi suurin vientimaa.
- Suomen ylijäämä Alankomaiden kanssa käytävässä kaupassa kasvoi tammi-syyskuussa viime vuodesta.
- Välityskaupalla on huomattava osuus Alankomaiden kanssa käydyssä kaupassa. Alankomailla ja erityisesti Rotterdamin satamalla on keskeinen asema kansainvälisen

kaupan jälleenviennissä, mm. öljytuotteiden, kemikaalien ja metallien kaupassa. Suomen ja Alankomaiden välisen kaupan muutokset johtuvat siis osaksi raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen ja maailmankaupan kehityksestä

[Suomen ja Alankomaiden välinen kauppa vuonna 2022 \(1-9\) - Tulli](#)

Suomen vienti Isoon-Britanniaan nousi arvoltaan 19,7 prosenttia, mutta viennin volyymi laski 5,8 prosenttia tammi-syyskuussa 2022

- Suomen kaupan arvo Ison-Britannian kanssa kasvoi selvästi tammi-syyskuussa. Jyrkintä kaupan arvon kasvu oli sekä viennissä että tuonnissa kemianteollisuuden tuotteiden ja öljyjalosteiden kohdalla. EU-maiden kaupan yksikköarvoindeksillä laskettu viennin volyymi Isoon-Britanniaan kuitenkin laski 5,8 prosenttia.
- Ison-Britannian osuus Suomen tavaroiden kokonaisviennistä oli tammi-syyskuussa 3,7 prosenttia, ja maa oli Suomen seitsemänneksi suurin vientimaa.
- Suomen ylijäämä Ison-Britannian kanssa käytävässä kaupassa laski tammi-syyskuussa vuodesta 2021.
- Suomen kokonaiskauppa kasvoi tammi-syyskuussa Ison-Britannian kauppaa nopeammin.
<https://tulli.fi/-/suomen-ja-ison-britannian-valinen-kauppa-vuonna-2022-1-9->

Rajaliikennetilasto 2022

Henkilö- ja pakettiautoliikenne rajanylityspaikoilla nousi selvästi vuonna 2022

Tullin rajaliikennetilaston mukaan sekä lähtevän että saapuvan henkilö- ja pakettiautoliikenteen kokonaismäärä rajanylityspaikoilla nousi vuonna 2022 edellisvuoteen verrattuna pandemiaan liittyvien rajoitusten purkamisen myötä. Nousu oli jyrkintä itärajan rajanylityspaikoilla. Henkilö- ja pakettiautoliikenne Ruotsin ja Norjan rajoilla ja merirajalla nousi itärajaa hitaammin. Saapuvan ja lähtevän kuorma-autoliikenteen määrät laskivat jyrkästi itärajalla EU:n asettamien pakotteiden myötä, mutta kasvoivat Norjan rajanylityspaikoilla vuonna 2022. Liikennemäärät laskivat vain hieman merirajalla. Ruotsin rajalla saapuvan raskaan liikenteen määrät nousivat, mutta lähtevän liikenteen määrät laskivat hiukan. <https://tulli.fi/-/rajaliikennetilasto-2022>

Seuraa meitä myös:

Kauppakamari <https://kauppakamari.fi/>

Kauppayhdistykset <https://kauppayhdistys.fi/>

ICC Finland <https://www.icc.fi>

FinnChamin verkkosivut palvelevat osoitteessa www.finncham.fi – artikkeleita maailmalta ja kotimaasta

ATA carnet – tavaroiden väliaikaiseen vientiin, www.atacarnet.fi

Vientiasiakirjat – www.vientiasiakirjat.fi

Askeleet EU:n kauppasopimusten hyödyntämiseen

[Kauppasopimusopas.pdf \(kauppakamari.fi\)](#)

Ansiomerkit Kerro ansiotuneelle ja tärkeälle työntekijälle, miten paljon häntä arvostat. Palkitse ansiomerkillä! Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä. Kiire ja uudet haasteet vievät, mutta välillä on hyvä pysähtyä kiittämään. <https://ansiomerkki.fi/>

Välimiesmenettely on luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Sopimuksen tekoa helpottavat mallivälityslausekkeet. <https://arbitration.fi/>

Sovittelu on vapaaehtoinen ja luottamuksellinen menettely, jossa puolueeton kolmas osapuoli (sovittelija) avustaa asianosaisia (kahta tai useampaa) heidän riitansa sovinnollisessa ratkaisussa ja/tai riitojen välttämässä. Sovittelu auttaa myös liikesuhteiden ja henkilökohtaisten suhteiden ylläpitämisessä. <https://arbitration.fi/fi/sovittelu>